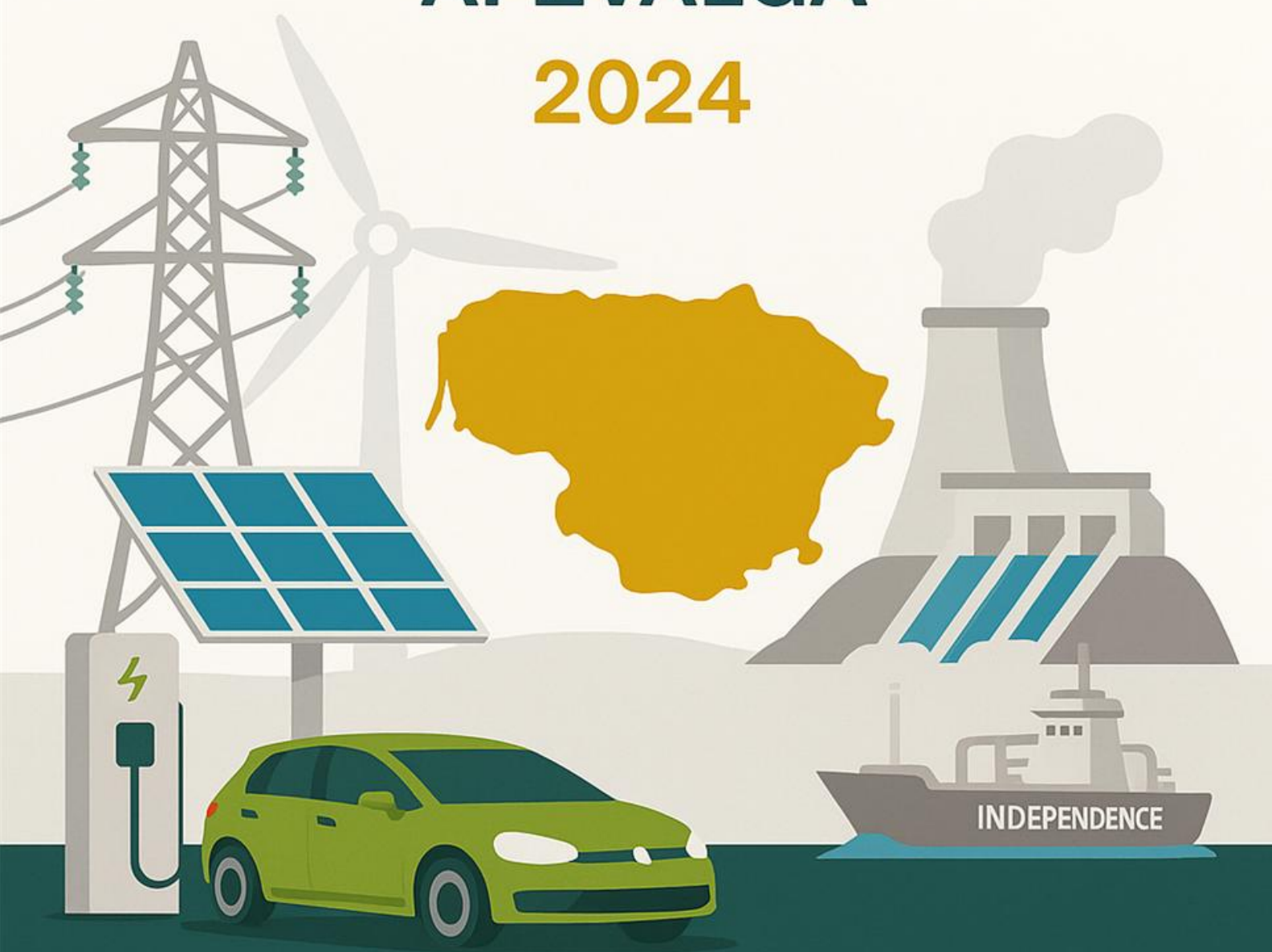

LIETUVOS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DUOMENŲ APŽVALGA

2024

TURINYS

1. ĮŽANGA.....	4
2. SANTRAUKA: 2024 M. TRUMPAI.....	6
2.1. Nacionalinių strateginių dokumentų atnaujinimo ir svarbiausių energetinės nepriklausomybės sprendimų įgyvendinimo metai	6
2.2. Atsinaujinančių energijos išteklių plėtros, energetinių resursų kainų mažėjimo ir stabilizavimosi metai	7
3. LIETUVOS ENERGETIKOS DUOMENŲ APŽVALGA 2024 M.	9
3.1. ELEKTROS ENERGIJOS SEKTORIUS.....	9
3.1.1. Atsinaujinančių energijos išteklių sektorius	9
3.1.1.1. 2024 metai: energijos rūšių derinys.....	9
3.1.1.2. Atsinaujinančių energijos išteklių tikslai ir rezultatai	10
3.1.1.3. Saulės elektrinės	11
3.1.1.4. Gaminantys vartotojai.....	12
3.1.1.5. Saulės modulių kainos	13
3.1.1.6. Sausumos vėjo elektrinės	14
3.1.1.7. Vėjo energetika Baltijos jūroje	14
3.1.1.8. Kiti AEI elektros gamyboje	16
3.1.2. Elektros energijos gamyba ir vartojimas	17
3.1.2.1. Nacionalinė elektros energijos generacija	17
3.1.2.2. Elektros energijos vartojimas.....	18
3.1.2.3. Elektros energijos importo ir eksporto balansas	19
3.1.3. Elektros energijos kainos	20
3.1.3.1. Didmeninės elektros energijos kainos	20
3.1.3.2. Elektros energijos kainos buitiniams vartotojams	22
3.1.3.3. Fiksuotos ir nefiksuotos kainos planų tarifai.....	22
3.1.3.4. Elektros kainos nebuitiniams vartotojams	23
3.1.4. Išvados	24
3.2. GAMTINIŲ DUJŲ SEKTORIUS.....	25
3.2.1. Gamtinių dujų srautai	25
3.2.2. Gamtinių dujų vartojimas	27
3.2.3. Gamtinių dujų kainos	28
3.2.4. Išvados	28
3.3. NAFTOS IR DEGALŲ SEKTORIUS	29
3.3.1. Naftos kainos ir importas	29
3.3.2. Naftos produktų ir naftos atsargos	30
3.3.2.1. Naftos produktų valstybės atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugų įpareigotosioms įmonėms teikimas.....	30
3.3.3. Degalų vartojimas	32

3.3.4. Degalų kainos ir jų pokyčiai Lietuvoje	33
3.3.4.1. Benzino kainos	33
3.3.4.2. Dyzelino kainos	33
3.3.4.3. Suskystintų naftos dujų kainos.....	34
3.3.5. Išvados	35
3.4. KELIŲ TRANSPORTO SEKTORIUS	36
3.4.1. 2024 m. transporto priemonių rinka	36
3.4.1.1. M1 kategorijos transporto priemonės.....	36
3.4.1.2. N1 kategorijos transporto priemonės.....	37
3.4.2. Transporto priemonių parko pokyčiai	37
3.4.2.1. M1 kategorijos transporto priemonės.....	37
3.4.2.2. N1 kategorijos transporto priemonės.....	39
3.4.3. Viešojo elektromobilių įkrovimo infrastruktūra.....	40
3.4.4. Privačios elektromobilių įkrovimo prieigos.....	41
3.4.5. Vidutinės išlaidos degalams	41
3.4.6. Išvados	42
3.5. ŠILUMOS ENERGIJOS IR BOKURO SEKTORIUS.....	43
3.5.1. Centralizuotai tiekiamos šilumos energijos tiekimo, kainų ir AEI panaudojimo jos tiekime pokyčiai	43
3.5.1.1. Centralizuotas šilumos energijos tiekimas Lietuvoje	43
3.5.1.2. AEI panaudojimas centralizuotame šilumos energijos tiekime	43
3.5.1.3. Šilumos kainos Lietuvoje ir didžiuosiuose miestuose	45
3.5.1.4. Šilumos kainos Baltijos šalyse	47
3.5.2. Individulių namų šildymo pokyčiai.....	48
3.5.3. Energijos vartojimo efektyvumas.....	49
3.5.4. Daugiabučių namų renovacija.....	51
3.5.5. Individualių gyvenamųjų namų renovacija	53
3.5.6. Vartotojų švietimo ir konsultavimo priemonių įgyvendinimas	53
3.5.7. Išvados	54
3.6. ENERGETIKOS SEKTORIAUS MTEP IR DEMONSTRACINIŲ PROJEKTŲ FINANSAVIMAS.....	56
3.6.1. Energetikos sektoriaus MTEP ir demonstracinių projektų finansavimas 2024 m.	56
3.6.2. Išvados	56
4. PROGNOZĖS: KAS LAUKIA 2025 METAIS?	57
5. NAUDINGOS NUORODOS IR ŠALTINIAI	59
5.1. Lietuvos energetikos sektoriui svarbūs dokumentai.....	59
5.2. Lietuvos energetikos agentūros rengiama ir skelbiama informacija.....	59

1. ĮŽANGA

Lietuvos energetikos sektoriaus 2024 m. duomenų apžvalgos tikslas – pateikti išsamų, faktais grįstą ir vizualiai aiškų visų svarbiausių energetikos sektoriaus rodiklių įvertinimą, jų kaitos analizę per 2024 metus naujų strateginių tikslų kontekste:

- **objektyviai įvertinti energetikos sektoriaus būklę** – kiek ir kokios energijos buvo pagaminta, importuota, suvartota, kokios buvo kainos ir jų tendencijos, koks energijos rūšių derinys;
- **atskleisti ilgalaikes tendencijas** – parodyti, kaip 2024 m. duomenys siejasi, lyginant su ankstesniais metais, kokios kryptys dominuoja;
- **suteikti įžvalgų sprendimų priėmėjams** – politikos formuotojams, verslui, investuotojams ir visuomenei, siekiant priimti duomenimis grįstus sprendimus;
- **didinti informacijos prieinamumą**, viešai skelbiant struktūrizuotus, suprantamai pateiktus duomenis ir duomenų grafikus;
- **paskatinti viešąją diskusiją ir didinti visuomenės informuotumą** apie energetikos iššūkius, pasiekimus ir perspektyvas Lietuvoje bei kaimyninėse šalyse.

2024 m. atnaujinti pagrindiniai strateginiai dokumentai.

2024 m. birželio 27 d. atnaujinta **Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija** (toliau – NENS), pakeitusi iki šiol galiojusią 2018 m. priimtą NENS. Atnaujinta NENS redakcija priimta, siekiant nustatyti pagrindinius tikslus energetikos sektoriuje ir įgyvendinti jo pokyčius – užtikrinti, kad Lietuvoje būtų pagaminama tiek energijos, kiek jos suvartojama, ir kad energetikos sektorius taptų visiškai neutralaus poveikio klimatui iki 2050 metų.

Nacionalinėje strategijoje numatyta, kad atsižvelgiant į kylančius iššūkius, poreikį aktyviau spręsti klimato kaitos problemas, taip pat Lietuvos ir Europos Sąjungos (toliau – ES) tikslus bei įsipareigojimus, bus siekiama pereiti prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos iki 2050 m., o Lietuvos energetikos sektorius turės iš esmės pasikeisti.

NENS numatomos priemonės mažinti pagrindines grėsmes Lietuvos energetikos sektoriuje – nepakankamą atsparumą išorinėms (klimato ir hibridinėms) grėsmėms. Strategijoje iškeliami 4 pagrindiniai tikslai – užtikrinti saugų ir patikimą energijos tiekimą visiems vartotojams, pasiekti 100 proc. klimatui neutralios energijos Lietuvai ir regionui, pereiti prie elektros energijos ekonomikos, vystyti aukštą pridėtinę vertę kuriančią energetikos pramonę ir užtikrinti energijos išteklių prieinamumą vartotojams.

Taip pat 2024 m. atnaujintas **Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas 2021–2030 m.** (toliau – NEKSVP), kuris po 2024 m. liepos–rugpjūčio mėnesiais vykdytų viešųjų konsultacijų buvo patvirtintas Vyriausybės 2024 m. spalio 2 d. ir išsiųstas Europos Komisijai.

Kartu su kitomis institucijomis prie esminių NEKSVP nuostatų rengimo prisidėjo ir viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra (toliau – LEA). Šis dokumentas nustato priemones, kuriomis bus įgyvendinami ES energetikos ir klimato kaitos politikos tikslai ir uždaviniai iki 2030 metų.

Rengiant galutinį atnaujintą NEKSVP, buvo atliktas Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas bei planuojamų politikos priemonių poveikio makroekonomikai, įgūdžiams ir socialiniam aspektui vertinimas. Lietuva kas dvejus metus privalo teikti Europos Komisijai NEKSVP pažangos ataskaitas, siekdama įvertinti pažangą, siekiant nustatyti tikslų.

LEA kuria NEKSVP stebėsenos sistemą. Ši stebėsenos sistema bus naudojama nuolatiniame kiekvienos NEKSVP politikos ir priemonės poveikio stebėjimui. Nustačius neatitikimus tarp faktinių rodiklių ir atliktų prognozių, bus

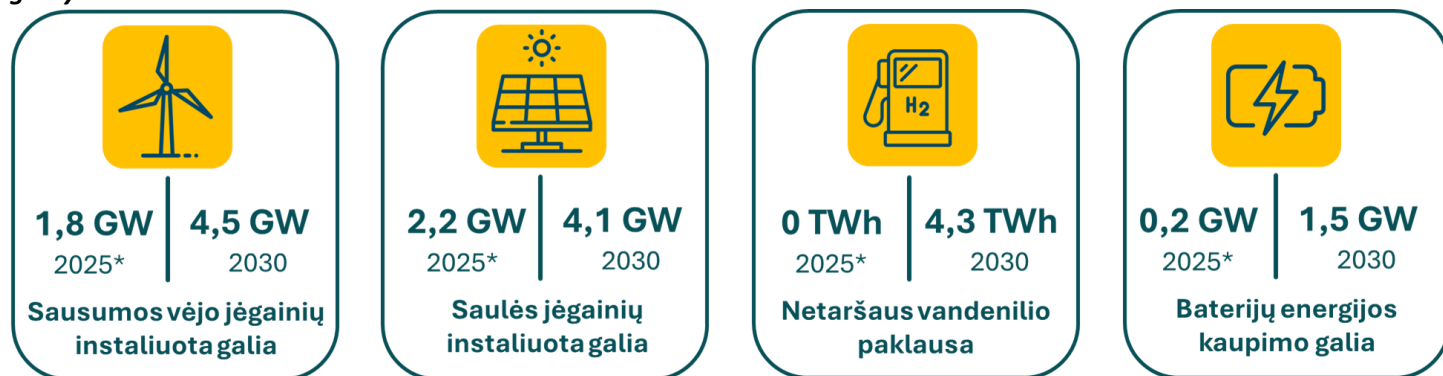
informuojamos atsakingos ministerijos, kad būtų laiku priimti sprendimai dėl politikos ir priemonių pakeitimo, reikalingų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) mažinimo ir energijos taupymo tikslams pasiekti.

2024 m. numatyti strateginiai tikslai iki 2030 m., 2040 m. ir 2050 metų.

Numatyta 2030 m. turėti lankstesnę elektros energetikos sistemą: bus pastatytas lankstumą užtikrinantis Kruonio HAE 5-asis hidroagregatas, įdiegta 1,5 GW galios elektros baterijų, iš dalies elektrifikuotas šilumos sektorius, taip pat pradėta žaliojo vandenilio gamyba. Elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) dalis, palyginti su šalies bendruoju galutiniu elektros energijos suvartojimu, iki 2030 m. pasieks 100 procentų.

Taip pat iki 2030 m. siekiama turėti ne mažiau kaip 300 000 gaminančių ir aktyviųjų (įtraukiant ir bendruomeninės energetikos dalyvius) vartotojų. NENS pažangai sekti numatyti 29 rodikliai, kurių siektinos vertės nustatytos 2030 m., 2040 m. ir 2050 metams. Šių rodiklių stebėseną vykdys LEA.

Nacionaliniuose strateginiuose dokumentuose numatomi pagrindiniai elektros gamybos, kaupimo ir vandenilio gamybos tikslai.

Duomenys: LEA

2024 m. patvirtintos pagrindinės vandenilio sektoriaus plėtros strateginės kryptys.

Vandenilio plėtros Lietuvoje 2024–2050 m. gairės patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2024 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 1-81. Šios gairės nustato ilgalaikę vandenilio technologijų plėtros viziją, strategines kryptis ir tikslus iki 2050 metų.

Gairėse išskiriamos dvi pagrindinės plėtros fazės: iki 2030 m. sukurti žaliojo vandenilio ekosistemą bei infrastruktūrą Lietuvoje ir iki 2050 m. plėtoti vandenilio sektorių, šaliai siekiant Baltijos regione tapti viena iš lyderių, gaminančių ir eksportuojančių žaliąjį vandenilį.

Pagrindinės strateginės kryptys apima: reguliavimo aplinkos, palankios vandenilio technologijų plėtrai, sukūrimą; vandenilio naudojimo viešajame ir komerciniame transporte skatinimą; vandenilio technologijų integraciją pramonės procesuose; elektrolizės pajėgumų, naudojant atsinaujinančius energijos šaltinius, skatinimą; vandenilio transportavimo ir saugojimo sistemos sukūrimą; švietimo ir mokslinių tyrimų vandenilio technologijų srityje stiprinimą bei informuotumo apie vandenilio naudą bei saugumą didinimą.

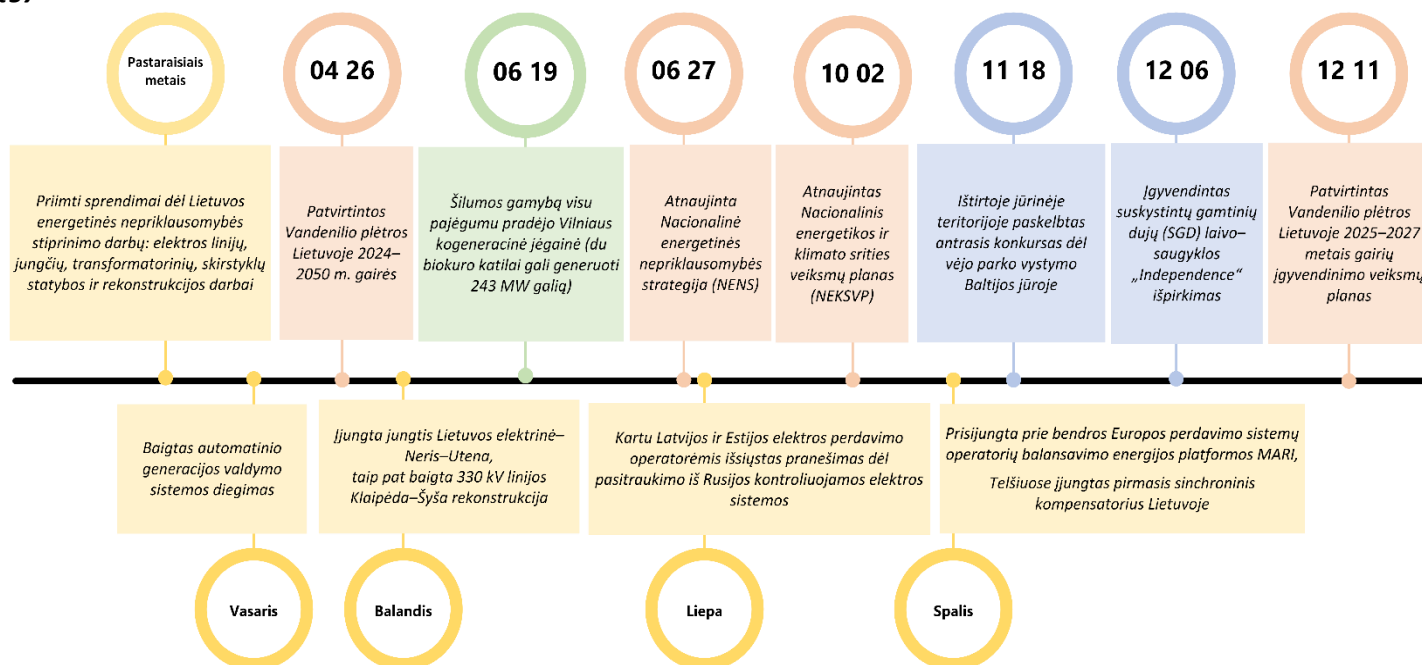
Vandenilio plėtros Lietuvoje 2025–2027 m. gairių įgyvendinimo veiksmų planas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1070. Šis planas detalizuoja konkrečias priemones ir veiksmus, skirtus įgyvendinti nustatytus žaliojo vandenilio tikslus pradiniam etape iki 2027 metų.

2. SANTRAUKA: 2024 M. TRUMPAI

2.1. Nacionalinių strateginių dokumentų atnaujinimo ir svarbiausių energetinės nepriklausomybės sprendimų įgyvendinimo metai

- Pastaraisiais metais priimtus sprendimus dėl Lietuvos energetinės nepriklausomybės stipinimo darbų (elektros linijų, jungčių, transformatorių, skirstyklų statybos ir rekonstrukcijos) papildė **2024 m. atlikti darbai, pasiruošiant 2025 m. vasario 9 d. numatyta Lietuvos, Latvijos ir Estijos tinklų sinchronizacijai su kontinentinės Europos elektros tinklais**, siekiant užtikrinti šalies energetinę nepriklausomybę bei saugumą. Baigtas automatinio generacijos valdymo sistemos diegimas; įjungta jungtis Lietuvos elektrinė–Neris–Utena; baigta 330 kV linijos Klaipėda–Šyša rekonstrukcija; kartu su Latvijos ir Estijos elektros perdavimo operatorėms išsiųstas pranešimas dėl pasitraukimo iš Rusijos kontroliuojamos elektros sistemos; prisijungta prie bendros Europos perdavimo sistemų operatorių balansavimo energijos platformos MARI; Telšiuose įjungtas pirmasis šalies sinchroninis kompensatorius.
- **2024 m. atnaujinti nacionaliniai strateginiai dokumentai:** Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija, Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas, patvirtintos Vandens plėtos Lietuvoje 2024–2050 m. gairės ir Vandens plėtos 2025–2027 metais gairių įgyvendinimo veiksmų planas.
- **Pirmojo jūrinio vėjo parko konkurso laimėtojui suteiktas leidimas plėtrai ir eksploatacijai.**
- **Išpirktas suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) laivas-saugykla „Independence“.**
- **Veiklą pilnu pajėgumu pradėjo Vilniaus kogeneracinė jėgainė.**

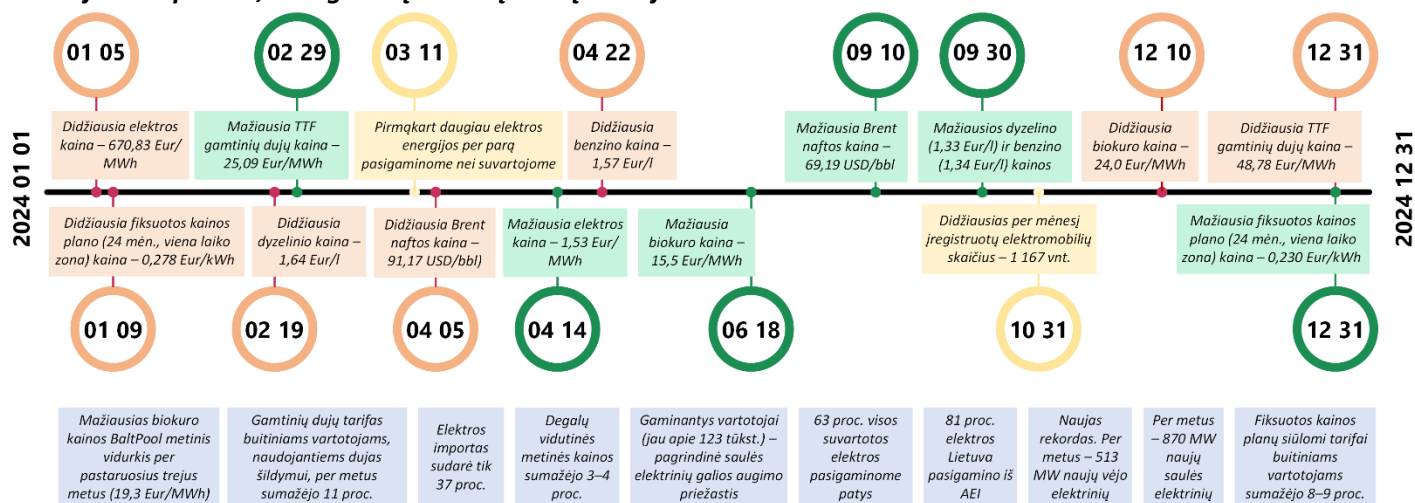
2024-ieji – nacionalinių strateginių dokumentų atnaujinimo ir svarbiausių energetinės nepriklausomybės sprendimų įgyvendinimo metai

2.2. Atsinaujinančių energijos išteklių plėtros, energetinių resursų kainų mažėjimo ir stabilizavimosi metai

- **Vietinės elektros gamybos augimo proveržis visiškos energetinės nepriklausomybės link:** 2024 m. Lietuvoje pasiektas aukščiausias vietinės elektros generacijos lygis nuo 2009 m. (pasigaminta 63 proc. suvartotos elektros energijos), taip pat vėl išaugo elektros vartojimas, kuris trejus metus mažėjo. Dėl augančios nacionalinės generacijos Lietuvoje mažėja elektros importas ir artėjama prie elektros eksportuojančios šalies statuso. Šios tendencijos, kartu su mažėjusiomis gamtinių dujų kainomis, prisidėjo prie didmeninių elektros kainų mažėjimo Lietuvoje. Didmeninės elektros kainos 2024 m. buvo mažiausios per pastaruosius ketverius metus.
- **Siūlomų fiksuotos kainos planų vidutiniai tarifai 2024 m., palyginti su 2023 m., sumažėjo 5 procentais.** Daugiausiai sumažėjo visuomeninio tiekimo tarifai – 19 procentų.
- **Gamtinių dujų tiekimo saugumas 2024 m. užtikrintas, nepaisant laikino SGD importo sumažėjimo** per Klaipėdos terminalą: laivo-saugyklos „Independence“ remontas nesutrikdė gamtinių dujų tiekimo – stabilumą padėjo užtikrinti ir padidėję dujų srautai iš Latvijos, ir auganti biometano gamyba. Didelis Europos dujų saugyklų užpildymas, AEI plėtra ir palankios oro sąlygos padėjo stabilizuoti ir mažinti gamtinių dujų kainas.
- **Žaliavinė nafta 2024 m. pigo:** žaliavinės naftos kaina buvo mažesnė nei 2023 m., pagrindinės jos importo į Lietuvą šalys buvo Saudo Arabija ir Norvegija.
- **Biokuro ir šilumos energijos vidutinės kainos Lietuvoje 2024 m. artimos 2014 m. kainų vidurkiams,** kai biokuras kainavo 19 Eur/MWh, šilumos energija – 6,5 ct/kWh.

2024-ieji – AEI plėtros, energetinių resursų kainų mažėjimo ir stabilizavimosi metai

- **Bendra elektros energijos gamyba nuo 2014 m. iki 2024 m. beveik padvigubėjo – išaugo 91,4 proc.,** arba nuo 4 054 TWh iki 7 761 TWh. Šį augimą daugiausia lėmė padidėjusi saulės ir vėjo elektrinių gamyba. Lyginant 2014 m. ir 2024 m., elektros gamyba saulės ir vėjo elektrinėse padidėjo atitinkamai apie 17 kartų ir 5 kartus. Lyginamuoju laikotarpiu Lietuvoje beveik 11 kartų daugiau elektros energijos buvo pagaminta atliekų jėgainėse. Per dešimtmetį šiluminių elektrinių, naudojančių iškastinį kurą, svarba sumažėjo perpus, o nuo 2024 m. pagrindiniais elektros energijos gamybos šaltiniais tapo saulės ir vėjo elektrinės.
- 2023 m. AEI dalis bendrame galutiniame energijos suvartojime išaugo 2,6 procento, o **2024 m. prognozuojamas padidėjimas apie 3 proc.** – iki 35,1 procento.
- Didžiausią įtaką AEI dalies augimui galutiniame energijos suvartojime šildymui ir aušinimui 2024 m. darė Vilniaus kogeneracinės jėgainės darbas visu pajėgumu, užbaigus biokuro katilų derinimą ir pradėjus iš

biokuro gaminti šilumos energiją. Tai padėjo **padidinti AEI dalį Lietuvos centralizuoto šilumos energijos tiekimo sektoriuje nuo 75 proc. 2023 m. iki maždaug 82 proc. (preliminariais duomenimis) 2024 metais.**

- **Saulės elektrinės – greičiausiai 2024 m. augę elektros gamintojai. Metų pabaigoje jų galia buvo 1 990 MW.** Tai 78 proc. daugiau nei 2023 metais ir didžiausias iki šiol prieaugis. Saulės elektrinių galia labiausiai augo dėl gaminančių vartotojų: jiems priklausė 60 proc. visų 2024 m. įrengtų saulės elektrinių galios. Komercinių saulės parkų elektrinių galios dalis nuo visų saulės elektrinių galios išaugo iki maždaug 11 procentų (2023 m. buvo apie 6 proc.).
- **2024 m. pabaigoje šalyje buvo 124 000 gaminančių vartotojų – pasiektas 41 proc. gaminančių vartotojų skaičiaus, siekiamo 2030 m., o vien per 2024 metus jų padaugėjo 38 400.**
- **Saulės moduliai 2024 m. pabaigoje Lietuvoje kainavo vidutiniškai 198 Eur/kW** – tai beveik ketvirtadaliu, arba 27,5 proc. mažesnė kaina nei metų pradžioje, kai vidutinė kaina siekė 273 Eur/kW.
- **Naujas rekordas: per metus – 513 MW naujų vėjo elektrinių.** 2024 m. įrengta 82 proc. (231 MW) daugiau naujų vėjo elektrinių nei 2023 metais. 2024-ųjų pabaigoje jų galia buvo 1 750 MW.
- **Elektromobilių augimo tempas Lietuvoje – reikšmingas, siekiant šalies strateginių tikslų.** Elektromobilių sparčiai daugėja, pvz., lengvųjų keleivinių (M1 kategorija) elektrinių automobilių skaičiaus metinis augimas 2020–2024 m. buvo 57,7 procento. Bendrame transporto parke jų dalis siekė 1,6 procento (M1). Pirmą kartą registruotų elektromobilių dalis (5,4 proc. M1 ir 1,1 proc. N1) 2024 m. atsilieka nuo tikslų (atitinkamai 10 proc. ir 20 proc.), tai rodo, kad reikia papildomų pastangų, norint pasiekti numatytus strateginius tikslus.
- **Elektromobilių įkrovimo infrastruktūra plečiasi sparčiai, bet netolygiai.** 2024 m. pabaigoje Lietuvoje buvo 1 819 viešųjų įkrovimo prieigų – trigubai daugiau nei 2023 metais. Dalis šalies savivaldybių dar nepasiekė rekomenduojamo santykio: 1 įkrovimo prieiga skirta mažiau nei 10 elektromobilių. Nors bendras įkrovimo prieigos tinklas auga, regioniniai skirtumai gali stabdyti elektromobilių plėtrą tam tikrose vietovėse.
- **Ekonominis elektromobilių pranašumas yra reikšmingas, bet lengvųjų krovininių (N1) kategorijoje reikalingos papildomos skatinimo priemonės.** Nuvažiuoti 100 km elektromobiliu, įkraunant jį namuose, kainuoja apie 3,47 Eur, t. y., beveik 3 kartus pigiau nei benzinu ar dyzelinu varomu automobiliu. Bet dėl mažo N1 kategorijos elektromobilių naudojimo (2024 m. – 538 vnt.) ir lėto jų skaičiaus augimo, NEKSVP numatytų 2030 m. tikslų šiam segmentui gali nepavykti pasiekti be papildomų valstybės skatinimo priemonių.
- **Per 2021–2024 m. laikotarpį pasiekta 51 proc. galutinio numatyto 39,3 TWh energijos sutaupymo tikslo – jau sutaupyta 19,9 TWh energijos.** Didžiausią pažangą pasiekė paslaugų sektorius ir namų ūkiai, pasiekę 71 proc. nuo privalomo sutaupyti energijos kiekio.
- **Daugiausia prie energijos sutaupymo 2021–2024 m. laikotarpiu prisidėjo šildymo katilų keitimas į efektyvesnes technologijas.** Pakeitus šildymo katilus, pasiektas suminis galutinės energijos sutaupymas 2021–2024 m. laikotarpiu yra 5,48 TWh – tai sudaro 14 proc. nuo Lietuvos tikslo sutaupyti 39,3 TWh iki 2030 metų.
- **Renovacijos tempai tiek daugiabučių, tiek ir individualių namų segmente atsilieka nuo ilgalaikėje renovacijos strategijoje numatytų planų.** 2021–2024 m. renovuoti 1 352 daugiabučiai ir pasiektas bendras energijos sutaupymas sudaro 38 proc. nuo numatyto 8,49 TWh tikslo. 2021–2024 m. renovotas 1 991 individualus gyvenamasis namas ir pasiekta tik 21 proc. numatyto 1,81 TWh energijos taupymo tikslo.

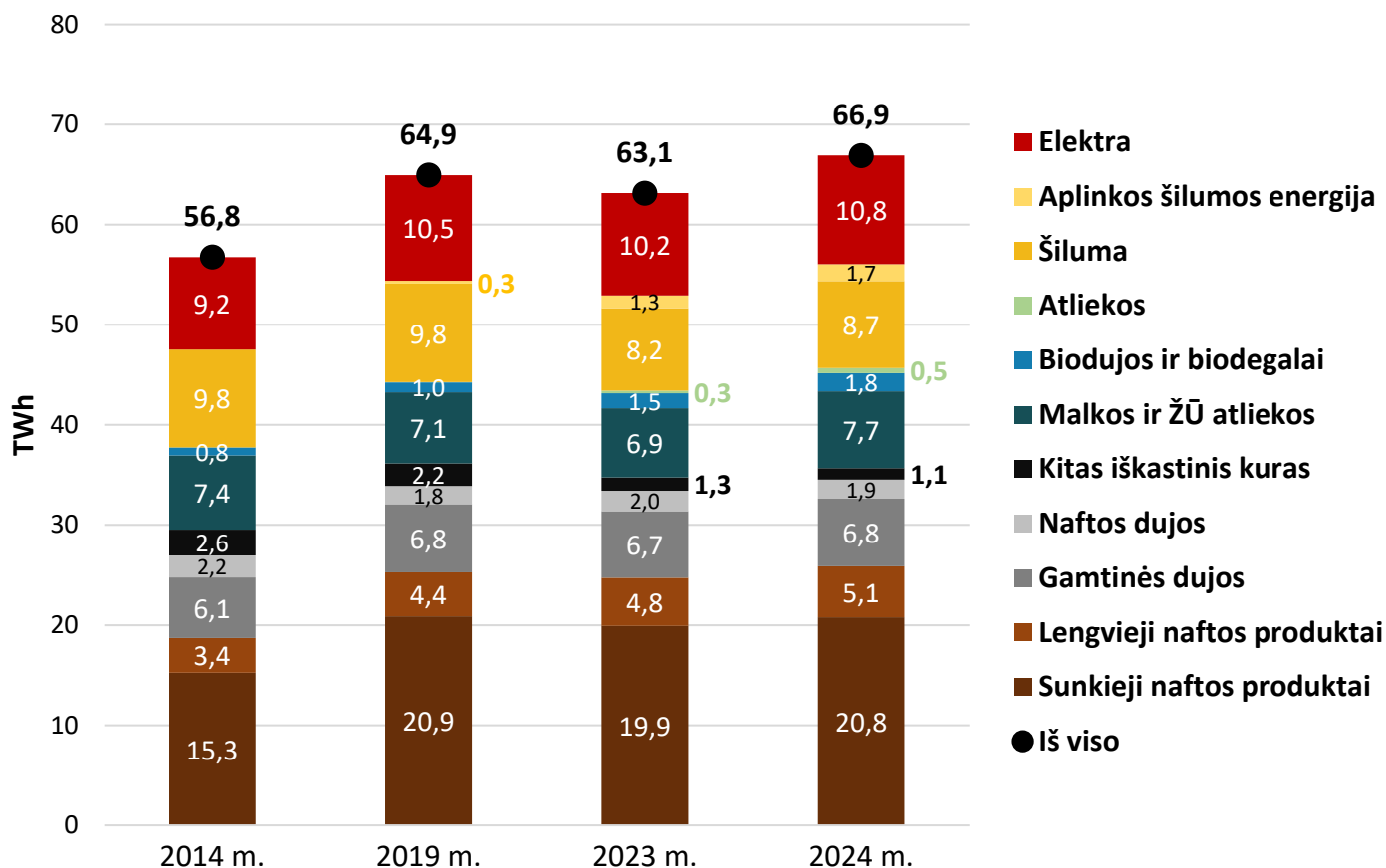
3. LIETUVOS ENERGETIKOS DUOMENŲ APŽVALGA 2024 M.

3.1. ELEKTROS ENERGIJOS SEKTORIUS

3.1.1. Atsinaujinančių energijos išteklių sektorius

3.1.1.1. 2024 metai: energijos rūšių derinys

Galutinės energijos rūšių derinys Lietuvoje.

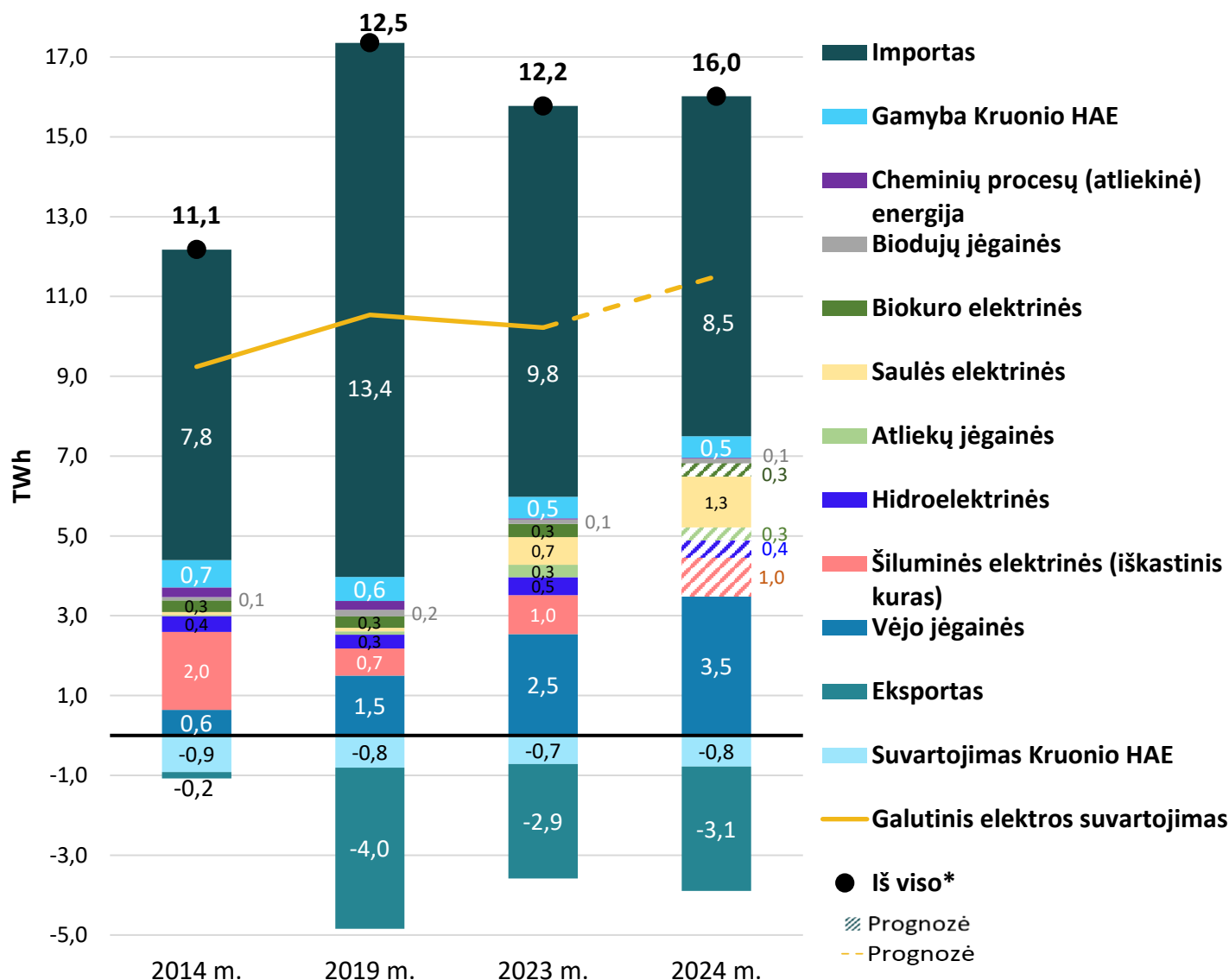
Duomenų šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

Atsižvelgiant į galutinio kuro ir energijos suvartojimo tendencijas transporto sektoriuje, 2025 m. numatomas 2–2,5 proc. kuro ir energijos suvartojimo augimas. Didžiausią įtaką suvartojimo augimui turi augančios krovinių pervežimo apimtys ir lengvųjų automobilių skaičius. Gamtinių ir naftos dujų suvartojimas 2025 m. bus panašus kaip 2024 metais. Elektros suvartojimas, numatoma, 2025 m. bus apie 3–4 proc. didesnis nei 2024 metais. Elektros suvartojimo augimas numatomas visuose pagrindiniuose sektoriuose – pramonės ir paslaugų sektoriuose bei namų ūkiuose.

Iškastinis kuras 2025 m., kaip ir 2024 m., bus dominuojantis – sudarys apie 2/3 – kuro ir energijos rūšių galutiniame energijos suvartojime.

Nuo 2022 m. kovo Lietuva nutraukė dujų ir naftos importą iš Rusijos, pasirinkusi kitus tiekėjus. Visa šildymo sektoriuje kurui naudojama biomasė gaunama iš vietinių išteklių. Lyginant 2014 m. ir 2024 m., Lietuvos galutiniame energijos derinyje svarbiausias pokytis tai, kad bendras galutinis energijos suvartojimas padidėjo 10,1 TWh (apie 18 proc.), o elektros dalis galutiniame energijos suvartojimo išaugio nuo 9,5 TWh iki 10,8 TWh tai 14 proc. augimas. Importuojamos elektros energijos kiekis per dešimtmetį padidėjo apie 0,7 TWh (apie 12 proc.). Per nurodytą laikotarpį reikšmingai išaugo benzino (1,7 TWh) ir dyzelino (5,5 TWh) suvartojimas dėl sąnaudų transporto sektoriuje. Tai atitinkamai 50 proc. benzino ir 36 proc. dyzelino suvartojimo padidėjimas.

Elektros gamybos derinys Lietuvoje.

* – Iš viso, nevertinant tinklo perdavimo ir paskirstymo nuostolių bei savųjų reikmių.

Duomenų šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, LEA.

Nuo 2014 m. iki 2024 m. bendra elektros energijos gamyba beveik padvigubėjo – išaugo 91,4 proc., arba nuo 4 054 TWh iki 7 761 TWh. Šį augimą daugiausia lėmė padidėjusi elektros energijos gamyba saulės ir vėjo elektrinėse. Lyginant 2014 m. ir 2024 m., elektros gamyba iš saulės ir vėjo padidėjo atitinkamai apie 17 ir 5 kartus (nuo 0,07 iki 1,27 TWh ir nuo 0,64 iki 3,49 TWh). Didelė pažanga buvo pasiekta ir elektros energijos gamyboje iš atliekų. Lyginamuoju laikotarpiu Lietuvoje beveik 11 kartų daugiau elektros energijos buvo pagaminta atliekų jėgainėse. Per dešimtmetį šiluminių elektrinių, naudojančių iškastinį kurą, svarba sumažėjo nežymiai (jų pagaminamai elektros energijai sumažėjus nuo 1,931 TWh iki 1,797 TWh), o nuo 2024 m. pagrindiniais elektros energijos gamybos šaltiniais tapo saulės ir vėjo elektrinės.

2025 m. toliau augs saulės ir vėjo elektros gamybos pajėgumai. Numatoma, kad 2025 m. juridinių asmenų įrengtos saulės elektrinės sudarys didesnę dalį visų Lietuvoje įrengtų saulės elektrinių galių, taip tolygiau paskirstant saulės elektrinių sugeneruotą elektrą tarp fizinių ir juridinių asmenų.

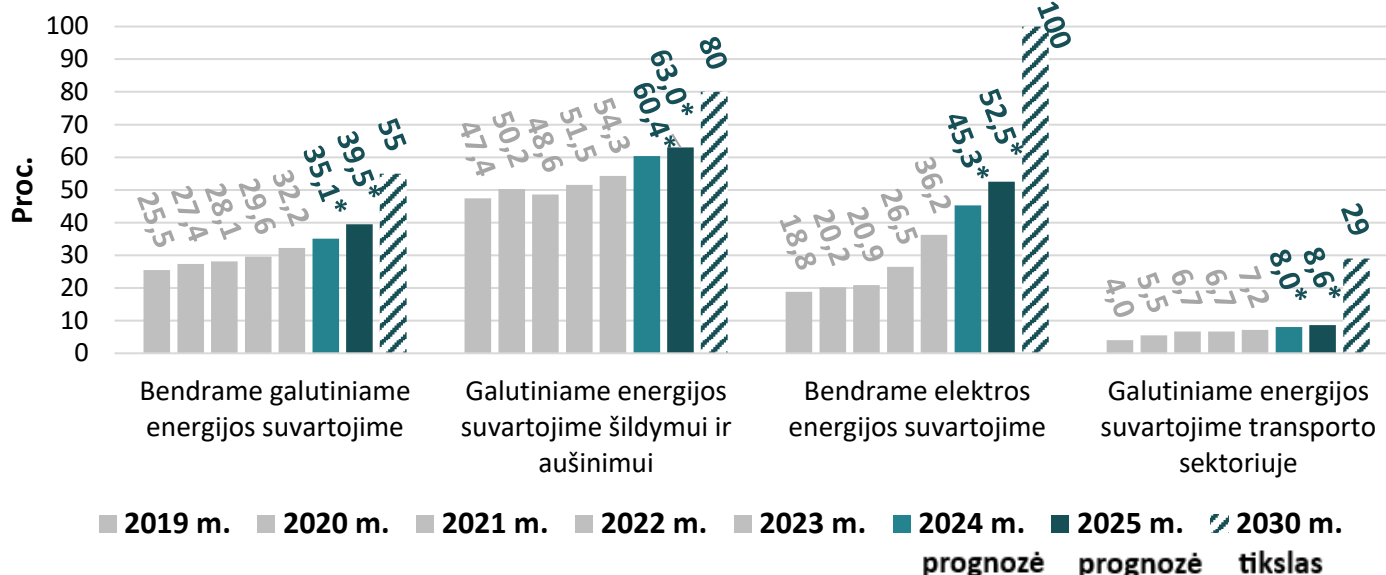
3.1.1.2. Atsinaujinančių energijos išteklių tikslai ir rezultatai

2024 m. prognozuojamas AEI dalis bendrame galutiniame energijos suvartojime padidėjimas apie 3 proc. – iki 35,1 procento. 2023 metais ši dalis augo 2,6 procento. NENS, NEKSVP ir Vandenilio plėtros Lietuvoje 2024–2050

m. gairėse atnaujinti ir įtvirtinti pagrindiniai energetikos ateities principai: energetinė nepriklausomybė, mažesnės energijos kainos konkurencingai ekonomikai ir vietinės energijos gamybos plėtra. Siekiama toliau didinti AEI dalį bendrame galutiniame energijos suvartojime, kuris susideda iš šių trijų dalių:

- AEI šildymui ir aušinimui – nuo 54,3 proc. 2023 metais iki 80 proc. 2030 metais.
- AEI bendrame elektros suvartojime – nuo 36,2 proc. 2023 metais iki 100 proc. 2030 metais.
- AEI galutiniame suvartojime transporte – nuo 7,2 proc. 2023 metais iki 29 proc. 2030 metais.

AEI dalis Lietuvoje 2019–2023 m., prognozuojama dalis 2024–2025 m. ir 2030 m. tikslas.

*2024 m. ir 2025 m. AEI dalies prognozės LEA sudarytos Nacionaliniam energetikos ir klimato srities veiksmų planui.
Duomenų šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, LEA.

Didžiausią įtaką AEI dalies augimui galutiniame energijos suvartojime šildymui ir aušinimui 2024 m. darė Vilniaus kogeneracinės jėgainės darbas visu pajėgumu, užbaigus biokuro katilų derinimą ir pradėjus iš biokuro gaminti šilumos energiją. Tai padėjo padidinti AEI dalį Lietuvos centralizuoto šilumos energijos tiekimo sektoriuje nuo 75 proc. 2023 m. iki maždaug 82 proc. (preliminariais duomenimis) 2024 metais.

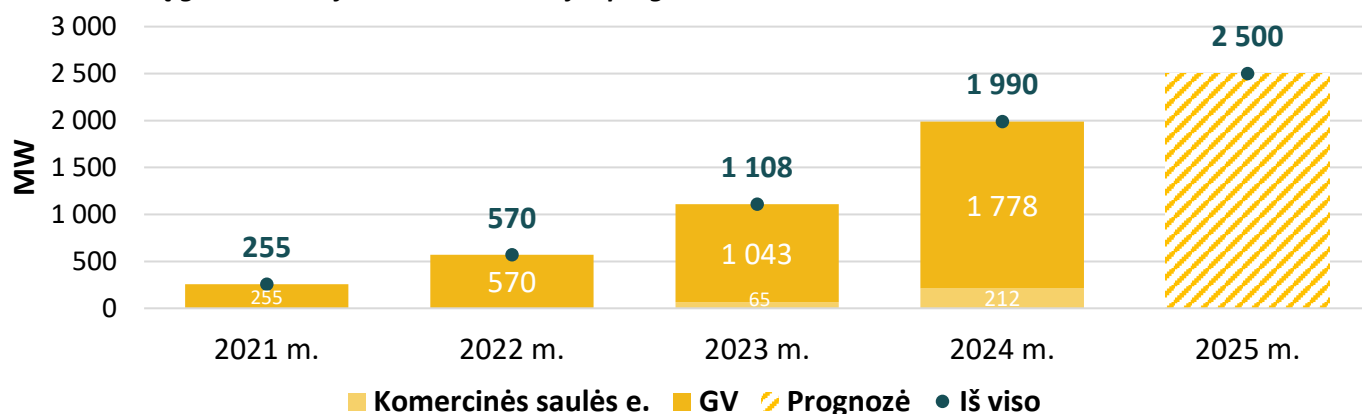
Didžiausias pokytis AEI dalies augime 2024 m. numatomas bendrame elektros energijos suvartojime. Per 2023 m. AEI dalis išaugo 9,7 procento. Preliminariais duomenimis 2024 m. AEI dalis išaugo 9,1 proc. ir sieks 45,3 procentų. Tokį augimą lemia dukart didesnis saulės elektrinių ir 38 proc. didesnis vėjo elektrinių pagamintas elektros kiekis nei 2023 metais.

Transporto sektoriuje AEI dalis 2024 m. augo apie 8 procentus. 2023 m., palyginus su 2022 m., ji išaugo 0,5 proc. ir siekė 7,2 procento. Preliminariais duomenimis 2024 m. AEI dalį galutiniame transporto sektoriaus kuro ir energijos suvartojime labiausiai didina privalomi biologinės kilmės degalų įmaišymo reikalavimai: kiekviename litre degalų turi būti ne mažiau kaip 6 proc. biologinės kilmės degalų. Prie AEI dalies augimo taip pat prisideda elektromobiliai, kurių suvartojamos elektros dalis yra pagaminta naudojant AEI. Ši dalis 2024 m. nedidelė – apie 0,1 proc. nuo viso kuro ir energijos suvartojimo transporte.

3.1.1.3. Saulės elektrinės

Per metus – 870 MW naujų saulės elektrinių. Saulės elektrinės – greičiausiai 2024 m. augę elektros gamintojai. Metų pabaigoje jų buvo 1 990 MW. Didžiausias prieaugis iki šiol – 78 proc. daugiau nei buvo 2023 metais. Saulės elektrinių galia 2024 m. augo labiausiai dėl gaminančių vartotojų – 60 proc. visų tais metais įrengtų saulės elektrinių galios. Komercinių saulės parkų elektrinių galios dalis nuo visų saulės elektrinių galios 2024 m. išaugo iki maždaug 11 procentų (2023 m. ji buvo apie 6 proc.).

Saulės elektrinių galia Lietuvoje 2021–2024 m. ir jos prognozė 2025 metais.

Duomenų šaltinis: EPSOG, LEA.

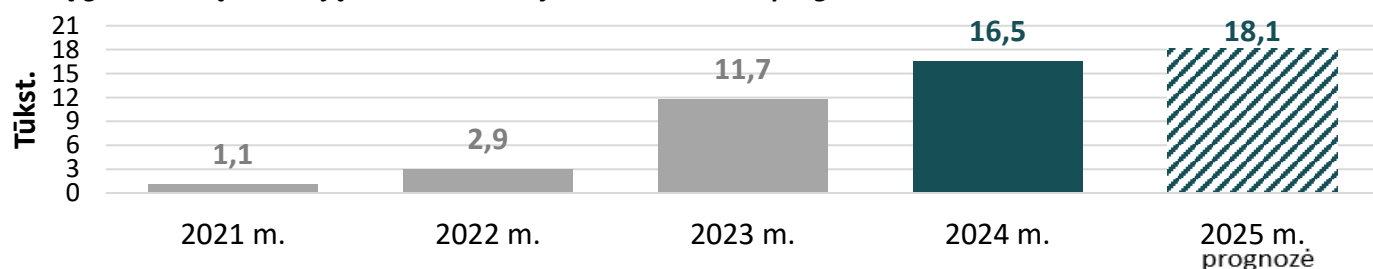
Vertinant prognozuojamus / ketinamus plėtoti saulės elektrinių projektus, parengtų saulės elektrinių techninių projektų ir išduotų leidimų plėtrai skaičius, galima tikėtis, kad 2025 m. bendra visų saulės elektrinių galia pasieks 2 500 MW. NENS nustatytas tikslas 2030 m. – 4 100 MW saulės elektrinių galia. 2025 m. tikimasi panašaus naujų saulės elektrinių galios prieaugio kaip ir 2024 metais.

3.1.1.4. Gaminantys vartotojai

2024 m. pasiektas 41 proc. (122 600) gaminančių vartotojų skaičiaus, siekiamo 2030 metais. Per 2024 m. atsirado 38 400 naujų gaminančių vartotojų, iš kurių 95,1 proc. (36 500) įsirengė saulės elektrines, 2,3 proc. (9 000) – vėjo elektrines ir 2,6 proc. (1 000) – hibridines elektrines.

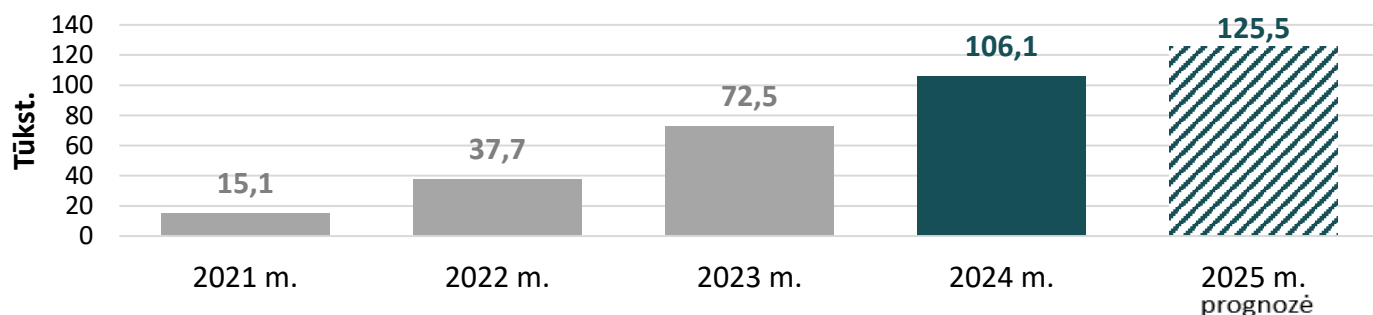
Gaminantys vartotojai 2024 m. sudarė 6,2 proc. visų elektros vartotojų. Jie buvo įsirengę apie 1 395 MW saulės elektrinių ir pagamino apie 0,94 TWh elektros, arba apie 8 proc. visos šalyje suvartotos elektros. Pagrindinė gaminančių vartotojų skaičiaus augimo priežastis yra elektros kainų nestabilumas: gyventojai nori mažesnių ir stabilių elektros kainų. Valstybės nuosekliai teikiama parama įsirengiantiems saulės elektrinės leidžia tai užsitikrinti.

Juridinių gaminančių vartotojų skaičius Lietuvoje 2021–2024 m. ir prognozė 2025 m. 1–5 mėnesius.

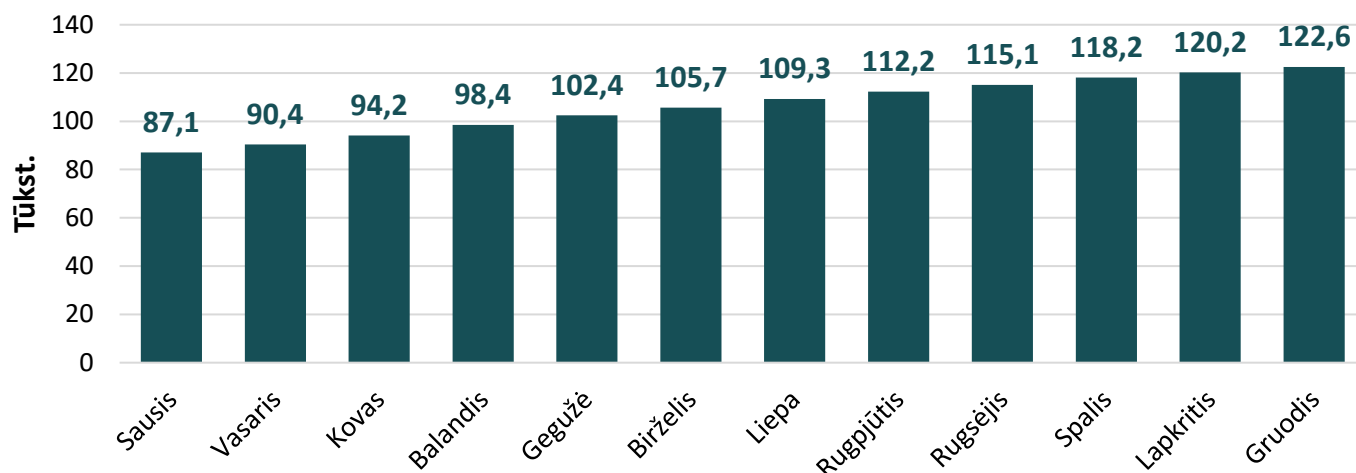
Duomenų šaltinis: ESO, LEA.

Fizinių gaminančių vartotojų skaičius Lietuvoje 2021–2024 m. ir prognozė 2025 m. 1–5 mėnesius.

Duomenų šaltinis: ESO, LEA.

Gaminančių vartotojų skaičius Lietuvoje 2024 metais.

Duomenų šaltinis: ESO.

Gaminančių vartotojų skaičius 2024 m. augo apie 3 200 kas mėnesį. Panašaus gaminančių vartotojų skaičiaus augimo tikimasi ir 2025 metais. NENS 2030 m. nustatyta pasiekti 300 000 gaminančių vartotojų ir aktyviųjų elektros energijos vartotojų skaičių. 2024 m. gruodžio mėnesį jų buvo 122 600 – tai beveik 41 proc. numatyto 2030 m. tikslo.

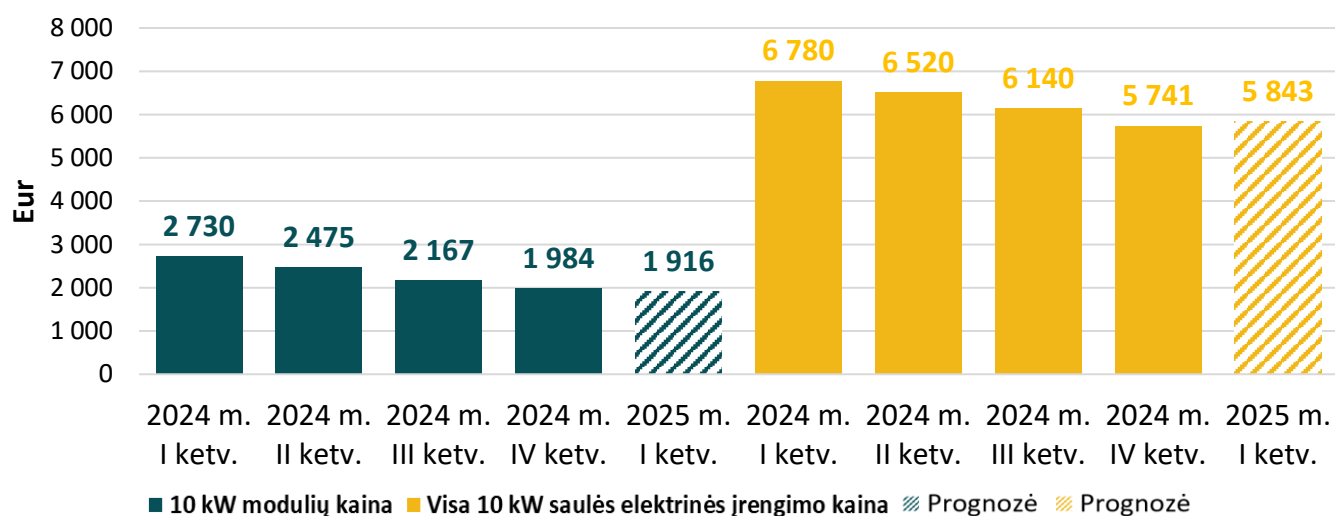
3.1.1.5. Saulės modulių kainos

Saulės moduliai 2024 m. pabaigoje Lietuvoje kainavo vidutiniškai 198 eurus už 1 kW – tai beveik ketvirtadaliu, arba 27,5 proc. mažesnė kaina nei 2024 m. pradžioje, kai vidutinė kaina buvo 273 eurai už 1 kW.

2024 m. pabaigoje 10 kW galios saulės elektrinės modulių kaina vidutiniškai sudarė 34,6 proc. visos saulės elektrinės įrengimo kainos – 7,2 proc. mažiau, palyginti su metų pradžia, kai saulės modulių kaina siekė 41,8 proc. saulės elektrinių galutinės įrengimo kainos.

2024 m. ketvirtąjį ketvirtį, palyginti su trečiuoju, galutinė 10 kW saulės elektrinės įrengimo vidutinė kaina, vertinant kartu saulės modulių, montavimo konstrukcijų, inverterių, valdymo įrangos, projektavimo ir kitų paslaugų sąnaudas, sumažėjo apie 6,5 proc. – nuo 6 140 eurų iki 5 741 eurų.

Vidutinės saulės modulių (populiariausių 10 kW modulių ir 10 kW saulės elektrinės įrengimo) kainos 2024 m. ir jų prognozė 2025 m. I ketvirtį.

Duomenų šaltinis: LEA.

Baltijos šalių, Lenkijos ir Vokietijos saulės modulių pardavėjų viešai skelbiamų analogiškų modulių (to paties tipo ir galios diapazono) kainų analizė rodo, kad pirmąjį 2024 m. pusmetį kainos nuosekliai mažėjo, o antrąjį pusmetį kainos krito sparčiau ir metų pabaigoje saulės moduliai buvo parduodami nuo 26 iki 54 proc. pigiau nei metų pradžioje.

2024 m. pabaigoje spartesnį kainų mažėjimą lėmė nedidelė paklausa, užsitęsusi perteklinė saulės modulių pasiūla, taip pat pardavėjų siekis išparduoti turimas atsargas metams baigiantis. Gruodžio mėnesį užfiksuotas įvairių gamintojų saulės modulių kainų kritimas buvo vienas paskutiniųjų, nes nuo 2025 m. pradžios modulių kainos pasaulyje ir analizuojamose šalyse, prognozuojama, kils dėl 2024 m. gruodžio 1 d. Kinijoje sumažinto mokesčių susigrąžinimo eksportuojamiems saulės moduliams nuo 9 iki 13 procentų.

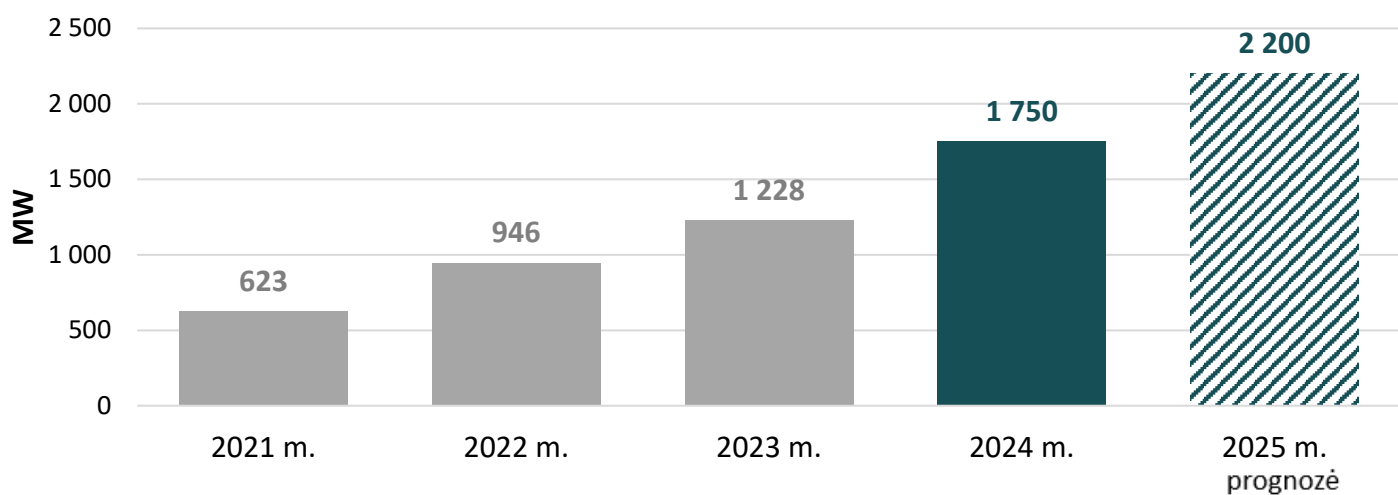
3.1.1.6. Sausumos vėjo elektrinės

2024 m. naujas rekordas: per metus – 513 MW naujų vėjo elektrinių.

2024 m. naujų vėjo elektrinių įrengta 82 proc. (231 MW) daugiau nei 2023 metais. 2024 m. pabaigoje jų buvo 1 750 MW. Tokio augimo priežastis – didieji komerciniai elektrinių parkai, kurių plėtrai palankias sąlygas sudarė elektros kainų rinkoje nepastovumas, tokių projektų finansinis patrauklumas, palengvintos sausumos vėjo elektrinių projektų įgyvendinimo sąlygos (2022 m. vasarą patvirtintas „Proveržio paketas“) ir valstybės siekis bei pastangos didinti AEI dalį elektros gamyboje. 2024 m. buvo 21,6 MW gaminančių vartotojų vėjo elektrinių galios, kuri sudarė tik 1,2 proc. bendrai visos vėjo elektrinių galios Lietuvoje.

2024 m. rugsėjį elektros gamybą pradėjo galingiausias tuo metu – 105,4 MW vėjo elektrinių parkas Kelmės rajone, spalį – 85 MW vėjo elektrinių parkas Jurbarko rajone, gruodį – dar vienas 79,8 MW vėjo elektrinių parkas Kelmės rajone. Vėjo elektrinių galia Lietuvoje 2024 m. siekė 1 750 MW – tai beveik 3 kartus daugiau nei Latvijoje ir Estijoje kartu sudėjus.

Vėjo elektrinių galia Lietuvoje 2021–2024 m. ir jos prognozė 2025 metais.

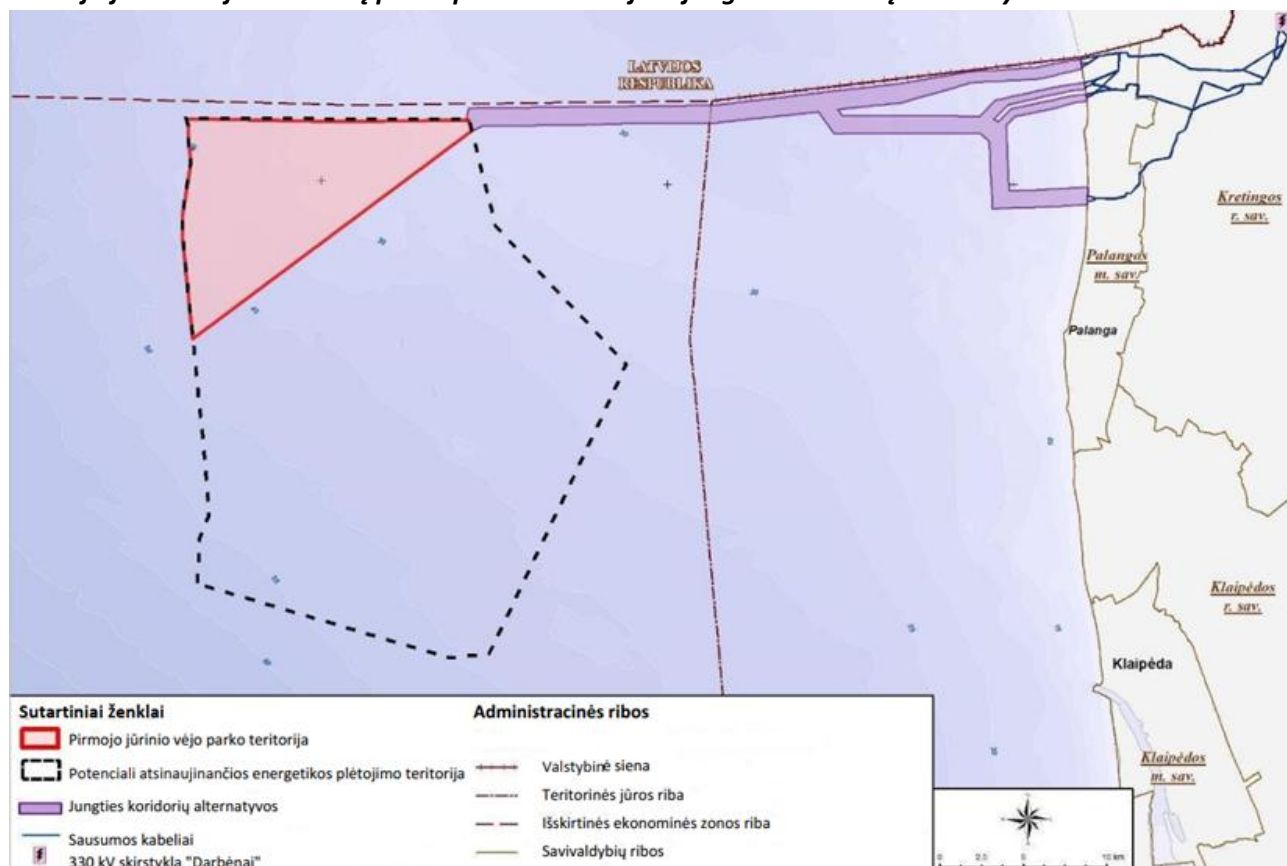
Duomenų šaltinis: EPSOG, LEA.

Vertinant parengtus vėjo elektrinių techninių projektų, išduotų leidimų pajėgumų plėtrai ir pasirašytų ketinimų protokolų skaičius, tikėtina, kad 2025 m. bendra visų vėjo elektrinių galia pasieks 2 200 MW. 2025 m. antrąjį ketvirtį bus plėtojama apie 50 sausumos vėjo elektrinių projektų, kurių bendra numatyta galia – 4 000 MW.

3.1.1.7. Vėjo energetika Baltijos jūroje

Jūrinio vėjo parkų plėtra Lietuvos Baltijos jūros išskirtinėje ekonominėje zonoje – vienas svarbiausių šalies energetinės nepriklausomybės projektų.

Pirmojo jūrinio vėjo elektrinių parko plėtros teritorija ir jungties koridorių alternatyvos.

Duomenų šaltinis: Jūrinio vėjo elektrinių parko vystymas Lietuvoje: Poveikio aplinkai vertinimo programa (2024 m.).

2023 m. kovo 30 d. Lietuvoje paskelbtas Jūrinės teritorijos naudojimo atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai konkursas¹, kurio dalyviai varžėsi siūlydami didžiausią elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje vystymo mokestį.

2023 m. spalio 12 d. konkurso laimėtojai buvo pripažinti² jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikiantys juridiniai asmenys UAB „Ignitis renewables“ ir OW OFFSHORE, S.L. (toliau – laimėtojas), kuris už pasiūlytą 20 mln. eurų elektrinių plėtros vystymo mokestį pradėjo plėtoti jūrinio vėjo parką Vyriausybės nutarime³ nurodytoje 120 km² teritorijoje Baltijos jūroje, esančioje apie 35 km nuo Lietuvos kranto. Planuojamo pastatyti iki 2030 m. jūrinio vėjo parko galia privalo atitikti Vyriausybės nutarimo nuostatas, t. y. jo įrengtoji galia negali būti mažesnė kaip 580 MW, o leistina generuoti galia negali viršyti 700 MW.

¹ Jūrinės teritorijos naudojimo atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai konkursas, organizuojamas pagal Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22¹ straipsnį ([https://www.vert.lt/elektra/Puslapiai/J%C5%ABrinis%20projektas/Konkursas-organizuojamas-pagal-AIE-istatymo-221-str--nuostatas-\(netaikant-skatinimo\).aspx](https://www.vert.lt/elektra/Puslapiai/J%C5%ABrinis%20projektas/Konkursas-organizuojamas-pagal-AIE-istatymo-221-str--nuostatas-(netaikant-skatinimo).aspx))

² Dėl Potencialaus jūrinės teritorijos naudojimo atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai konkurso, organizuojamo pagal Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22¹ straipsnį, laimėtojo pripažinimo konkurso laimėtoju (<https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/e1a86d3068f211ee9fc7ee37cec6fc59>)

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. kovo 15 d. nutarimas Nr. 171 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) netaikant skatinimo priemonių atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių didžiausios leistinos generuoti galios ir mažiausios įrengtosios galios nustatymo“ (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/39556540c6ed11ed9978886e85107ab2>).

2024 m. vasario 12 d. Valstybinė energetikos reguliavimo tarnyba laimėtojo įsteigta bendrovei UAB „Offshore wind farm 1“ išdavė⁴ naudoti jūrinės teritorijos dalį atsinaujinančių energijos išteklių naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai.

Vadovaujantis geriausia Europos šalių, vystančių jūrinio vėjo elektrinių parkus Baltijos ir Šiaurės jūroje, praktika, šiam Lietuvos Respublikai strategiškai svarbiu energetiniam projektui 2024 m. buvo inicijuotos ir (arba) atliktos reikalingos procedūros ir parengiamieji darbai, tarp kurių:

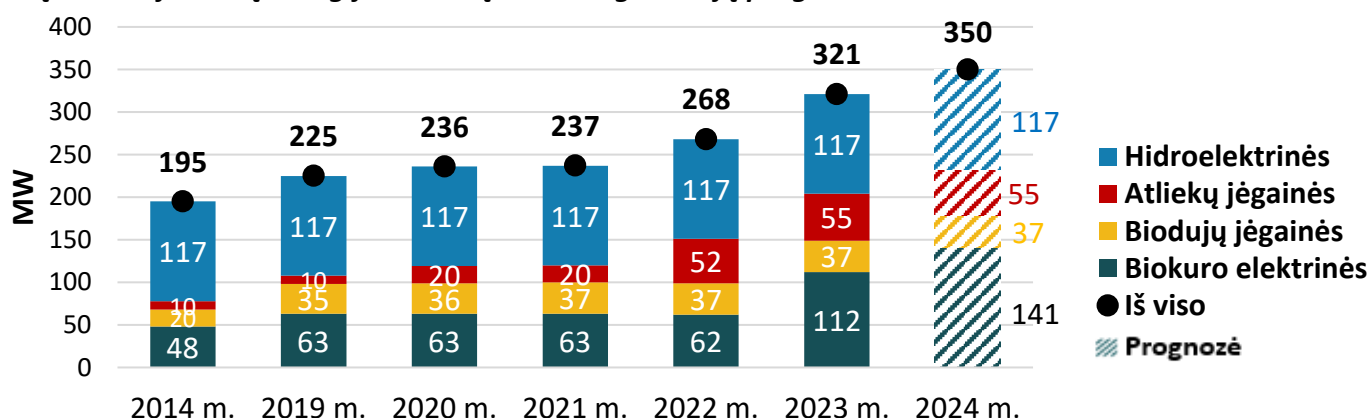
- pradėtas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas;
- vėjo greičio ir kitų meteorologinių parametų matavimai;
- geofiziniai ir geotechniniai žvalgybiniai ir projektiniai dugno tyrimai.

Planuojama, kad nuo 2030 m. Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūros dalyje ties Palanga pradėsiantis veikti iki 700 MW galios jūrinio vėjo parkas galės pagaminti iki 3 TWh žaliosios elektros energijos per metus. Tai užtikrintų apie ketvirtadalį iki 2024 m. pabaigos buvusio Lietuvos elektros energijos poreikio, šis infrastruktūros projektas taip pat galės pritraukti iki 3 mlrd. eurų investicijų ir sukurti apie 1 300 naujų darbo vietų. Be paminėtų ekonominių naudų, svarbiausias strateginio projekto tikslas – užtikrinti tolygią metinę elektros energijos generaciją, sumažinti Lietuvos priklausomybę nuo elektros importo ir užtikrinti mažas elektros kainas šalies gyventojams.

3.1.1.8. Kiti AEI elektros gamyboje

Lietuvoje biokuro elektrinių galia pastaraisiais metais išaugo maždaug dvigubai, Vilniaus kogeneracinei jėgainei 2023 m. gruodį pradėjus eksploatuoti biokuro bloką. Tais metais buvo pradėta naudoti 50 MW šio biokuro bloko pajėgumų. 2024 m. pradėta naudoti visa galima biokuro bloko bendra elektrinė galia, kuri siekia apie 79 MW. Vilniaus kogeneracinė jėgainė taip pat prisidėjo ir prie didesnių pokyčių atliekų jėgainių sektoriuje. Šie pokyčiai įvyko 2021–2022 m., kai Vilniaus kogeneracinė jėgainė pradėjo gaminti elektros energiją iš komunalinių atliekų. Pasikeitimų neįvyko tik hidroenergetikos sektoriuje, kuris dėl aplinkosaugos apribojimų nebuvo plečiamas ir daugiau nei dešimtmetį hidroelektrinių galia išliko 117 MW.

Kitų atsinaujinančių energijos išteklių elektros galia ir jų prognozė 2024 metais.

Duomenų šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, LEA.

Dėl nuosekliai vykdomos šilumos ir elektros sektoriaus dekarbonizacijos ir atsižvelgiant į geopolitinę situaciją, energetinės nepriklausomybės siekį ir NEKSVP numatytą tikslą padidinti AEI dalį bendrame galutiniame energijos suvartojime 2030 m. iki 55 proc., plėtojami ne tik saulės ir vėjo elektrinių pajėgumai, bet ir biokuro bei biodujų įrenginiai. Lietuvoje per pastarąjį dešimtmetį šių AEI naudojančių elektrinių galia bendrai išaugo 76 procentais.

⁴ Leidimas naudoti jūrinės teritorijos dalį atsinaujinančių energijos išteklių naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai (<https://vert.lt/Puslapiai/naujienos/2024-metai/2024-02-09/VERT-isdave-leidima-Offshore-wind-park-1-naudoti-jurines-teritorijos-dali.aspx>)

3.1.2. Elektros energijos gamyba ir vartojimas

3.1.2.1. Nacionalinė elektros energijos generacija

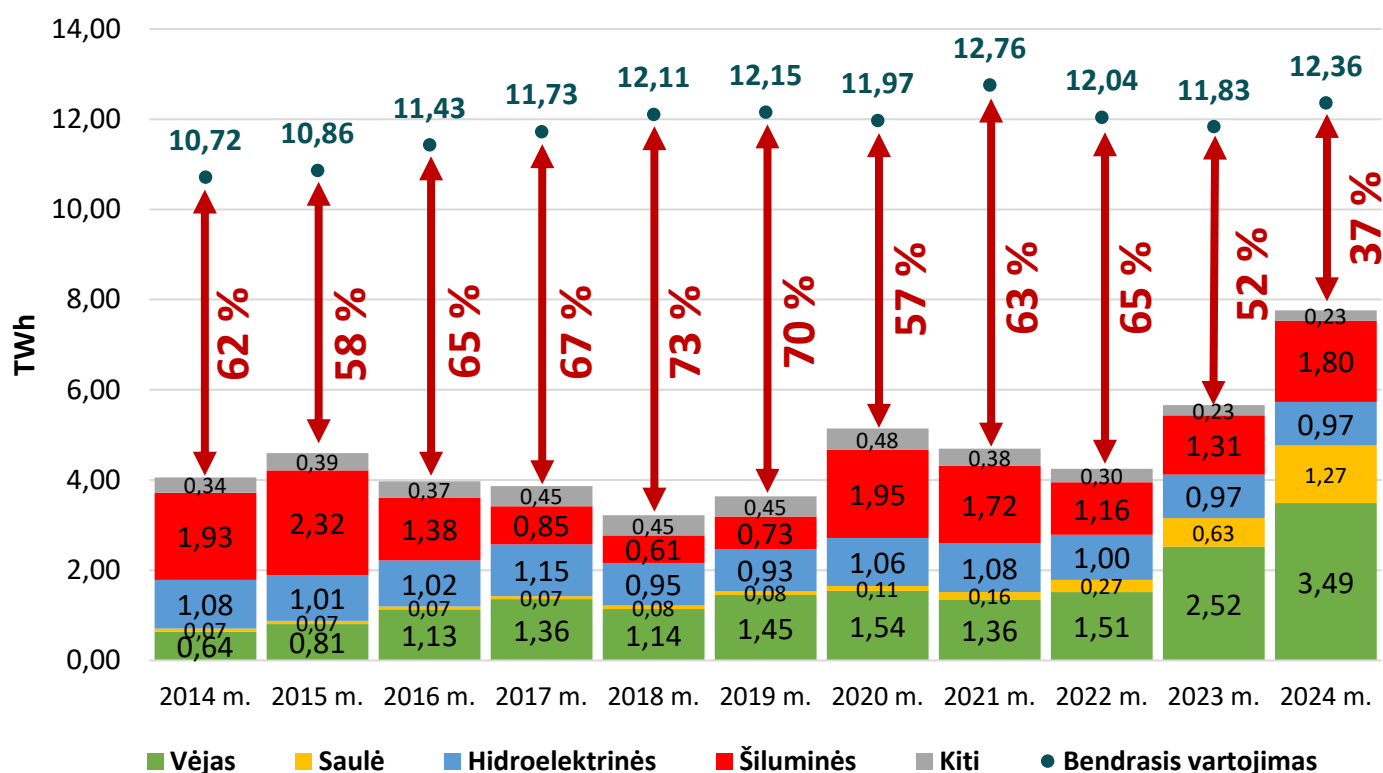
2024 m. Lietuvoje pagaminta 7,76 TWh elektros energijos. Tai patenkinio 63 proc. bendrojo elektros suvartojimo, apimančio ir tinklų technines sąnaudas. Toks rodiklis yra didžiausias nuo 2009 m., kai uždaryta Ignalinos atominė elektrinė.

Treti metai iš eilės vėjo elektrinės Lietuvoje buvo svarbiausia gamybos technologija, lyginant su kitomis elektros energijos gamybos technologijomis. 2024 m. daugiausia elektros energijos Lietuvoje pagamino vėjo elektrinės – 3,49 TWh. Toks elektros energijos kiekis patenkinio 28,3 proc. šalies bendrojo elektros vartojimo poreikio. Vėjo elektrinių generacija 2024 m., lyginant su 2023 m., išaugo 38 procentais.

Šiluminės elektrinės, naudojančios gamtines dujas, pagamino 1,80 TWh elektros ir tai patenkinio 14,5 proc. vartojimo poreikio. Lyginant su 2023 m., šiluminių elektrinių generacija išaugo 37 procentus.

Daugiausia augo saulės elektrinių generacija – lyginant su 2023 m., gamyba padidėjo du kartus. Saulės elektrinės per metus pagamino 1,27 TWh elektros energijos ir patenkinio 10 proc. šalies metinio elektros energijos vartojimo poreikio.

Lietuvos elektros energijos gamyba pagal rūšis ir vartojimas 2014–2024 metais.

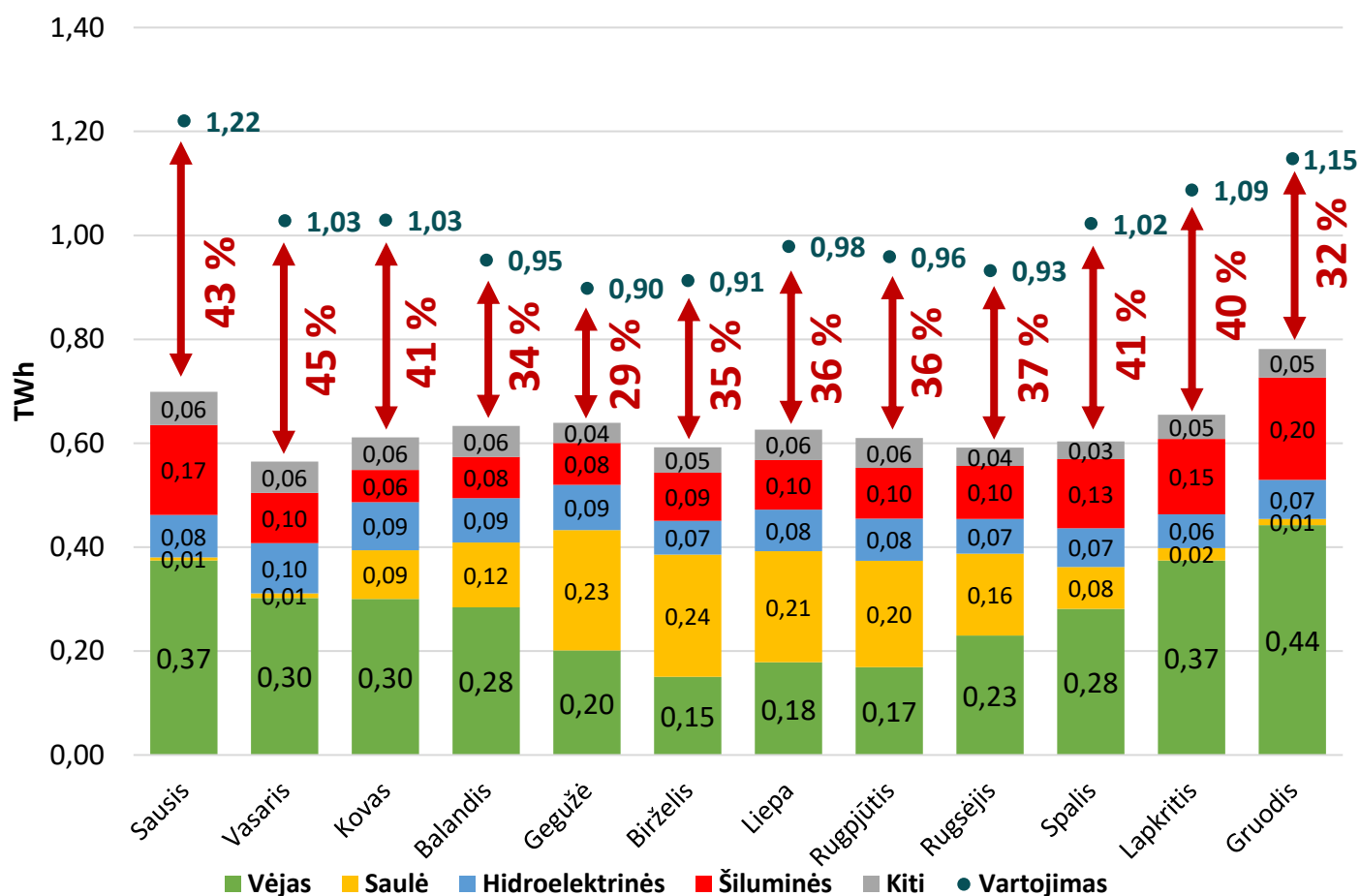
Duomenų šaltinis: Litgrid elektros gamybos ir vartojimo balanso duomenys.

Naujausius ir išsamiausius duomenis rasite [LEA interneto svetainėje](https://lea.litgrid.lt/).

Hidroelektrinės, įskaitant Kruonio HAE, 2024 m. pagamino 0,97 TWh elektros energijos. Lyginant su 2023 m., generacija augo mažiau nei 0,5 procento. Hidroelektrinės, kartu su Kruonio HAE, patenkinio beveik 8 proc. bendrojo elektros vartojimo poreikio.

Kitos elektrinės, kūrenamos biomase, biodujomis, taip pat atliekų deginimo jėgainės, per 2024 m. pagamino 0,23 TWh elektros energijos – tai daugiau nei 2 proc. daugiau nei 2023 metais. Kitos elektrinės patenkinio apie 2 proc. bendrojo elektros energijos vartojimo poreikio.

Lietuvos elektros energijos generacija, vartojimas ir importo dalis pagal mėnesius 2024 metais.

Duomenų šaltinis: Litgrid sistemos duomenys.

Naujausius ir išsamiausius duomenis rasite [LEA interneto svetainėje](#).

2024 m. vietinė vėjo ir saulės elektrinių generacija dėl sezoniškumo kompensavo viena kitos sumažėjusias gamybos apimtis, t. y. vėjo elektrinės daugiau gamino šaltaisiais metų mėnesiais, saulės – ilgesne diena pasižyminčiais šiltais mėnesiais.

Vėjo elektrinės, lyginant pagal 2024 m. mėnesius, daugiausia elektros energijos pagamino gruodį – 0,44 TWh, arba beveik 39 proc. Lietuvos elektros energijos vartojimo poreikio. Vėjo jėgainės tapo svarbiausia elektros energijos gamybos technologija, lyginant skirtingas generacijos technologijas bei importo kryptis.

Saulės elektrinės daugiausia elektros energijos pagamino gegužės ir birželio mėnesiais – po 0,23–0,24 TWh per mėnesį. Šiuos du mėnesius jos patenkino beveik 26 proc. Lietuvos elektros energijos vartojimo poreikio, o gegužės mėnesį saulės elektrinės buvo svarbiausia elektros energijos gamybos technologija, lyginant skirtingas generacijos technologijas ir importo kryptis.

Taigi, 2024 m. pasižymėjo didžiausia vietine generacija nuo 2009 metų. Lietuva kasmet nuosekliai artėja prie Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje užsibrėžto tikslo – vietinės elektros pasigaminti tiek, kiek jos reikia vartojimui.

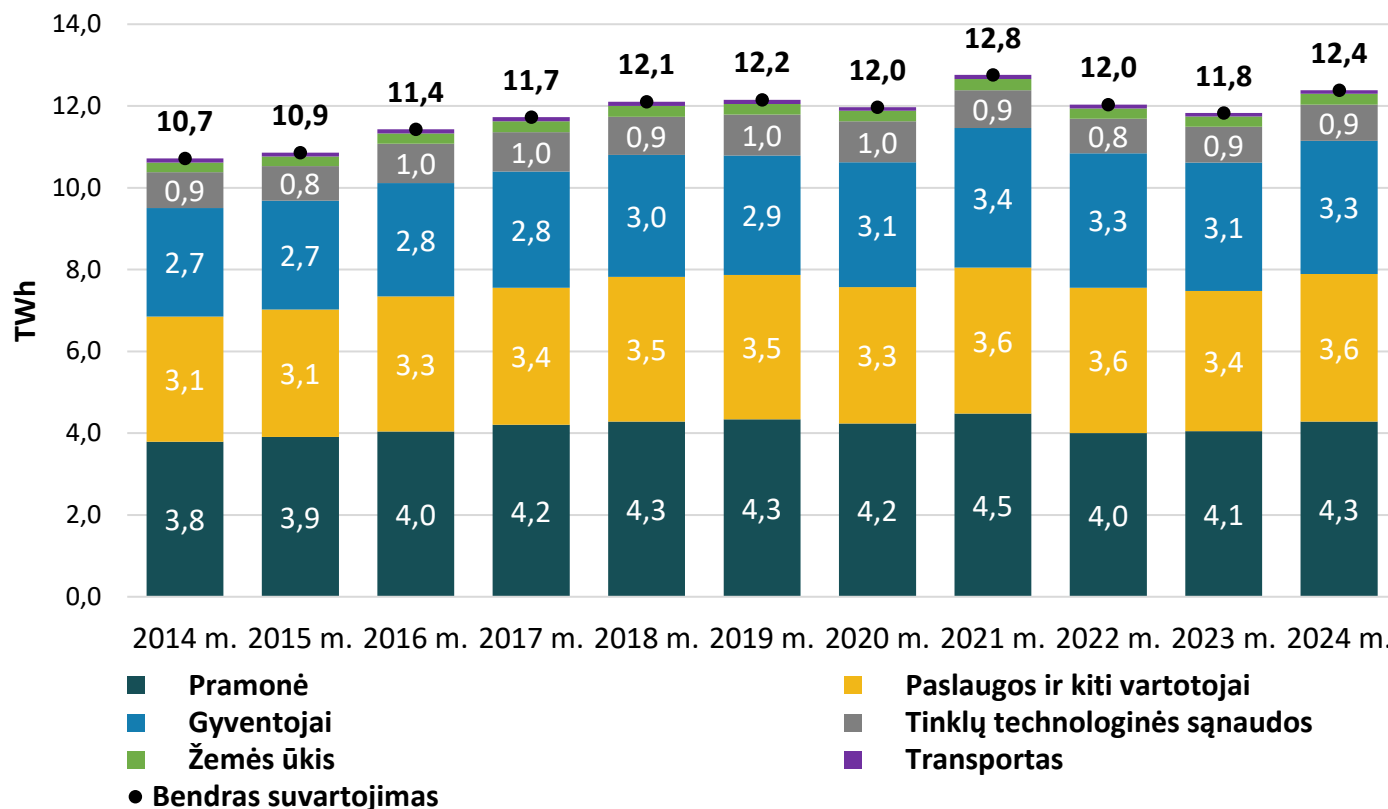
3.1.2.2. Elektros energijos vartojimas

2024 m. Lietuvoje suvartota 12,4 TWh elektros energijos – tai 4,7 proc. daugiau nei suvartota 2023 metais. Nagrinėjamais metais išaugęs elektros energijos vartojimas nutraukė trejus ankstesnius metus fiksuotą elektros

energijos vartojimo mažėjimą. 2024 metais suvartotos elektros energijos kiekis buvo mažesnis tik už 2021 m. bendrai suvartotą elektros energijos kiekį.

Elektros energijos vartojimą lyginant pagal mėnesius, daugiausia jos tradiciškai suvartota 2024 m. šaltaisiais mėnesiais – sausį (1,22 TWh) ir gruodį (1,15 TWh), mažiausiai – gegužę (0,90 TWh).

Lietuvos elektros energijos vartojimas pagal rūšis 2014–2024 metais.

Duomenų šaltinis: Litgrid elektros gamybos ir vartojimo balanso duomenys.

Bendrą Lietuvos elektros energijos vartojimo augimą 2024 m., lyginant su 2023 m., daugiausia lėmė elektros energijos vartojimo augimas pramonėje, kurioje per metus suvartota 0,23 TWh, arba 5,7 proc. elektros energijos daugiau nei 2023 metais. Paslaugų sektorius ir kiti vartotojai suvartojo 0,19 TWh (5,4 proc.) daugiau elektros energijos, gyventojai – 0,12 TWh (3,8 proc.) daugiau. Santykinai labiausiai – 6,7 proc. augo elektros vartojimas žemės ūkyje, tačiau bendrai šis augimas siekė tik 0,02 TWh per metus. Tinklų technologinės sąnaudos 2024 m. išliko panašios kaip 2023 m. – augo vos 0,01 TWh, arba 0,8 procento. Elektros energijos vartojimas mažėjo tik transporte: šiame sektoriuje vartojimas per metus sumažėjo 0,01 TWh, arba 5,7 procento.

Taigi, 2024 m. augo ne tik nacionalinė elektros energijos generacija, bet ir vartojimas. Nagrinėjamais metais išaugęs elektros energijos vartojimas Lietuvoje nutraukė trejus metus trukusį elektros energijos vartojimo mažėjimą, o pagrindinės to priežastys – didesnis pramonės ir paslaugų sektorių elektros vartojimas.

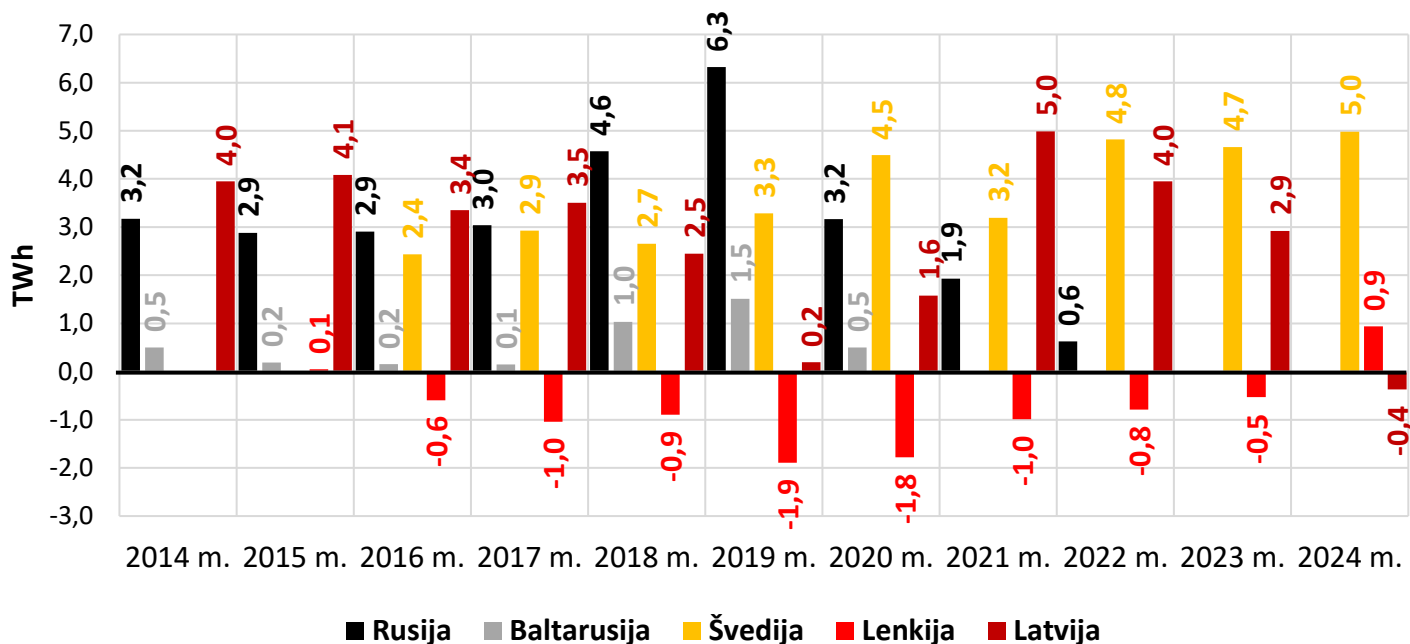
3.1.2.3. Elektros energijos importo ir eksporto balansas

2024 m. Lietuva elektros energiją pagal poreikį importavo daugiausia iš Švedijos, taip pat per Lietuvos–Latvijos, Lietuvos–Lenkijos jungtis. Paminėtina, kad Lietuva nuo 2022 m. gegužės 22 d. nebeperka elektros energijos iš Rusijos, pradėjusios karinius veiksmus prieš Ukrainą. Iš Baltarusijos, įjungusios nesaugią Astravo AE, Lietuva atsisakė importuoti elektros energiją nuo 2020 m. lapkričio 3 dienos.

Augant Lietuvos vietinei nacionalinei generacijai, bendras importuojamas elektros kiekis kasmet mažėja: 2024 m. Lietuva, palyginus su 2023 m., bendrai importavo apie 21 proc. mažiau elektros energijos. Toks

importuojamos elektros kiekio sumažėjimas buvo didžiausias, lyginant nagrinėjamus 2014–2024 m., ir atitiko nuo 2022 m. besitęsiančią elektros energijos importo iš kaimyninių valstybių mažėjimo tendenciją.

Lietuvos elektros energijos komercinių srautų importo / eksporto balansas su kaimyninėmis valstybėmis 2014–2024 m.

Pastaba: eksportas pažymėtas „-“ (minuso) ženklų.

Duomenų šaltinis: Litgrid elektros gamybos ir vartojimo balanso duomenys.

Nors 2024 m., lyginant su 2023 m., fiksuotas 6,8 proc. išaugęs elektros energijos importas iš Švedijos, tačiau vertinant elektros energijos importo ir eksporto balanso duomenis, bendri srautai tarp Lenkijos–Lietuvos–Latvijos yra sumažėję net 76 procentais.

Taip pat 2024 m. buvo pirmieji metai per nagrinėjamą dešimtmetį, kai nutrūko buvusi tendencija, kad elektros energijos importo ir eksporto balanse daugiau elektros energijos yra importuojama iš Latvijos, o eksportuojama į Lenkiją. 2024 m. balanse daugiau elektros energijos į Latviją buvo eksportuojama nei importuojama. Tam įtakos galėjo turėti 2024 m. nuo sausio iki rugsėjo neveikusi „Estlink 2“ jungtis tarp Suomijos ir Estijos.

Auganti nacionalinė, ypač AEI, generacija Lietuvai leidžia ne tik mažinti didmenines elektros energijos kainas, bet ir importuoti vis mažiau elektros.

3.1.3. Elektros energijos kainos

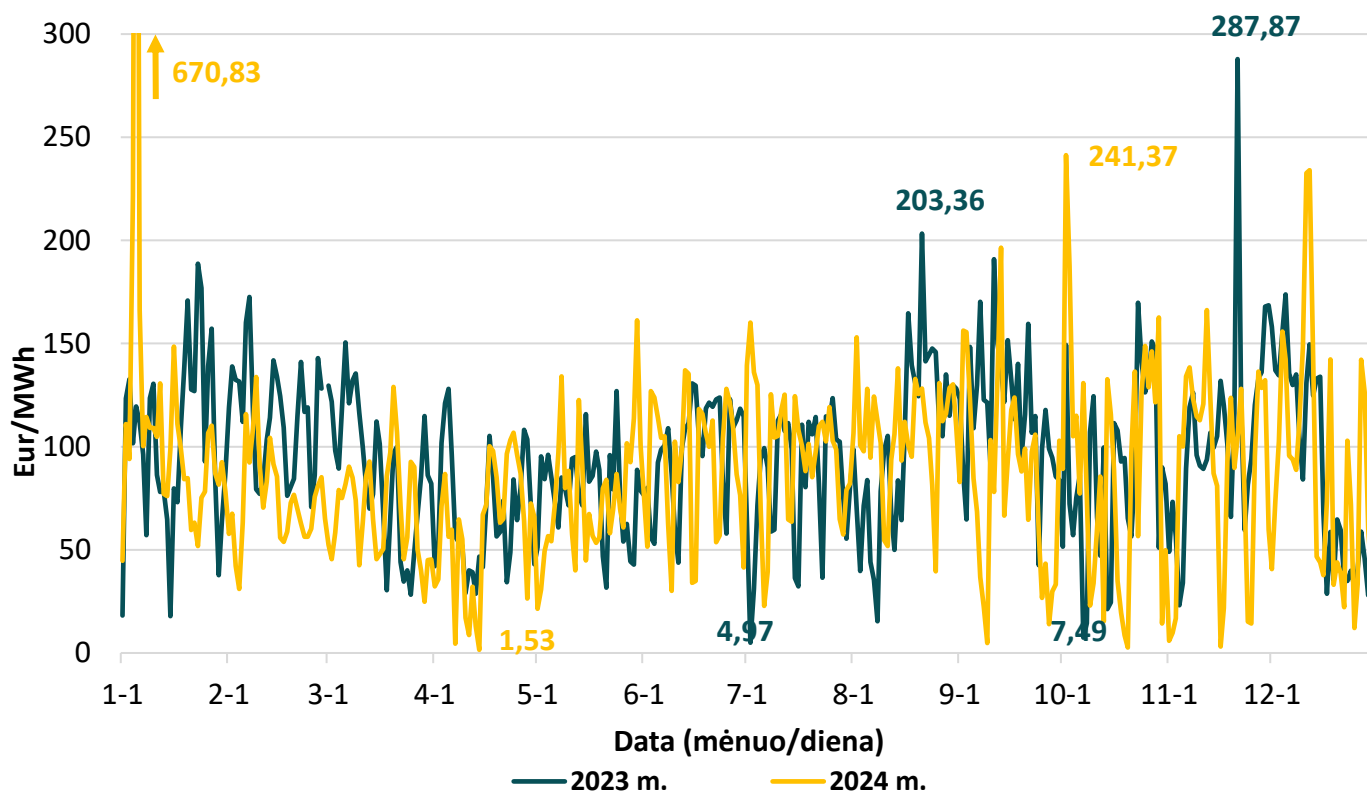
3.1.3.1. Didmeninės elektros energijos kainos

2024 m. Lietuvos didmeninės elektros kainų vidurkis – 87,34 Eur/MWh – tai 7,5 proc. mažesnė kaina nei 2023 m., kai didmeninės elektros kainų vidurkis siekė 94,44 Eur/MWh.

Lyginant skirtingus 2024 m. mėnesius, brangiausiai elektra Lietuvoje kainavo sausio mėnesį – 117,41 Eur/MWh, pigiausiai balandį – 60,25 Eur/MWh.

Didžiausia dieninė elektros kaina Lietuvoje fiksuota 2024 m. sausio 5 d. – 670,83 Eur/MWh, mažiausia kaina fiksuota balandžio 14 d. – 1,53 Eur/MWh. Skirtumas tarp mažiausios ir didžiausios kainos 2024 m. buvo 438 kartai, o 2023 m. šis ribinių kainų skirtumas Lietuvoje siekė 58 kartus. Prie metų pradžioje įvykusio kainų šuolio prisidėjo dėl žemos temperatūros išaugusio vartojimo ir sumažėjusios generacijos sukeltas elektros energijos deficitas Baltijos jūros regione.

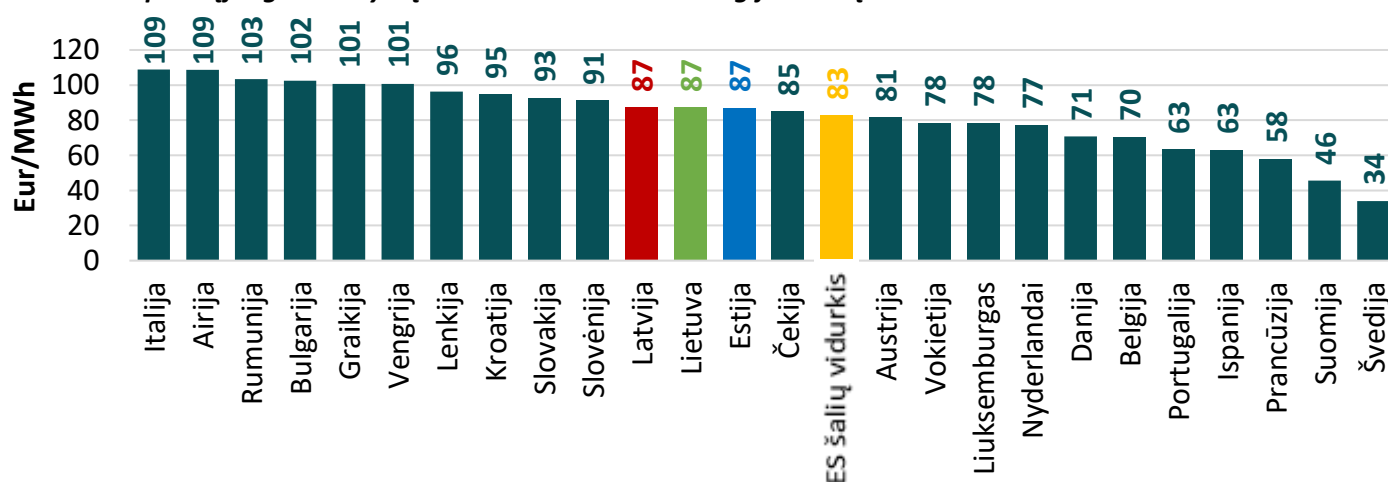
2024 m. ir 2023 m. Lietuvos didmeninės elektros energijos kainos.

Duomenų šaltinis: Nord Pool.

2024 m. kainų skirtumas tarp Baltijos šalių sumažėjo, kainos tapo beveik vienodos: Estijoje didmeninė elektra kainavo 87,27 Eur/MWh, Lietuvoje – 87,34 Eur/MWh, Latvijoje – 87,43 Eur/MWh. Tuo tarpu 2023 m. elektra, palyginus Baltijos šalis, Lietuvoje kainavo brangiausiai: Estijoje didmeninės elektros kainų vidurkis buvo 90,79 Eur/MWh, Latvijoje – 93,89 Eur/MWh, Lietuvoje – 94,44 Eur/MWh.

2024 m. Europos Sąjungos valstybių didmeninės elektros energijos kainų metinis vidurkis.

Pastaba: ES vidurkis išvestas be Kipro ir Maltos duomenų. Šalyse, kuriose yra kelios zonos, išvestas zonų vidurkis.

Duomenų šaltinis: ENTSOE.

Naujausius ir išsamiausius duomenis rasite [LEA interneto svetainėje](#).

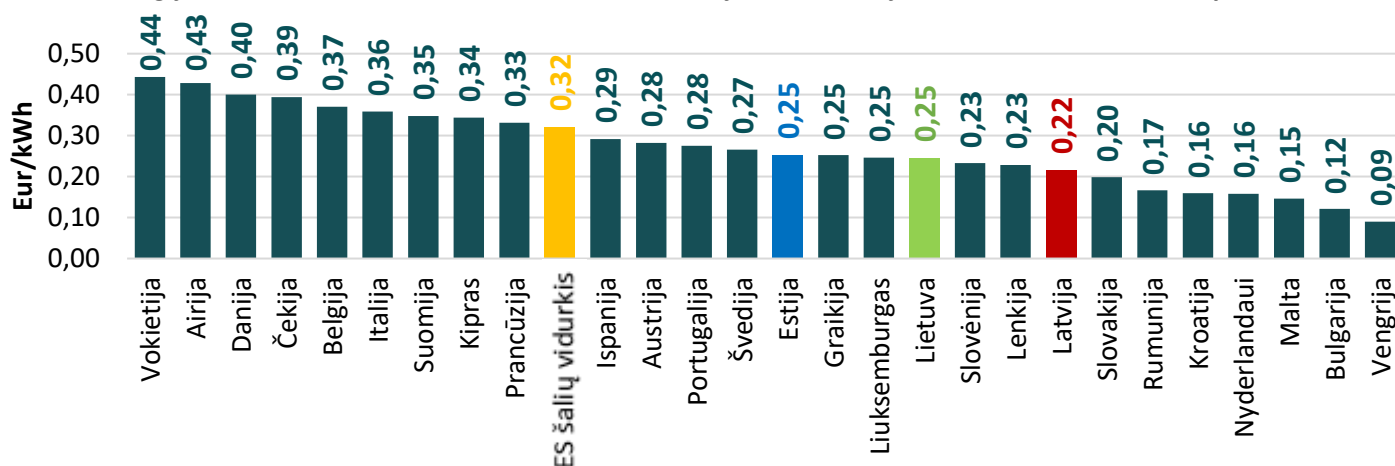
2024 m. pigiausiai didmeninė elektra kainavo ją eksportuojančiose šalyse, kurios savo vietinės generacijos struktūroje derina AEI ir branduolinę energiją: Prancūzijoje, Suomijoje, Švedijoje. Brangiausiai didmeninė elektra kainavo Italijoje, Airijoje, Rumunijoje. Lietuvoje elektros energijos kaina (87,34 Eur/MWh) buvo mažesnė nei kaimyninėse Latvijoje (87,43 Eur/MWh) ir Lenkijoje (96,26 Eur/MWh).

Atsinaujinančiųjų energijos šaltinių plėtra ir didesnė vietinė generacija, mažesnės gamtinių dujų kainos 2024 m. lėmė elektros didmeninių kainų mažėjimą.

3.1.3.2. Elektros energijos kainos buitiniams vartotojams

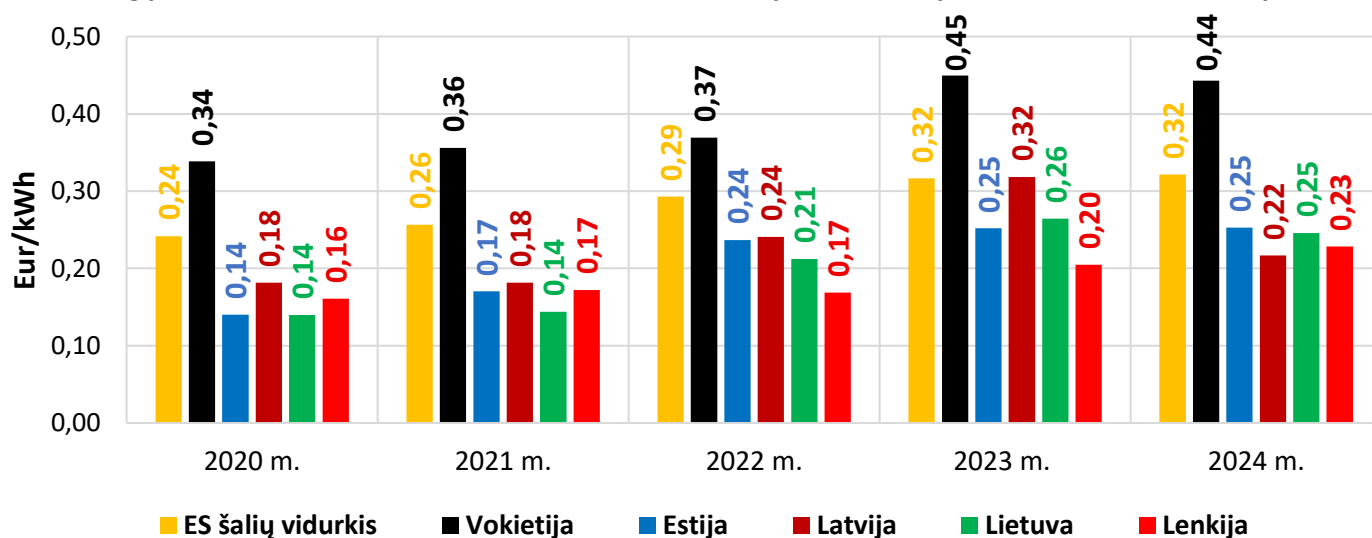
Lietuvos buitiniams vartotojams, suvartojantiems nuo 1 000 kWh iki 2 500 kWh per metus, vidutinė elektros energijos kaina siekė 0,246 Eur/kWh – tai 7 proc. mažesnė kaina nei 2023 m., kai ji sudarė 0,264 Eur/kWh. ES šalių šios vartotojų grupės mokama vidutinė elektros energijos kaina siekė 0,322 Eur/kWh. Tad Lietuvos vartotojams elektra kainavo vidutiniškai 23,6 proc. mažiau už ES šalių vidurkį. Žemesnės kainos nei Lietuvoje 2024 m. buvo dešimtyje ES šalių.

Elektros energijos vidutinė 2024 m. kaina buitiniams vartotojams, suvartojantiems 1–2,5 tūkst. kWh per metus.

Duomenų šaltinis: Eurostat.

Elektros energijos vidutinė 2020–2024 m. kaina buitiniams vartotojams, suvartojantiems 1–2,5 tūkst. kWh per metus.

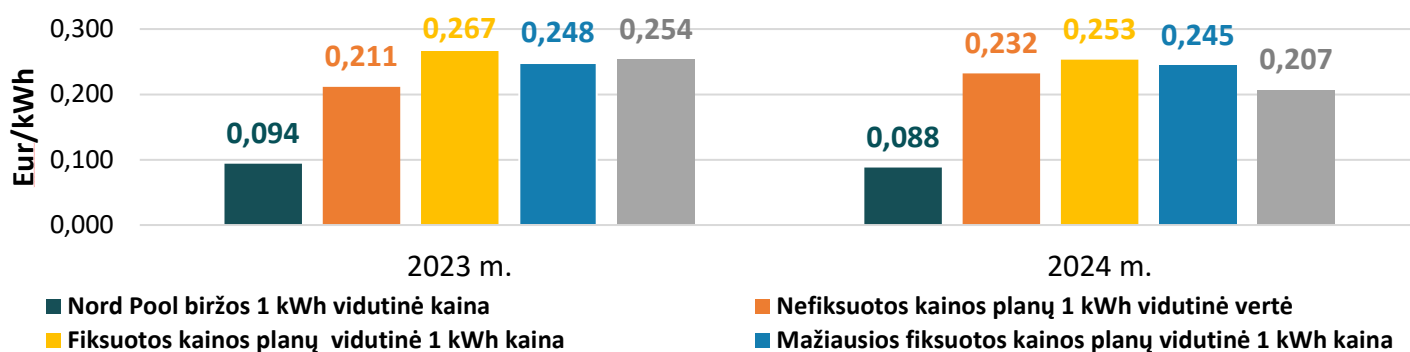
Duomenų šaltinis: Eurostat.

2020–2024 m. Lietuvos buitiniams vartotojams elektros energijos vidutinė kaina siekė 0,201 Eur/kWh –tai mažiausia kaina tarp Baltijos šalių. Latvijoje ir Estijoje vidutinės šio laikotarpio kainos yra atitinkamai 0,210 Eur/kWh ir 0,228 Eur/kWh.

3.1.3.3. Fiksuotos ir nefiksuotos kainos planų tarifai

Nepriklausomų elektros tiekėjų siūlomų fiksuotos elektros kainos planų vidutiniai tarifai 2024 m., palyginti su 2023 m., sumažėjo 5 procentais. Daugiausiai sumažėjo visuomeninio elektros tiekimo tarifai – 19 procentų.

Fiksuotos ir nefiksuotos elektros energijos kainos ir Nord Pool biržos kainos 2023 ir 2024 metais.

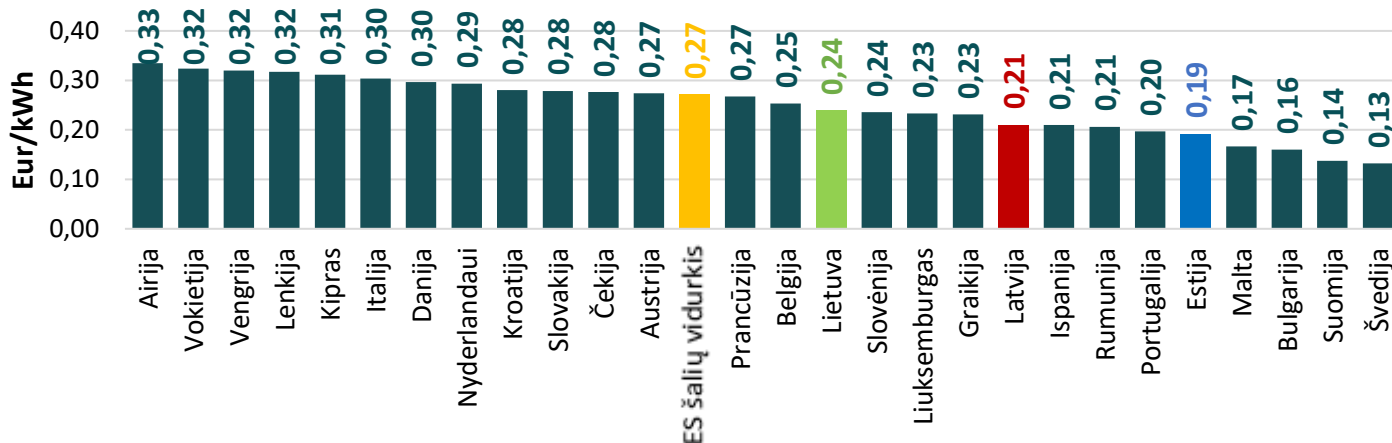
Duomenų šaltinis: Nord Pool, nepriklausomų tiekėjų interneto svetainės.

Vertinant 2023 m. ir 2024 m. tarifus, mažiausiai už elektros energiją mokėjo nefiksuotos elektros kainos planus pasirinkę vartotojai (dvejų metų vidutinis tarifas – 0,222 Eur/kWh). Nepriklausomų elektros tiekėjų siūlomų elektros fiksuotos kainos planų vidutinis tarifas 2023–2024 m. sudarė 0,260 Eur/kWh, o visuomeninio elektros tiekimo vidutinis tarifas – 0,230 Eur/kWh.

3.1.3.4. Elektros kainos nebuitiniam vartotojams

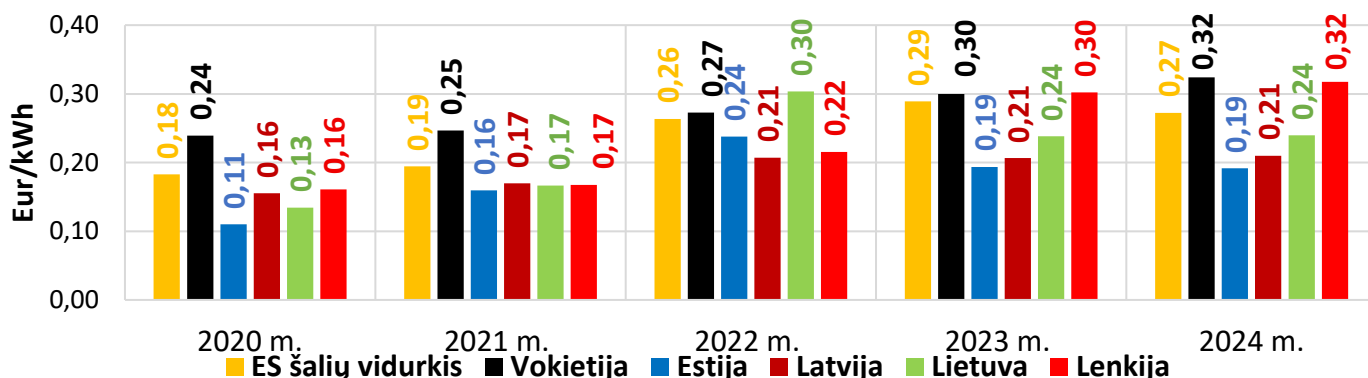
Lietuvos nebuitiniam vartotojams, suvartojantiems nuo 20 MWh iki 500 MWh elektros per metus, 2024 m. elektros energija vidutiniškai kainavo 0,240 Eur/kWh – tai 0,8 proc. didesnė kaina nei 2023 m., kai ji buvo 0,238 Eur/kWh. ES šalių šios vartotojų grupės mokama vidutinė elektros energijos kaina 2024 m. – 0,272 Eur/kWh, tad Lietuvos vartotojams elektros energija kainavo 12 proc. mažiau už ES šalių vidurkį. Žemesnės kainos nei Lietuvoje 2024 m. buvo dvylikoje ES šalių.

Elektros energijos vidutinė 2024 m. kaina nebuitiniam vartotojams, suvartojantiems 20–500 MWh per metus.

Duomenų šaltinis: Eurostat.

Elektros energijos vidutinė 2020–2024 m kaina nebuitiniam vartotojams, suvartojantiems 20–500 MWh per metus.

Duomenų šaltinis: Eurostat.

2020–2024 m. Lietuvos nebuitinių vartotojų mokama elektros energijos vidutinė kaina sudarė 0,216 Eur/kWh – tai didžiausia kaina tarp Baltijos šalių. Latvijoje ir Estijoje vidutinės kainos šiuo laikotarpiu atitinkamai 0,190 Eur/kWh ir 0,179 Eur/kWh.

3.1.4. Išvados

- **Iškastinis kuras 2024 m. buvo dominuojanti energijos rūšis** – sudarė apie 2/3 viso kuro ir energijos galutinio energijos suvartojimo.
- Kuro ir energijos rūšių derinyje didžiausi pokyčiai 2024 m. vyko elektros gamybos sektoriuje, kuriame **saulės elektrinių pagamintas elektros kiekis išaugo apie 2 kartus, o vėjo elektrinių – apie 38 proc., lyginant su 2023 metais.**
- **2024-ieji – saulės ir vėjo elektrinių plėtros metai.** Elektros gamybą pradėjo 870 MW saulės elektrinių (apie 44 proc. visų saulės elektrinių) ir 513 MW vėjo elektrinių (apie 29 proc. visų vėjo elektrinių).
- **Gaminančių vartotojų saulės elektrinių galia 2024 m. buvo 1 395 MW, arba apie 70 proc. visų saulės elektrinių galios.** Gaminančių vartotojų skaičius pasiekė 124 000, arba 41 proc. numatyto tikslo – 2030 m. turėti 300 000 gaminančių vartotojų.
- **Saulės modulių kainos sumažėjo apie 27,5 proc., lyginant 2024 m. pradžią ir pabaigą. Dėl nuosekliai vykdomos valstybės politikos ir iniciatyvos Lietuvoje per dešimtmetį kitų atsinaujinančių energijos išteklių elektrinių galia bendrai išaugo 76 procentais.**
- 2024 m. Lietuvoje pasiektas didžiausias vietinės elektros generacijos lygis nuo 2009 m., o tai rodo kryptingą judėjimą energetinės nepriklausomybės tikslų link.
- **2024 m. Lietuvoje vėl augo elektros vartojimas,** kuris mažėjo ankstesnius trejus metus. Tai skatino aktyvesnė pramonės ir paslaugų sektorių veikla.
- **Auganti nacionalinė elektros generacija, ypač iš atsinaujinančių šaltinių, ne tik mažina priklausomybę nuo elektros importo,** bet ir leidžia Lietuvai artėti prie elektrą eksportuojančios valstybės statuso.
- Atsinaujinančios energetikos plėtra, didesnė vietinė elektros gamyba bei sumažėjusios gamtinių dujų kainos 2024 m. prisidėjo prie didmeninių elektros kainų mažėjimo.
- Pagal vidutinį elektros energijos suvartojimą, 2024 m. buitiniai vartotojai priklauso grupei, suvartojančiai nuo 1 MWh iki 2,5 MWh per metus. Nebuitiniai vartotojai priklauso grupei, kur suvartojimas siekia nuo 20 MWh iki 500 MWh per metus.
- **Buitinių vartotojų 2024 m. mokama vidutinė elektros energijos kaina buvo 0,272 Eur/kWh, arba 23,6 proc. mažesnė už ES šalių vidurkį (0,322 Eur/kWh).** Žemesnės kainos nei Lietuvoje buvo dešimtyje ES šalių.
- **2020–2024 m. Lietuvos buitiniams vartotojams vidutinė elektros energijos kaina sudarė 0,201 Eur/kWh – tai mažiausia kaina tarp Baltijos šalių, ji 4,3 proc. mažesnė nei Latvijoje ir 11,8 proc. mažesnė nei Estijoje.**
- 2024 m., palyginti su 2023 m., nepriklausomų elektros tiekėjų siūlomų fiksuotos elektros kainos planų vidutiniai tarifai sumažėjo 5 proc., o **labiausiai sumažėjo visuomeninio elektros tiekimo tarifai – 19 procentų.**
- **Nebuitinių vartotojų mokama vidutinė elektros energijos kaina 2024 m. buvo 0,240 Eur/kWh, arba 0,8 proc. didesnė už ES šalių vidurkį (0,238 Eur/kWh).** Žemesnės kainos nei Lietuvoje buvo dvylikoje ES šalių.
- **2020–2024 m. Lietuvos nebuitiniams vartotojams elektros energijos vidutinė kaina siekė 0,216 Eur/kWh – tai didžiausia kaina tarp Baltijos šalių, ji 13,7 proc. didesnė nei Latvijoje ir 20,7 proc. didesnė nei Estijoje.**

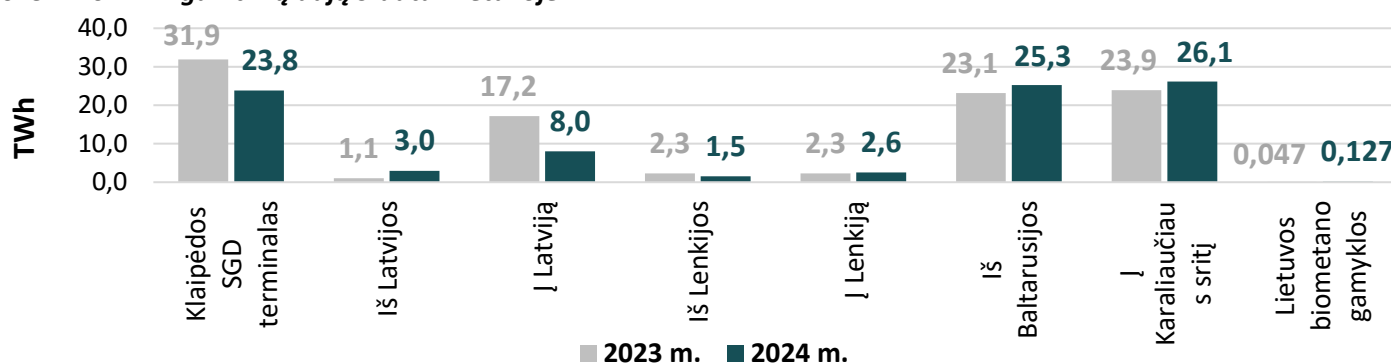
3.2. GAMTINIŲ DUJŲ SEKTORIUS

3.2.1. Gamtinių dujų srautai

Lietuva gamtinėmis dujomis apsirūpina daugiausia per Klaipėdos SGD terminalą. Taip pat mūsų šalis dujotiekiais sujungta su kaimyninėmis valstybėmis Latvija ir Lenkija. Vertinant gamtinių dujų srautus vamzdynais, 2024 m. gamtinių dujų tiekimas į kaimynines valstybes išliko didesnis nei gamtinių dujų importas iš jų: į Latviją per metus buvo patiekta 8 TWh, iš jos gauta 3 TWh gamtinių dujų, į Lenkiją išsiųsta 2,6 TWh, iš jos gauta 1,5 TWh gamtinių dujų.

2024 m. gamtinių dujų srautus vamzdynais lyginant su 2023 m. srautais, pastebima, kad labiausiai išaugo gamtinių dujų srautas iš Latvijos – dujų kiekis padidėjo beveik 3 kartais. Tuo tarpu gamtinių dujų kiekis į Latviją mažėjo daugiau nei perpus – 53 procentais.

2023 ir 2024 m. gamtinių dujų srautai Lietuvoje.

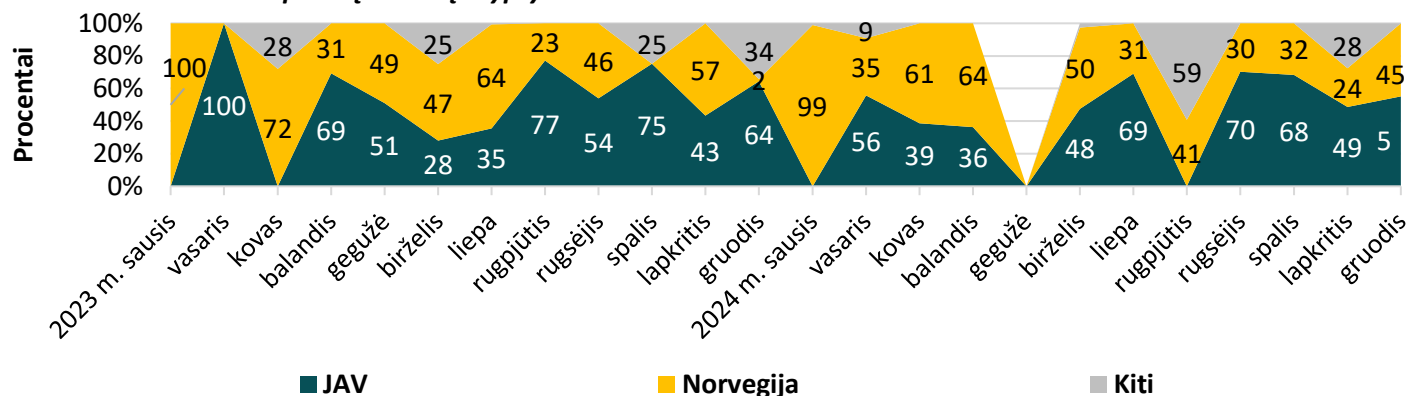
Duomenų šaltinis: Amber Grid.

Lietuvoje pagaminama vis daugiau biometano: 2024 m. į vamzdynus įleistas biometano kiekis padidėjo 3 kartus.

Svarbiausias Lietuvos gamtinių dujų šaltinis – Klaipėdos SGD terminalas. 2024 m. per Klaipėdos SGD terminalą importuotos beveik 24 TWh gamtinių dujų – tai 25 proc. mažiau nei 2023 m., kai importuota beveik 32 TWh SGD. Gamtinių dujų importo per Klaipėdos SGD terminalą mažėjimą iš dalies lėmė 2024 m. gegužės–birželio mėnesiais vykęs laivo–saugyklos „Independence“ remontas.

SGD importo kryptys į Lietuvą ženkiai nekito – pagrindinės SGD importo šalys buvo JAV ir Norvegija: 2023 m. 50,9 proc. SGD į Lietuvą importuojama iš JAV, 38 proc. – iš Norvegijos, likusi dalis – iš kitų valstybių. SGD importo į Lietuvą struktūroje JAV dalis 2024 m. mažėjo iki 47,3 proc. visų SGD krovinių (-3,6 proc. punktais), o importas iš Norvegijos išaugo iki 42,6 proc. visų krovinių (+4,6 proc. punktais). Likusioji dalis buvo importuota iš kitų valstybių. 2022 m. Lietuva neimportuoja nei rusiškų SGD laivais, nei rusiškų gamtinių dujų vamzdynais.

2023 ir 2024 m. SGD importo į Lietuvą kryptys.

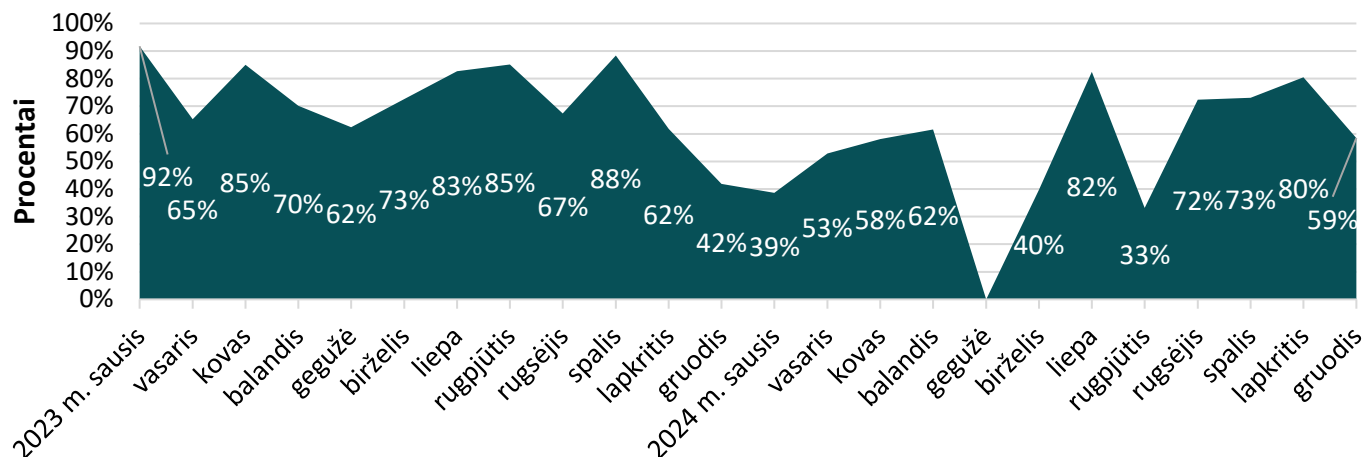

Duomenų šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

Vertinant Klaipėdos SGD terminalo veikimą, pastebima, kad 2024 m. terminalas veikė 54 proc. efektyvumu ir tai 19 proc. punktų žemesnis veikimo koeficientas nei 2023 metais. Per metus Klaipėdos SGD terminalas išnaudojo apie 54 proc. savo techninių galimybių – prie to prisidėjo ir minėtas laivo–saugyklos remontas, trukęs beveik pusantro mėnesio.

2024 m. liepą ir lapkritį Klaipėdos SGD terminalas veikė didesniu nei 80 proc. efektyvumu. Mažiausiai SGD buvo atgabenta rugpjūčio mėnesį – išnaudotas tik trečdalis Klaipėdos SGD terminalo techninių galimybių.

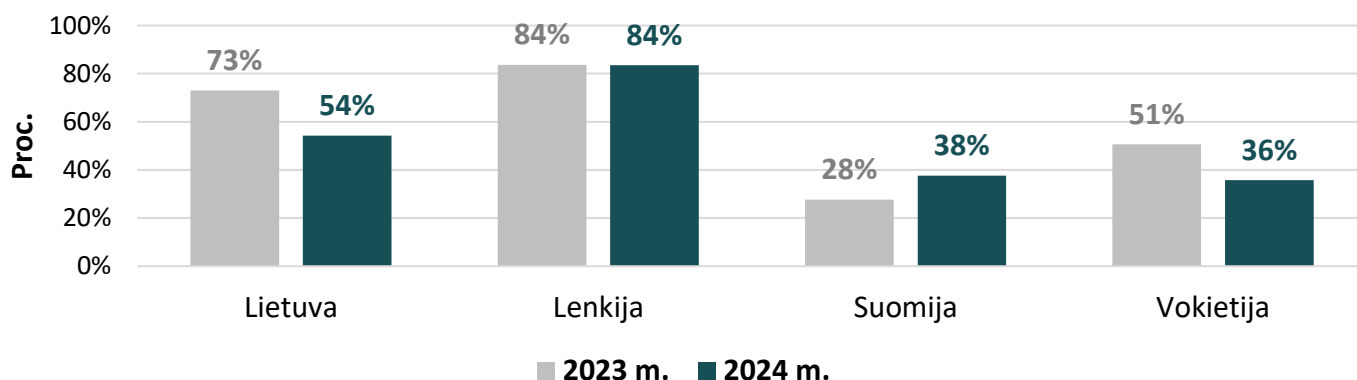
2024 ir 2023 m. Klaipėdos SGD terminalo veikimo koeficientas.

Duomenų šaltinis: Amber Grid.

Klaipėdos SGD terminalą lyginant su kitų Baltijos jūros regiono valstybių terminalais, matoma, kad Lietuvos terminalas veikia beveik efektyviausiai Baltijos jūros regione – jis nusileidžia tik Lenkijos terminalui Świnoujście. Šis terminalas tiek 2023 m., tiek ir 2024 m. veikė 84 proc. efektyvumu. Suomijoje ir Vokietijoje esantys terminalai 2024 m. išnaudojo tik kiek daugiau nei trečdalį savo techninių galimybių. Suomijos „Inkoo“ terminalas 2024 m. veikė efektyviau nei 2023 m., o Vokietijos terminalų veikimo koeficientas nagrinėjamais metais mažėjo.

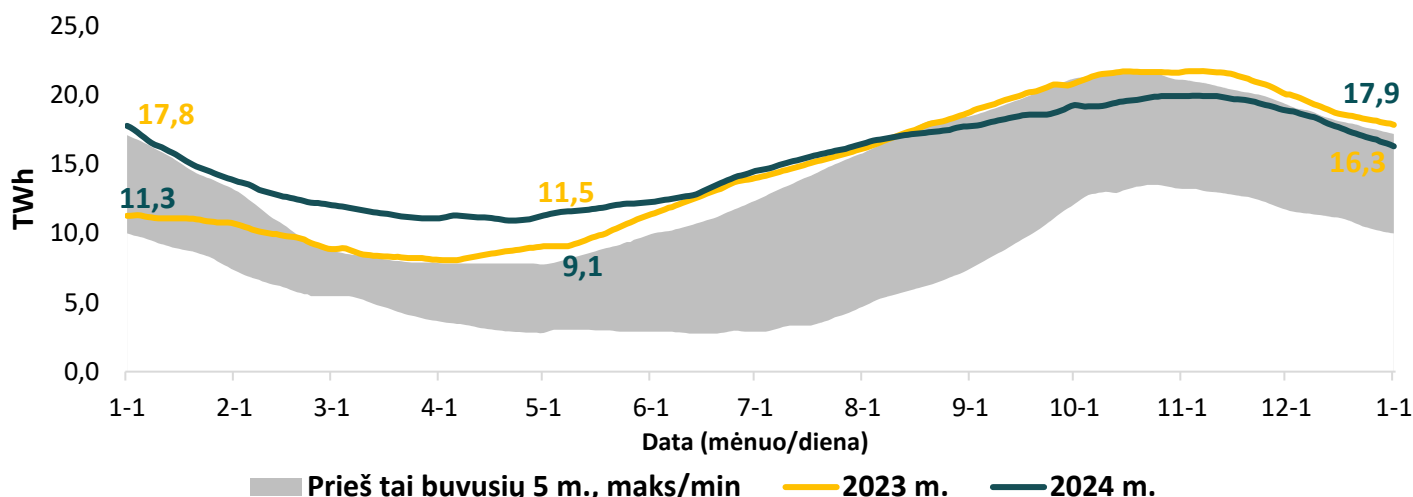
2024 ir 2023 m. Baltijos jūros regiono SGD terminalų veikimo koeficientai.

Duomenų šaltinis: GIE.

Regiono atsisakius rusiškų gamtinių dujų, valstybių vartojimo poreikis patenkinamas gamtines dujas importuojant per SGD terminalus. Atplukdytos SGD ne tik patenkina vartojimo poreikį, bet ir kaupiamos saugyklose, iš kurių dujos išimamos šaltuoju metų periodu – tada, kai gamtinių dujų vartojimas būna didesnis. Tiek 2023 m., tiek ir 2024 m. Inčukalnio gamtinių dujų saugykloje Latvijoje gamtinių dujų kiekis buvo didesnis nei ankstesnių penkerių metų vidurkis ir didesnis arba artimas 2024 m. buvusiam aukščiausiam gamtinių dujų užpildymo lygiui.

2023 m. ir 2024 m. gamtinių dujų srautai Inčukalnio saugykloje.

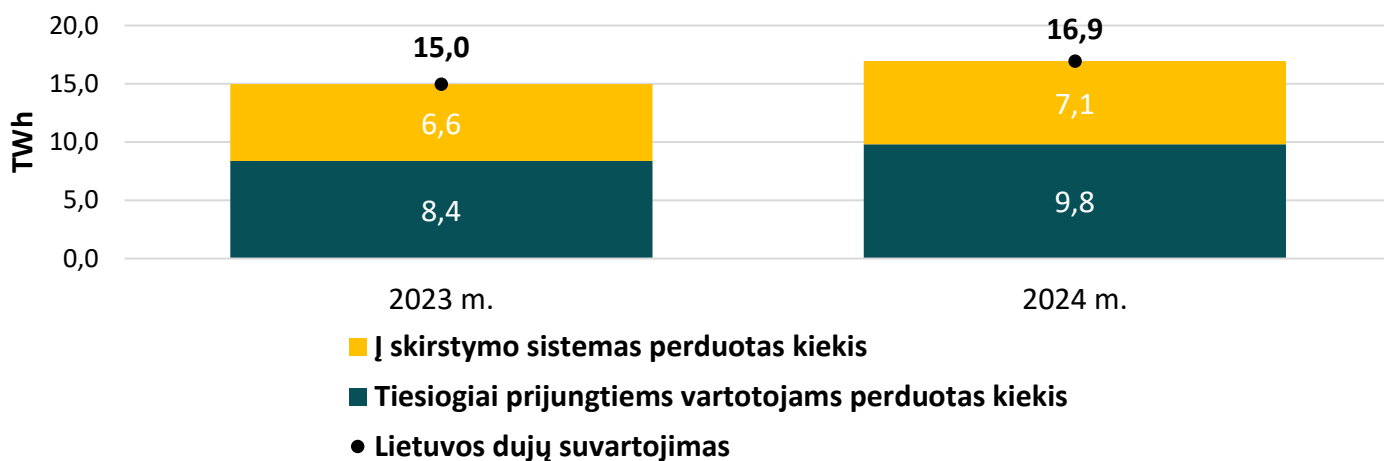
Duomenų šaltinis: GIE.

Taigi, 2024 m. vykę laivo-saugyklos „Independence“ remonto darbai turėjo įtakos, jog suskystintų gamtinių dujų importas per Klaipėdos SGD terminalą mažėjo ketvirtadaliu, bet sumažėjusius dujų srautus iš terminalo kompensavo augę gamtinių dujų srautai iš Latvijos, taip pat augęs Lietuvoje pagaminto bei į vamzdynus įleidžiamo biometano kiekis.

3.2.2. Gamtinių dujų vartojimas

2024 m. Lietuvoje suvartota 16,9 TWh gamtinių dujų – tai 13 proc., arba beveik 2 TWh daugiau nei 2023 m., kai mūsų šalyje buvo suvartota 15,0 TWh gamtinių dujų. Daugiausia gamtinių dujų vartojimo augimą lėmė tiesiogiai prie tinklo prijungti vartotojai – jie per 2024 m. suvartojo 17 proc., arba 1,42 TWh daugiau gamtinių dujų nei 2023 metais. Tuo metu į skirstymo sistemas perduotas kiekis nagrinėjamais metais buvo 8,6 proc., arba 0,56 TWh didesnis nei 2023 metais.

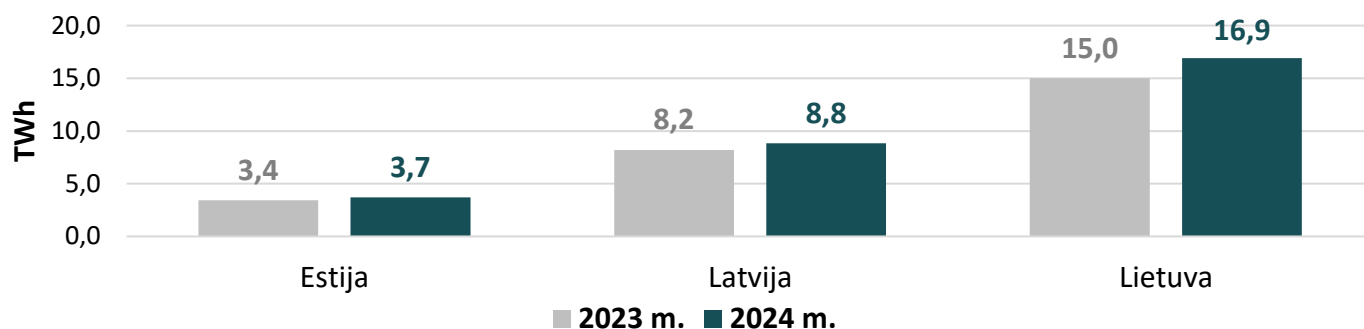
2023 ir 2024 m. gamtinių dujų suvartojimas Lietuvoje.

Duomenų šaltinis: Amber Grid.

Lyginant gamtinių dujų vartojimą Baltijos šalyse, Lietuvoje dujų vartojimas 2024 m., lyginant su 2023 m., augo daugiausiai – 13 proc., arba beveik 2 TWh. Latvijoje gamtinių dujų vartojimas 2024 m. buvo 7,6 proc. didesnis (0,6 TWh) nei 2023 m., Estijoje suvartota 8,2 proc., arba 0,3 TWh daugiau gamtinių dujų nei 2023 metais. Trys Baltijos šalys 2024 m. bendrai suvartojo apie 29,4 TWh gamtinių dujų, kai 2023 m. bendras trijų valstybių vartojimas siekė 26,6 TWh gamtinių dujų.

2023 m. ir 2024 m. gamtinių dujų suvartojimas Baltijos šalyse.

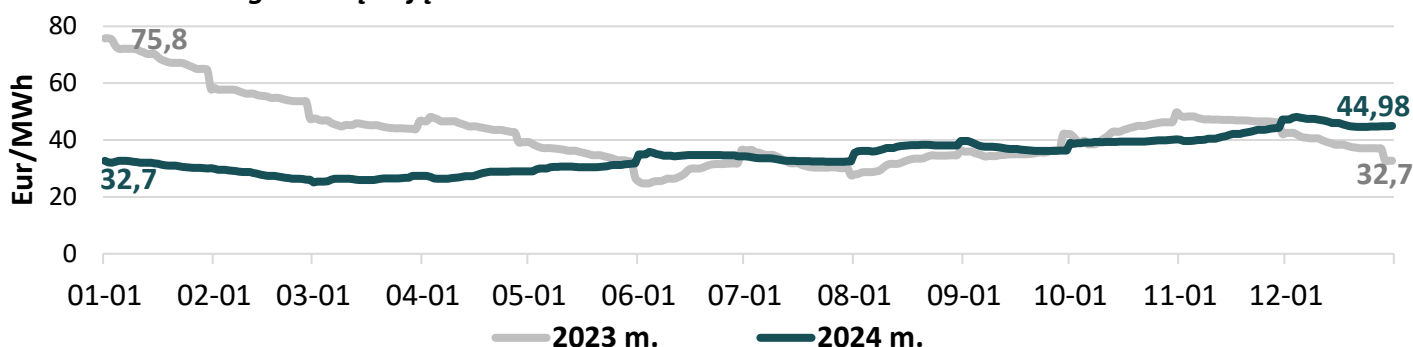
Duomenų šaltinis: Amber Grid, ENTSOG.

Taigi, gamtinių dujų vartojimas 2024 m. augo visose Baltijos valstybėse. Lietuvoje gamtinių dujų vartojimą visiškai patenkino Klaipėdos SGD terminalas: Lietuva suvartojo 16,9 TWh gamtinių dujų, per Klaipėdos SGD terminalą buvo atgabenta 23,8 TWh.

3.2.3. Gamtinių dujų kainos

Gamtinės TTF dujos 2024 m. vidutiniškai kainavo 34,5 Eur/MWh – tai 18,2 proc. mažiau nei 2023 m., kai TTF jos kainavo 42,2 Eur/MWh. Manoma, kad 2024 m. TTF dujų kainų sumažėjimą lėmė švelnesnė 2023–2024 m. žiema, aukštas saugyklų užpildymo lygis, atsinaujinančių energijos šaltinių plėtra ir stabilizuotos tiekimo grandinės – SGD Europoje plėtra.

2024 ir 2023 m. TTF gamtinių dujų kainos.

Duomenų šaltinis: Trading Economics.

2024 m. mažiausia TTF gamtinių dujų kaina buvo kovo 1 d. – 25,1 Eur/MWh, didžiausia – gruodžio 4 d., 48,1 Eur/MWh. Mažiausia ir didžiausia TTF gamtinių dujų kaina 2024 m. skyrėsi beveik 2 kartus, kai 2023 m. šis skirtumas siekė 3 kartus: žemiausia kaina buvo fiksuota 2023-ųjų birželio 2 d. – 24,8 Eur/MWh, aukščiausia – sausio 1 d., 75,8 Eur/MWh.

Taigi, SGD bei AEI plėtra, didesnis saugyklų užpildymas ir palankesni orai lėmė gamtinių dujų kainų stabilizavimąsi ir mažėjimą 2024 metais.

3.2.4. Išvados

- Nepaisant Klaipėdos SGD terminalo importo sumažėjimo dėl laivo-saugyklos „Independence“ remonto, **gamtinių dujų tiekimo stabilumą Lietuvoje užtikrino augę srautai iš Latvijos ir didėjanti biometano gamyba.**
- **2024 m. gamtinių dujų vartojimas augo visose Baltijos šalyse, o Lietuvoje suvartojimo poreikį visiškai patenkino Klaipėdos SGD terminalas, užtikrinęs tiekimo saugumą.**
- SGD ir atsinaujinančių energijos išteklių plėtra, aukštas dujų saugyklų užpildymo lygis bei švelnūs orai prisidėjo prie **gamtinių dujų kainų stabilizacijos ir mažėjimo 2024 metais.**

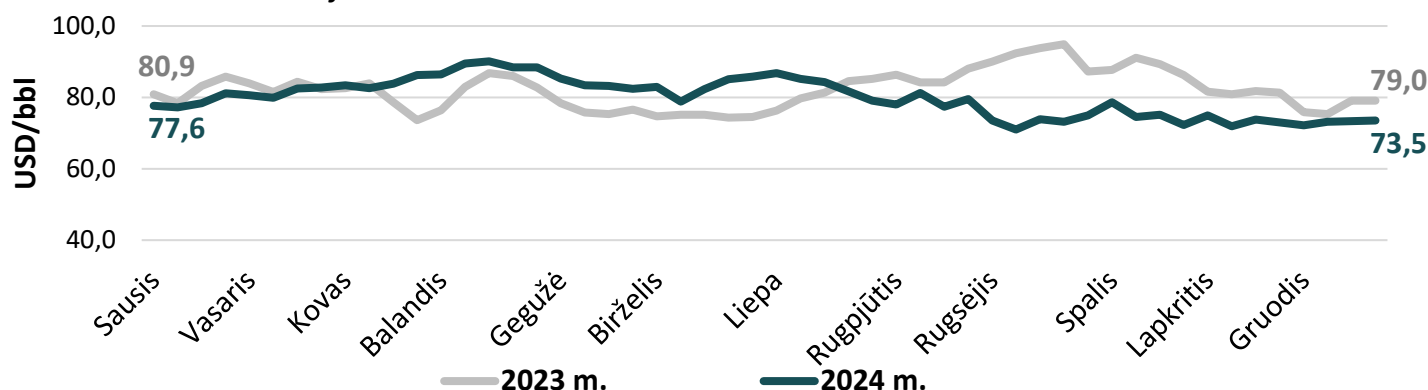
3.3. NAFTOS IR DEGALŲ SEKTORIUS

3.3.1. Naftos kainos ir importas

2024 m. Brent nafta kainavo apie 79,9 USD/bbl – tai apie 2,7 proc. mažiau nei 2023 m., kai Brent nafta kainavo apie 82,1 USD/bbl. Nagrinėjamais metais brangiausiai Brent nafta kainavo balandžio 5 d. – 91,2 USD/bbl, o mažiausiai – rugsėjo 10 d., 69,2 USD/bbl. 2023 m. Brent naftos kaina svyravo 71,8–96,6 USD/bbl ribose.

2024 m. Brent naftos kainų mažėjimą iš dalies lėmė prognozės dėl mažėsiančios pasaulinės žaliavinės naftos paklausos, didesnė žaliavinės naftos gavyba ne OPEC+ valstybėse, rinkos prisitaikymas prie geopolitinės įtampas Artimuosiuose Rytuose.

2023 m. ir 2024 m. Brent naftos kainos.

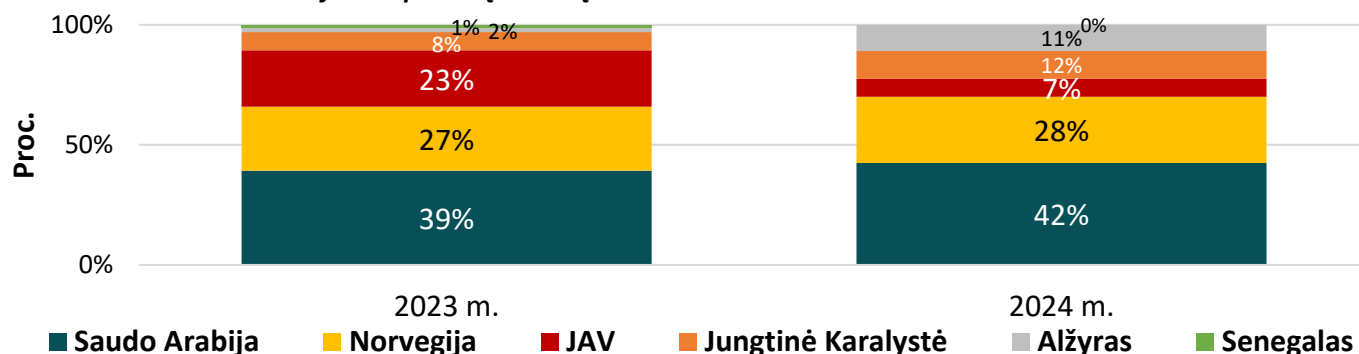
Duomenų šaltinis: Business Insider.

2022 m. Lietuva atsisakė rusiškos naftos ir žaliavinę naftą daugiausia importuoja iš Saudo Arabijos, Norvegijos ir kitų valstybių. 2024 m., lyginant su 2023 m., stebima žaliavinės naftos importo į Lietuvą kaita.

Lietuvoje augo naftos iš Saudo Arabijos ir Norvegijos svarba: 2024 m. iš Saudo Arabijos importuota apie 42 proc. visos žaliavinės naftos, kai 2023 m. ši dalis buvo 3 proc. punktais mažesnė ir siekė 39 procentus. Importo dalis iš Norvegijos augo 1 proc. punktu – iki 28 proc. visos importuotos žaliavinės naftos; 12 proc. žaliavinės naftos importuota iš Jungtinės Karalystės – tai 4 proc. punktais daugiau nei 2023 metais; 9 proc. punktais – iki 11 proc. visos žaliavinės naftos, augo naftos importas iš Alžyro.

Žaliavinės naftos importas iš JAV 2024 m., palyginus su 2023 m., mažėjo net 16 proc. punktų. Žaliavinė nafta iš JAV nagrinėjamais metais užėmė mažiausią dalį naftos importo struktūroje. Iš JAV importuota 7 proc. visos žaliavinės naftos – mažiausia dalis, lyginant su kitomis valstybėmis. Iš Senegalo 2024 m. žaliavinės naftos nebuvo importuota, o 2023 m. importas iš šios valstybės siekė 1 proc. visos importuotos naftos.

2023 ir 2024 m. Žaliavinės naftos importas į Lietuvą.

Duomenų šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

Taigi, 2024 m. žaliavinė nafta kainavo mažiau nei 2023 metais. Į Lietuvą daugiausia žaliavinės naftos importuota iš Saudo Arabijos ir Norvegijos.

3.3.2. Naftos produktų ir naftos atsargos

LEA įvykdė 2024 m. liepos 1 d. – 2025 m. birželio 30 d. laikotarpiui patvirtintas atsargų kaupimo ir tvarkymo užduotis⁵ ir sukaupė 32 878,0 t benzino ir 187 928,3 t dyzelino valstybės atsargų, kurios pagal 2022 m. gruodžio 30 d. Šviesiųjų naftos produktų saugojimo, terminalo ir kitų su kaupimu ir tvarkymu susijusių paslaugų teikimo sutartį Nr. J5-3-2023/S-79 saugomos AB „KN Energies“ Subačiaus skystųjų energijos produktų terminale, Kunčių k., Subačiaus sen., Kupiškio r. savivaldybėje.

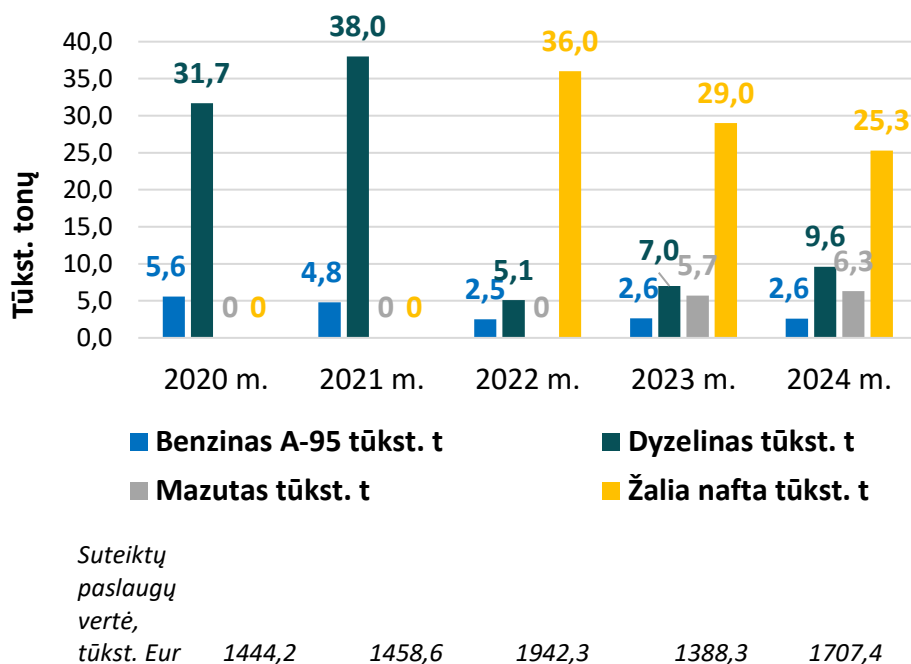
Siekiant įvykdyti minėtas užduotis, LEA paskelbė Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (CVP IS) ir įvykdė tarptautinį viešąjį pirkimą bei papildomai įsigijo 7 126,5 t dyzelino valstybės atsargų.

Kaupiant ir tvarkant specialiąsias atsargas, buvo kontroliuojama jų kokybė, kad ji atitiktų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus. Buvo paskelbti ir įvykdyti du viešieji tarptautiniai bešvinio benzino ir dyzelino valstybės naftos produktų atsargų, kurių garantinis ilgalaikio saugojimo terminas pasibaigęs, keitimo paslaugų pirkimai. Per 2024 m. birželio–liepos mėnesius pakeista 14 879,0 t bešvinio benzino A95. Per rugpjūčio–spalio mėnesių laikotarpį pakeista 58 614,9 t dyzelino.

3.3.2.1. Naftos produktų valstybės atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugų įpareigotosioms įmonėms teikimas

Vykdydama centralizuoto naftos produktų valstybės atsargų kaupimo ir tvarkymo funkciją, LEA iki 2024 m. birželio 30 d. keturioms šalies įpareigotosioms įmonėms (t. y. naftos perdirbimo įmonės, naftos produktus ir (ar) naftą importuojančios ir juos įvežančios įmonės) teikė 2 645 tonas benzino, 7 001 toną dyzelino, 29 034,4 tonos žalios naftos ir 5 681 toną mazuto, o nuo 2024 m. liepos 1 d. – penkioms įpareigotosioms įmonėms teikė 2 600 tonų benzino, 9 600 tonų dyzelino, 25 313,5 tonos žalios naftos ir 6 319 tonų mazuto atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugas. Per metus suteikta paslaugų už 1 707,4 tūkst. eurų (2023 m. – 1 388,3 tūkst. Eur, 2022 m. – 1 942,3 tūkst. Eur).

LEA įpareigotosioms įmonėms suteiktų paslaugų, vykdant centralizuoto atsargų kaupimo ir tvarkymo funkciją, apimtys.

Duomenų šaltinis: LEA.

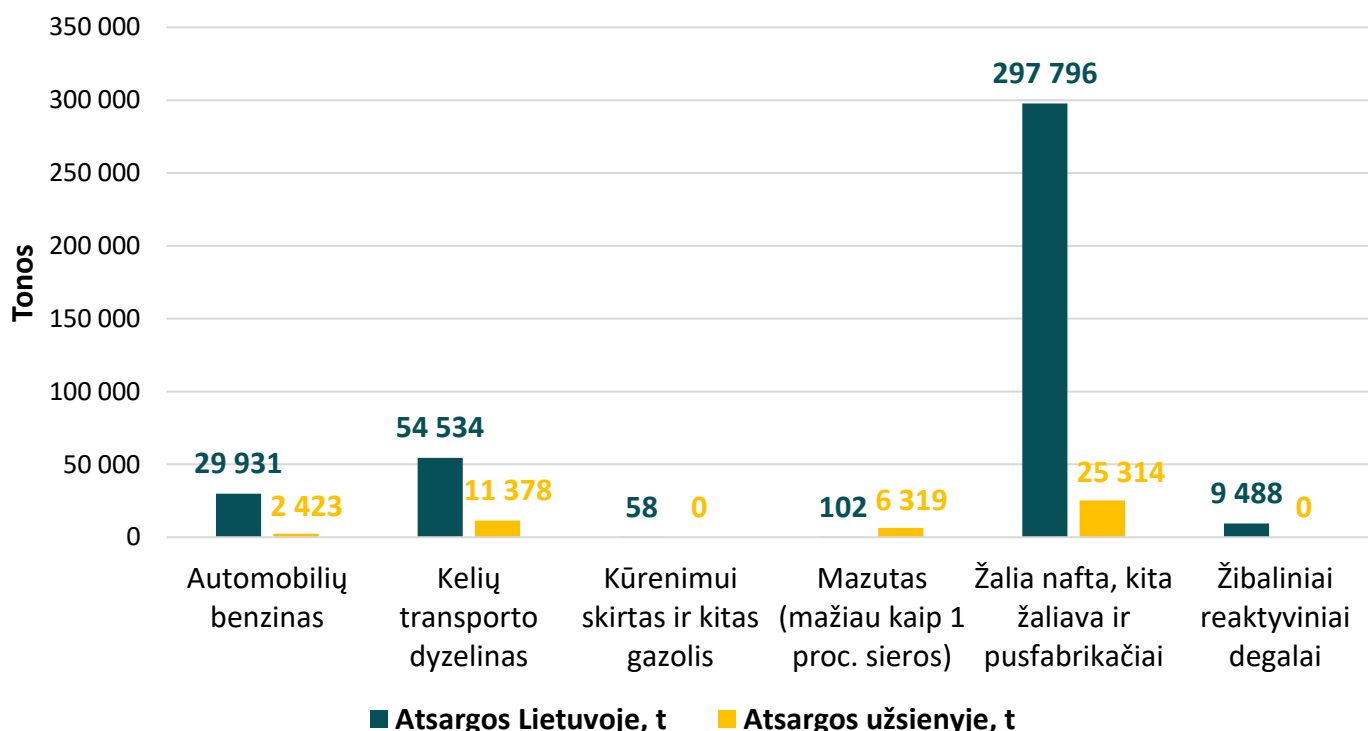
⁵ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2024 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 1-84.

Paslaugų teikimo tarifą Eur/t/mėnesiui kiekvieniems ateinantiems metams įsakymu patvirtina Lietuvos energetikos ministras.

Siekiant įvykdyti naftos produktų ir naftos valstybės atsargų centralizuoto kaupimo ir tvarkymo paslaugų teikimą pagal įpareigotųjų įmonių paraiškas, kad dėl tarptautinėse rinkose padidėjusių kainų LEA turėtų galimybių Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka įsigyti trūkstamą naftos produktų ar naftos atsargų kiekį, Energetikos ministro 2023 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. 1-338 atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugų, LEA suteikiant reikalavimo teises į kitų ūkio subjektų turimas naftos produktų atsargas, tarifas laikotarpiui nuo 2024 m. liepos 1 d. iki 2025 m. birželio 30 d. buvo nustatytas iki 4,71 Eur/t/mėnesiui, atsižvelgiant į viešojo pirkimo konkurso rezultatus ir LEA patiriamas sąnaudas. Paslaugų tarifas, suteikiant reikalavimo teises į LEA kaupiamas ir jos turto patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį valdomas naftos produktų valstybės atsargas, nustatytas 4,71 Eur/t/mėnesiui.

LEA administruoja Naftos produktų ir naftos atsargų valstybės informacinę sistemą (toliau – NPNAVIS). Pagal šios sistemos duomenis 2024 m. gruodžio 31 d. įpareigotosios įmonės iš viso Lietuvoje kaupė ir tvarkė 391 909 tonas naftos ir naftos produktų atsargų, iš jų: automobilių benzino – 29 931 toną, kelių transporto dyzelino – 54 534 tonas, kūrenimui skirtų gazolių – 58 tonas, mazuto – 102 tonas, žalios naftos – 297 796 tonas, žibalinio reaktyvinių degalų – 9 488 tonas. Užsienio šalyse įpareigotosios įmonės reikalavimo teisių būdu kaupė ir tvarkė 45 434 tonas atsargų, iš jų: automobilių benzino – 2 423 tonas, kelių transporto dyzelino – 11 378 tonas, mazuto – 6 319 tonas, žalios naftos – 25 314 tonas.

Įpareigotųjų įmonių kaupiamos ir tvarkomos Lietuvos naftos produktų ir naftos atsargos.

Duomenų šaltinis: LEA.

Apie šalies įpareigotųjų įmonių kaupiamas ir tvarkomas naftos ir naftos produktų atsargas laikotarpio pabaigai pagal NPNAVIS duomenis LEA 2025 m. kovo 13 d. pateikė ataskaitą Europos Komisijai.

Iš viso kartu su specialiosiomis valstybės naftos produktų atsargomis, Lietuvoje 2024 m. gruodžio 31 d. buvo kaupama ir tvarkoma 643 303 tonos (2023 m. – 629 765 tonos, 2022 m. – 610 694 tonos) valstybės naftos produktų ir naftos atsargų.

Lietuvos kaupiamos ir tvarkomos valstybės naftos ir naftos produktų atsargos.

Duomenų šaltinis: LEA.

Vykdam ES šalių energetinio saugumo reikalavimus, pagal Tarybos direktyvą 2009/119/EC Lietuvoje turi būti sukaupta tiek kiekvienos rūšies naftos ir naftos produktų atsargų, kad jų pakaktų ne mažiau kaip 90 dienų. LEA, kaip įpareigoja teisės aktai⁶, 2024 m. valstybės lėšomis kaupė ir tvarkė specialiųjų naftos produktų atsargų kiekį, atitinkantį 30 dienų šalies vidaus vartojimo poreikiui. Įpareigotosios naftos produktus kaupti ir tvarkyti įmonės kaupė ir tvarkė naftos produktų ir naftos atsargų kiekį, atitinkantį 60 dienų šalies vidaus vartojimo poreikiui.

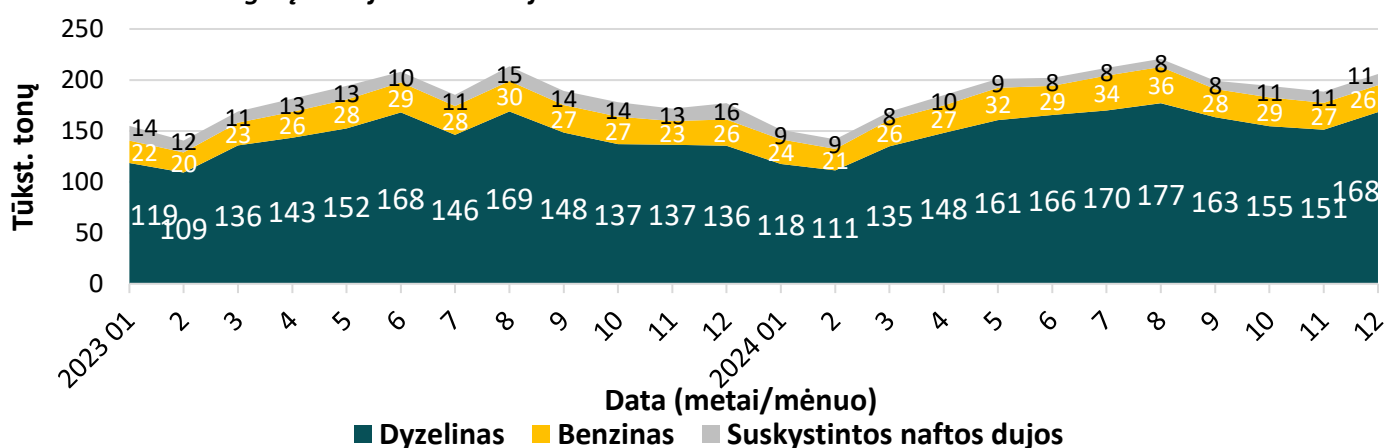
3.3.3. Degalų vartojimas

Daugiausia Lietuvoje suvartojama dyzelino: 2024 m. šalyje suvartota 1 822 tūkst. tonų dyzelino – tai 7,2 proc. daugiau nei 2023 m., kai suvartota 1 700 tūkst. tonų dyzelino.

Labiausiai auga benzino vartojimas: 2024 m. mūsų šalyje buvo suvartota 338 tūkst. tonų benzino – 9,6 proc. daugiau nei 2023 m., kai buvo suvartota 308 tūkst. tonų benzino.

Suskystintų naftos dujų vartojimas mažėja: nagrinėjamais metais Lietuvoje suvartota 29 proc. mažiau SND nei 2023 m., atitinkamai 110 ir 155 tūkst. tonų suskystintų naftos dujų.

2023 m. ir 2024 m. degalų vartojimas Lietuvoje.

Duomenų šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

Taigi, populiariausias Lietuvoje išlieka dyzelinas – 2024 m. jo suvartota 5,4 karto daugiau nei benzino ir net 16,5 karto daugiau nei suskystintų naftos dujų. Tiesa, vertinant pastarųjų metų tendencijas, benzino vartojimas auga greičiausiai ir skirtumas tarp benzino ir dyzelino mažėja: 2023 m. dyzelino buvo suvartota 5,5 karto daugiau nei benzino, 2024 m. – 5,4 karto daugiau.

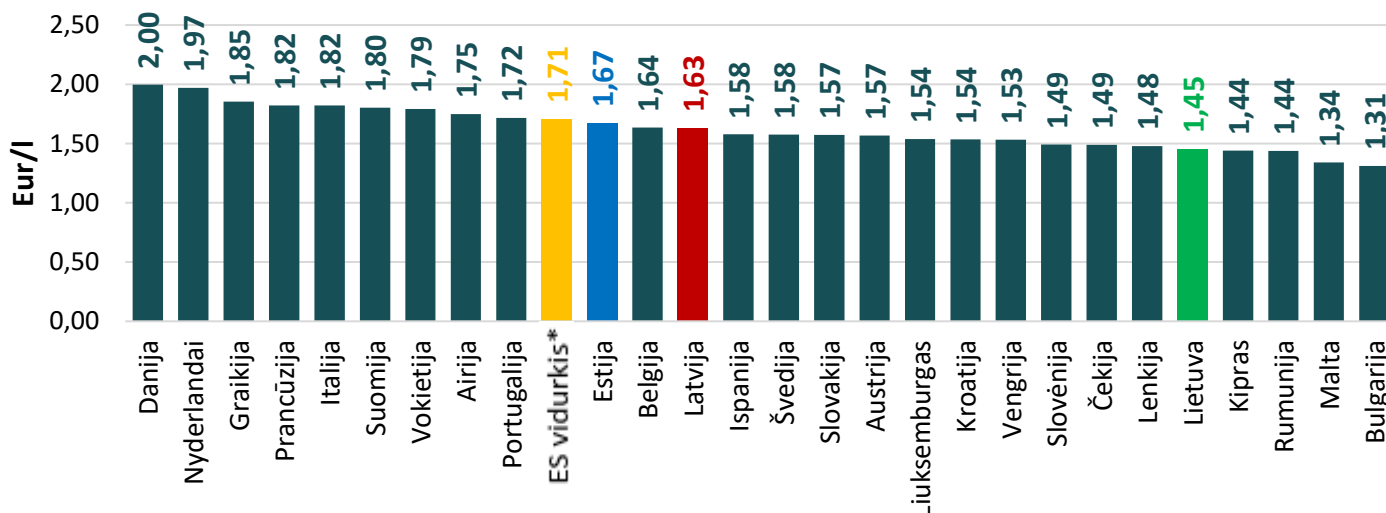
⁶ Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalies 13 punktą ir Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punktą.

3.3.4. Degalų kainos ir jų pokyčiai Lietuvoje

3.3.4.1. Benzino kainos

Lietuvoje 2024 m. benzino A95 vidutinė kaina buvo 1,454 Eur/l – 4,4 proc. mažesnė už 2023 m. vidutinę kainą, kuri sudarė 1,520 Eur/l. ES šalių vidutinė benzino kaina 2024 m. buvo 1,707 Eur/l, tad Lietuvoje benzino kaina yra 14,8 proc. mažesnė už ES šalių vidurkį. Žemesnės kainos nei Lietuvoje buvo keturiose ES šalyse.

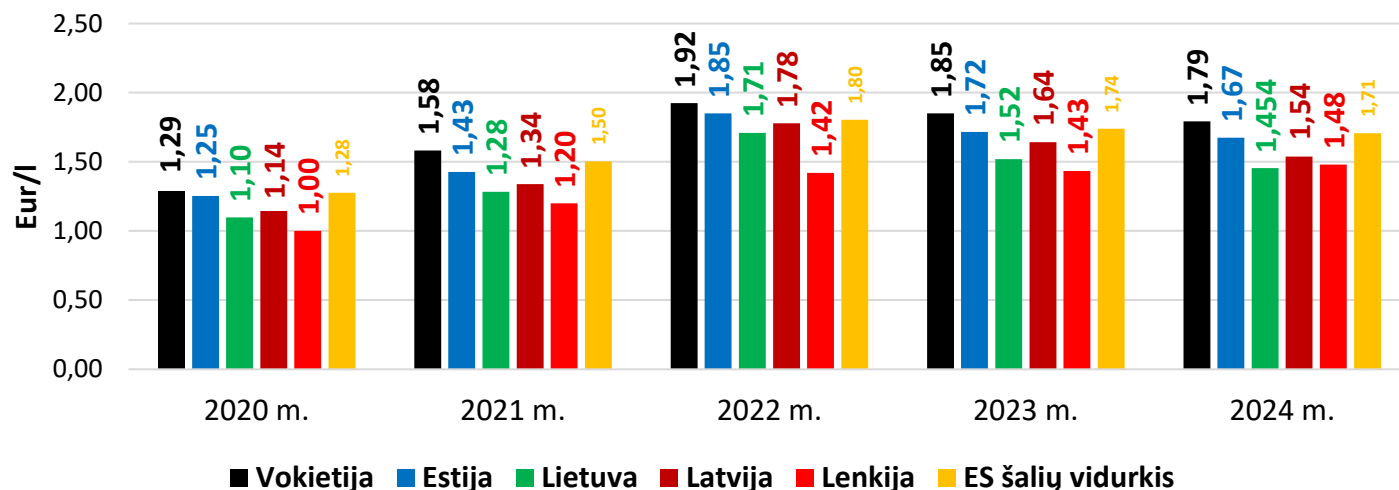
Benzino vidutinės kainos Europos Sąjungos šalyse 2024 metais.

* ES šalių svertinis vidurkis.

Duomenų šaltinis: Europos Komisijos savaitinis naftos produktų kainų biuletenis.

Benzino vidutinių kainų pokyčiai Europos Sąjungoje 2020–2024 m. Europos Sąjungos šalyse.

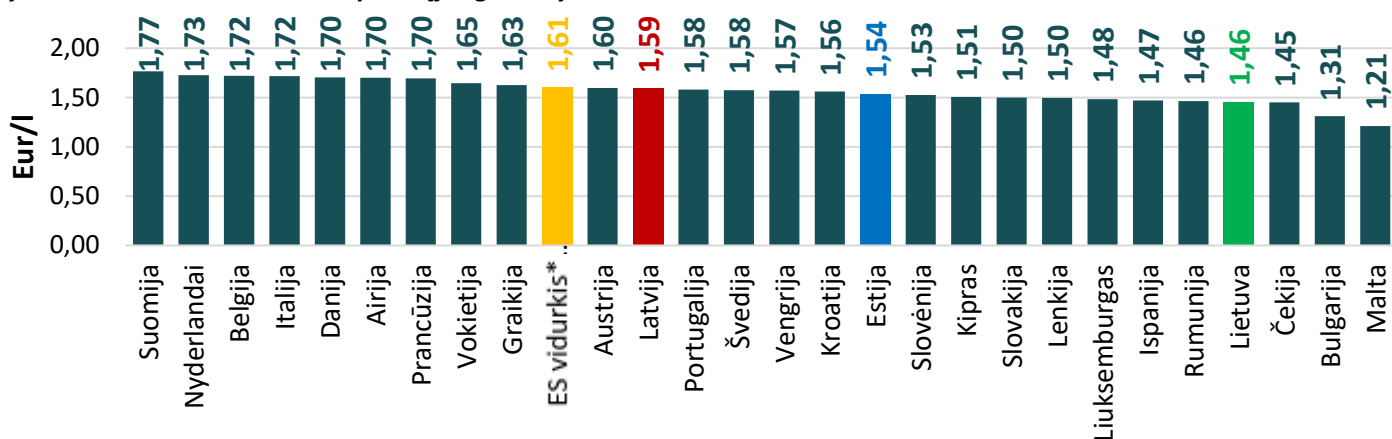
Duomenų šaltinis: Europos Komisijos savaitinis naftos produktų kainų biuletenis.

2020–2024 m. laikotarpiu Lietuvoje vidutinė benzino A95 kaina sudarė 1,414 Eur/l – buvo mažiausia tarp Baltijos šalių. Latvijoje ir Estijoje vidutinės benzino kainos šiuo laikotarpiu buvo atitinkamai 1,584 Eur/l ir 1,488 Eur/l, t. y. 12 proc. ir 5,2 proc. didesnės.

3.3.4.2. Dyzelino kainos

Lietuvoje 2024 m. dyzelino vidutinė kaina buvo 1,456 Eur/l – 2,7 proc. mažesnė už 2023 m. vidutinę kainą, kuri sudarė 1,496 Eur/l. ES šalių vidutinė benzino kaina 2024 m. buvo 1,606 Eur/l, tad Lietuvoje benzino kaina 9,3 proc. mažesnė už ES šalių vidurkį. Žemesnės kainos nei Lietuvoje buvo trijose ES šalyse.

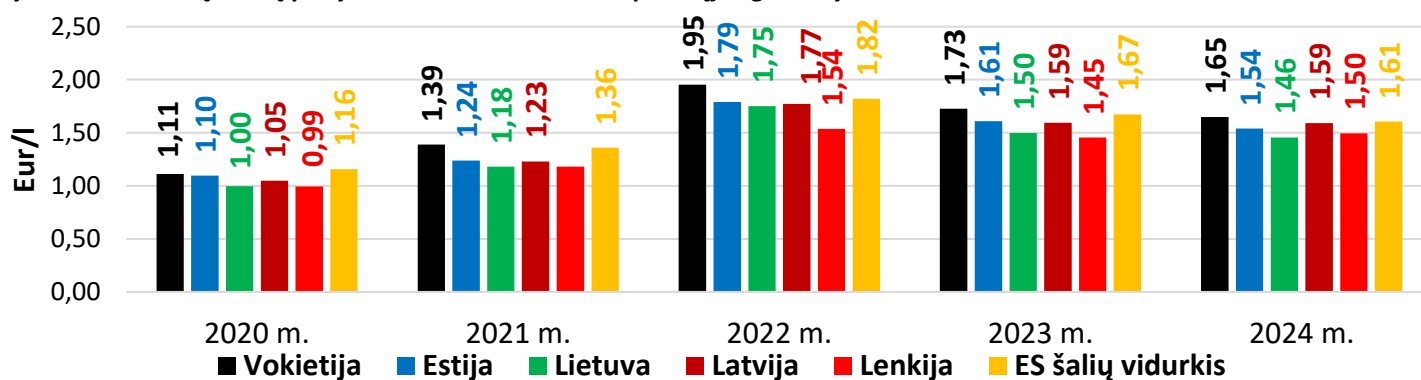
Dyzelino vidutinės kainos Europos Sąjungos šalyse 2024 metais.

* ES šalių svartinis vidurkis.

Duomenų šaltinis: Europos Komisijos savaitinis naftos produktų kainų biuletenis.

Dyzelino vidutinių kainų pokyčiai 2020–2024 m. Europos Sąjungos šalyse.

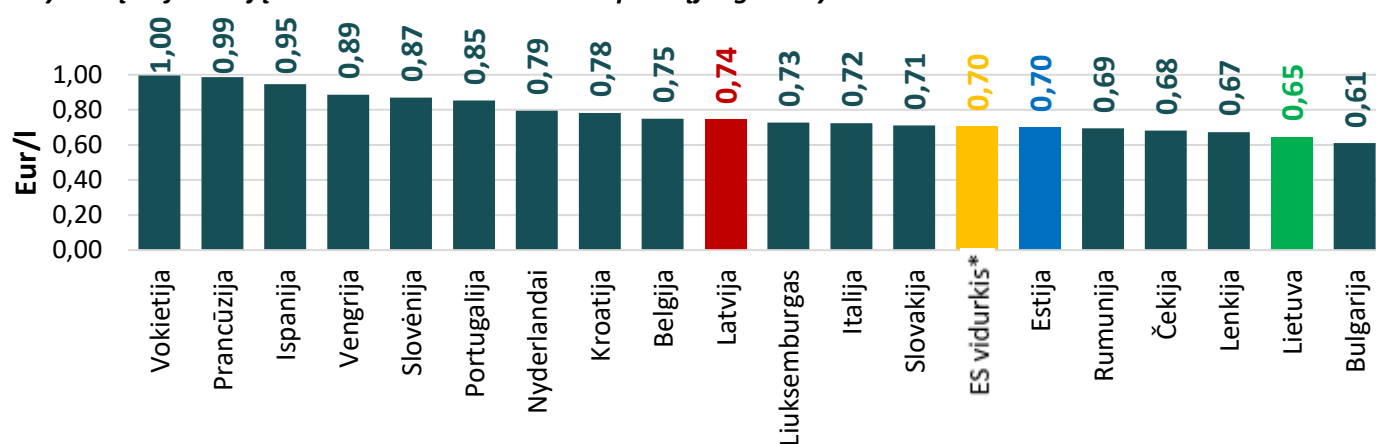
Duomenų šaltinis: Europos Komisijos savaitinis naftos produktų kainų biuletenis.

2020–2024 m. Lietuvoje vidutinė dyzelino kaina sudarė 1,376 Eur/l ir tai mažiausia kaina tarp Baltijos šalių. Latvijoje ir Estijoje vidutinės benzino kainos šiuo laikotarpiu buvo atitinkamai 1,454 Eur/l ir 1,447 Eur/l, arba 5,7 proc. ir 5,2 proc. didesnės.

3.3.4.3. Suskystintų naftos dujų kainos

Lietuvoje 2024 m. suskystintų naftos dujų vidutinė kaina – 0,645 Eur/l, arba 8,3 proc. mažesnė už ES šalių vidutinę SND kainą, kuri sudarė 0,704 Eur/l. Žemesnė kaina nei Lietuvoje buvo vienoje ES šalyje – Bulgarijoje.

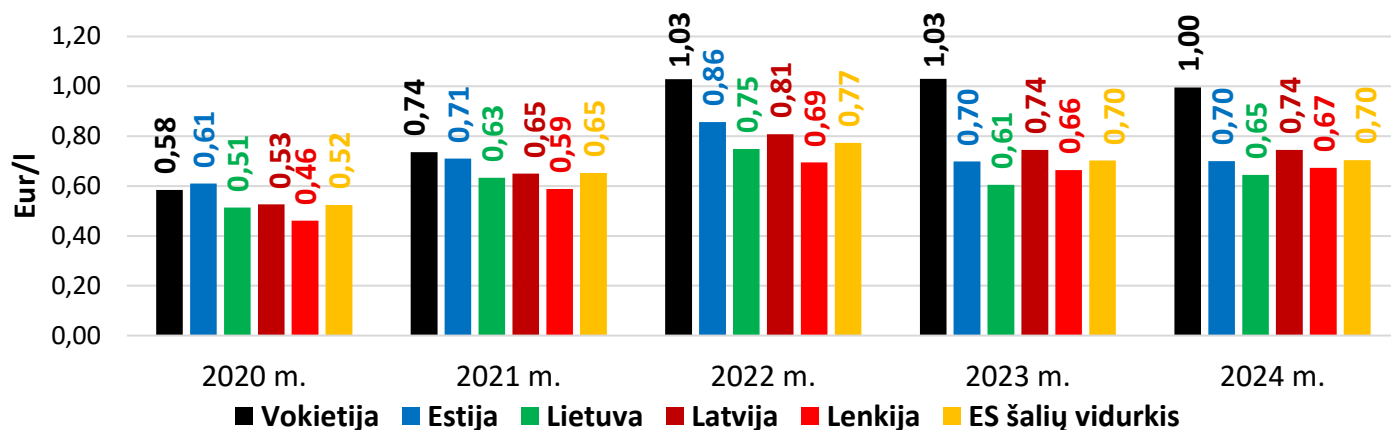
Suskystintų naftos dujų vidutinė kaina 2024 m. Europos Sąjungos šalyse.

* ES šalių svartinis vidurkis.

Duomenų šaltinis: Europos Komisijos savaitinis naftos produktų kainų biuletenis.

Suskystintų naftos dujų vidutinių kainų pokyčiai 2020–2024 m. Europos Sąjungos šalyse.

Duomenų šaltinis: Europos Komisijos savaitinis naftos produktų kainų biuletenis.

2020–2024 m. Lietuvoje vidutinė suskystintų naftos dujų kaina sudarė 0,629 Eur/l ir buvo mažiausia tarp Baltijos šalių. Latvijoje ir Estijoje vidutinės benzino kainos šiuo laikotarpiu buvo atitinkamai 0,695 Eur/l ir 0,715 Eur/l, t. y. 10,5 proc. ir 13,7 proc. didesnės.

3.3.5. Išvados

- **2024 m. žaliavinė nafta buvo pigesnė nei 2023 m.**, o pagrindinės jos importo šalys į Lietuvą buvo Saudo Arabija ir Norvegija.
- **Dyzelinas išliko dominuojančiu Lietuvoje, tačiau benzino vartojimas sparčiai augo** – 2024 m. dyzelino suvartota 5,4 karto daugiau nei benzino, kai 2023 m. šis santykis siekė 5,5 karto.
- **Benzino vidutinė kaina Lietuvoje 2024 m. buvo 1,454 Eur/l** – tai **14,8 proc. mažesnė kaina už ES šalių vidurkį** (1,707 Eur/). Žemesnės kainos nei Lietuvoje buvo keturiose ES šalyse.
- **2020–2024 m. laikotarpiu Lietuvoje benzino vidutinė kaina sudarė 1,412 Eur/l** – tai **mažiausia kaina tarp Baltijos šalių** – 6,3 proc. mažesnė nei Latvijoje ir 13,1 proc. mažesnė nei Estijoje.
- **Dyzelino vidutinė kaina Lietuvoje 2024 m. buvo 1,456 Eur/l** – tai **9,3 proc. mažesnė kaina už ES šalių vidurkį** (1,606 Eur/). Žemesnės kainos nei Lietuvoje buvo trijose ES šalyse.
- **2020–2024 m. laikotarpiu Lietuvoje dyzelino vidutinė kaina sudarė 1,376 Eur/l** ir tai **mažiausia kaina tarp Baltijos šalių** – 4,9 proc. mažesnė nei Latvijoje ir 5,4 proc. mažesnė nei Estijoje.
- **Suskystintų naftos dujų vidutinė kaina Lietuvoje 2024 m. buvo 0,645 Eur/l** – tai **8,3 proc. mažesnė kaina už ES šalių vidurkį** (0,704 Eur/). Žemesnė kaina nei Lietuvoje buvo vienoje ES šalyje – Bulgarijoje.
- **2020–2024 m. Lietuvoje suskystintų naftos dujų vidutinė kaina sudarė 0,629 Eur/l** ir buvo **mažiausia tarp Baltijos šalių** – 10,4 proc. mažesnė nei Latvijoje ir 12 proc. mažesnė nei Estijoje.
- Pastaraisiais metais didėjant naftos produktų vartojimui šalyje, **naftos produktų ir naftos atsargų kaupiami ir tvarkomi kiekiai per 2022–2024 m. padidėjo 5,3 procento.**

3.4. KELIŲ TRANSPORTO SEKTORIUS

Alternatyviųjų degalų įstatyme, siekiant paskatinti elektros naudojimą transporte ir padidinti pirmą kartą Lietuvos Respublikoje registruojamų ir perregistruojamų naujų ir (ar) naudotų elektromobilių skaičių, numatyta, kad iki 2025 m. gruodžio 31 d. lengvųjų keleivinių (M1 kategorija) elektromobilių skaičius turi sudaryti ne mažiau kaip 10 proc., o lengvųjų krovininių (N1 kategorija) elektromobilių skaičius – ne mažiau kaip 30 proc. metinių pirkimų sandorių (2025 m. sausio 14 d. atliktame Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitime šis rodiklis sumažintas iki 20 proc.). Iki 2030 m. gruodžio 31 d. M1 kategorijos elektromobilių skaičius turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. metinių pirkimų sandorių, N1 kategorijos elektromobilių skaičius – 100 procentų (2025 m. sausio 14 d. atliktame Alternatyviųjų degalų įstatymo pakeitime šie rodikliai sumažinti iki 40 proc. ir 80 proc.).

Alternatyviųjų degalų įstatyme taip pat numatyta, kad iki 2030 m. gruodžio 31 d. Lietuvos Respublikoje turi būti įrengta 60 000 įkrovimo prieigų, iš jų – 6 000 viešai prieinamų įkrovimo prieigų.

Energetikos ministro ir susisiekimo ministro 2022 m. liepos 1 d. įsakymu Nr.1-210/3-344 buvo patvirtintas elektromobilių naudojimo ir elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtros veiksmų planas (toliau – Veiksmų planas). Nustatytas siekis, kad Lietuvoje prognozuojamas elektra varomų transporto priemonių skaičius iki 2030 m. sudarytų nemažiau kaip 262 248, iš kurių M1 kategorijos elektromobilių – 210 571, arba 80,3 proc. nuo visų elektrinių transporto priemonių, N1 kategorijos elektromobilių – 44 590, arba 17 proc. nuo visų elektrinių transporto priemonių; likusi elektra varomų transporto priemonių dalis tektų kitų kategorijų transporto priemonėms.

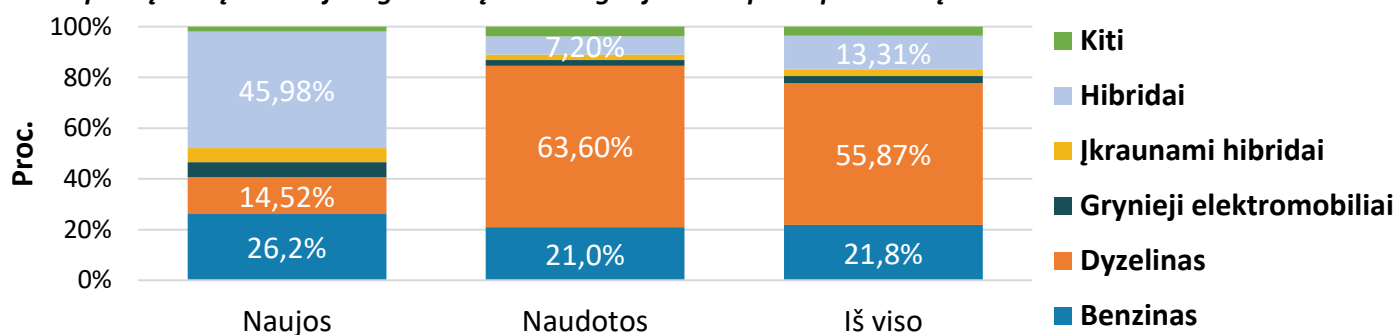
Siekiant plėtoti elektromobilumo infrastruktūrą, įkrovimo prieigų skaičius iki 2030 m. turėtų sudaryti nemažiau kaip 85 150 prieigų, iš kurių 92 proc. sudarytų privačios elektromobilių įkrovimo prieigos.

3.4.1. 2024 m. transporto priemonių rinka

3.4.1.1. M1 kategorijos transporto priemonės

2024 m. Lietuvoje pirmą kartą registruotos 190 976 M1 kategorijos transporto priemonės, iš jų nauji automobiliai sudarė apie 19 procentų (2023 m. atitinkamai 173 056 ir 16 proc.).

2024 m. pirmą kartą Lietuvoje registruotų M1 kategorijos transporto priemonių užimama rinkos dalis.

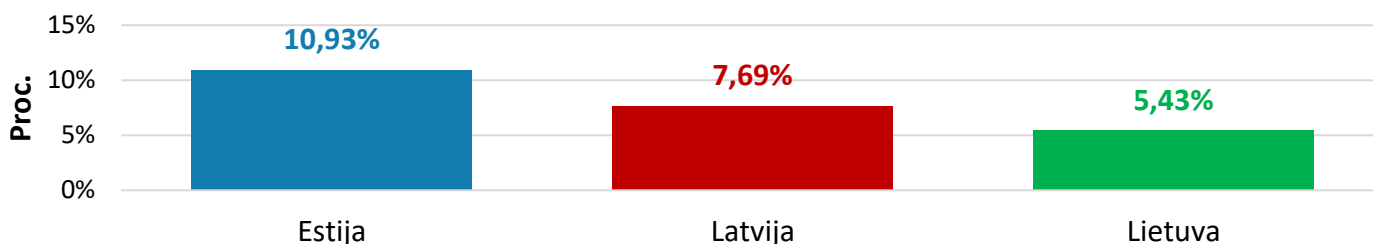
Duomenų šaltinis: AB Regitra.

Naujų M1 kategorijos transporto priemonių segmente 2024 m. didžiausią rinkos dalį užėmė hibridinės transporto priemonės, kurių buvo registruota 13 826, arba beveik 46 proc. nuo visų naujų transporto priemonių (2023 m. atitinkamai 10 700, arba 38,9 proc.). Nauji grynieji elektromobiliai 2024 m. užėmė 5,9 proc. (įregistruoti 1 762), nauji įkraunami hibridai užėmė 5,6 proc. (įregistruoti 1 677) visos naujų automobilių rinkos (2023 m. atitinkamai 7,5 proc., arba 2 060 ir 3,9 proc., arba 1 063).

Populiariausi tarp naudotų M1 kategorijos transporto priemonių 2024 m. buvo dyzelinu varomi automobiliai, kurių registruota 102 340, arba 63,6 proc. visos naudotų automobilių rinkos (2023 m. atitinkamai 92 212, arba

63,4 proc.). Naudoti gryniesi elektromobiliai užėmė 2,3 proc. rinkos (įregistruoti 3 645), naudoti įkraunami hibridai užėmė 2 proc. (įregistruoti 3 295) visos naudotų automobilių rinkos (2023 m. atitinkamai 0,2 proc., arba 2 791) ir 0,1 proc., arba 1 701).

2024 m. elektromobilių užimama rinkos dalis Baltijos šalyse.

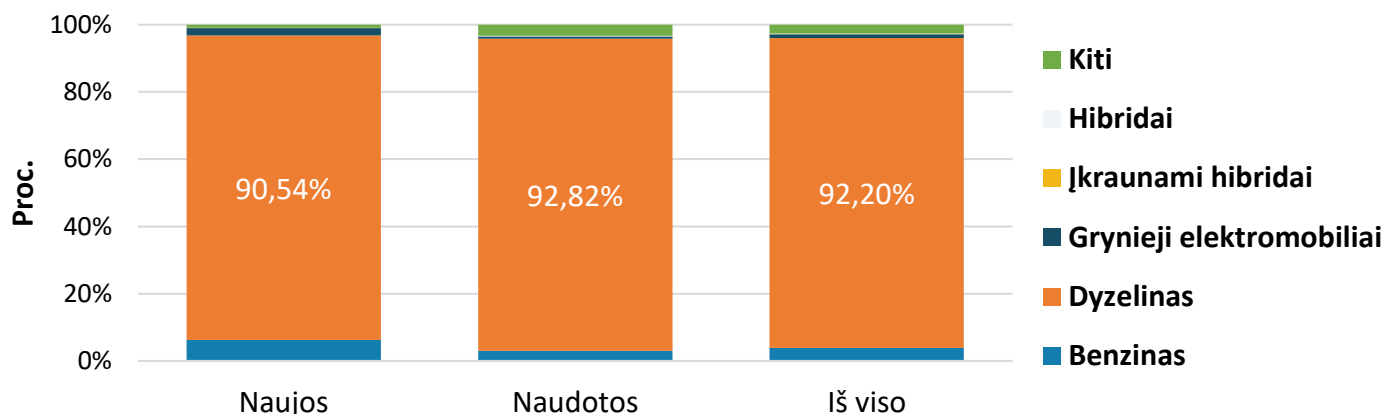
Duomenų šaltinis: AB Regitra, CSDD, Transpordiamet.

Lyginant 2024 m. transporto priemonių rinkas Baltijos šalyse, matyti, kad Estijoje elektromobiliai užėmė 10,2 proc. visos M1 kategorijos transporto priemonių rinkos, Latvijoje – 7,7 proc., o Lietuvoje 5,4 procento. Lietuvoje 2024 m. elektromobilių pirmoji registracija atsiliko nuo tikslo, kuris turėtų būti pasiektas 2025 m. gruodžio 31 d. – 10 proc. visos M1 kategorijos transporto priemonių rinkos.

3.4.1.2. N1 kategorijos transporto priemonės

2024 m. Lietuvoje pirmą kartą registruotos 11 881 N1 kategorijos transporto priemonės, iš jų naujos transporto priemonės sudarė apie 27 procentus (duomenų apie 2023 m. pardavimus nėra).

2024 metais pirmą kartą Lietuvoje registruotų N1 kategorijos transporto priemonių užimama rinkos dalis.

Duomenų šaltinis: AB Regitra.

N1 kategorijos transporto priemonių rinkoje dominuoja dyzelinu varomos transporto priemonės kurių per 2024 m. buvo 10 954, arba 92,2 proc. visos N1 kategorijos transporto priemonių rinkos. Elektrinės transporto priemonės šioje rinkoje sudarė 1,1 procento (įregistruota 131). Tai rodo, kad 2024 m. pasiektas N1 kategorijos elektromobilių populiarumo lygis negalės užtikrinti Alternatyviųjų degalų įstatyme numatyto tikslo (2025 m. gruodžio 31 d. elektromobiliai turi užimti ne mažiau 20 proc. N1 kategorijos transporto priemonių rinkos).

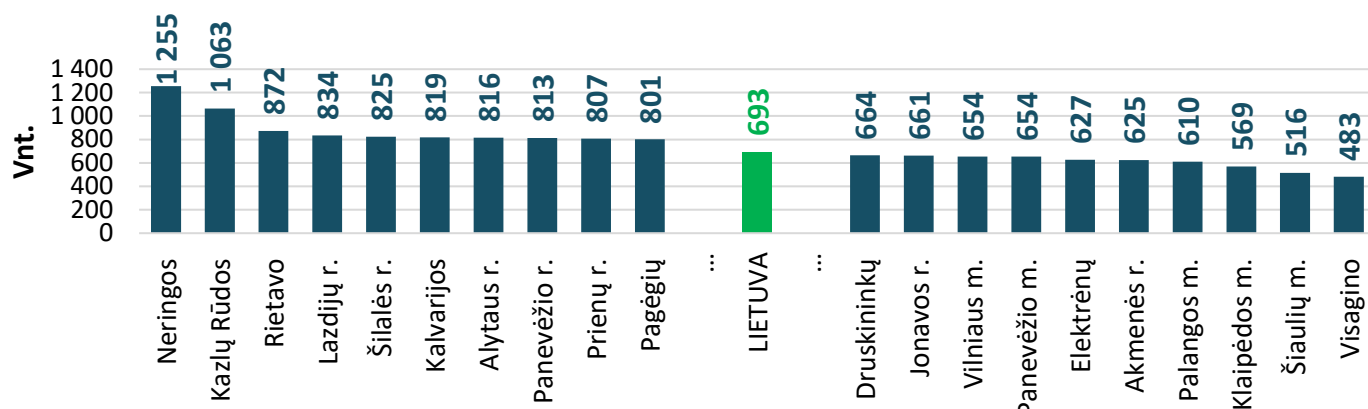
3.4.2. Transporto priemonių parko pokyčiai

3.4.2.1. M1 kategorijos transporto priemonės

2025 m. sausio 1 d. Kelių transporto priemonių registre buvo įregistruota 1 766 038 M1 kategorijos transporto priemonės (2024 m. sausio 1 d. – 1 712 536). Taigi, 1000 Lietuvos nuolatinių gyventojų, vyresnių nei 18 m., tenka vidutiniškai po 693 automobilius (2024 m. sausio 1 d. – po 670). Palyginus situaciją atskirose Lietuvos savivaldybėse, matoma, kad daugiausia automobilių turi Neringos savivaldybėje gyvenamąją vietą deklaravę gyventojai – 1 000 Neringos savivaldybės nuolatinių gyventojų tenka 1 255 M1 kategorijos automobiliai, o tai

2,6 karto daugiau nei 1 000 Visagino savivaldybės nuolatinių gyventojų tenkantis automobilių skaičius – 483, arba beveik 2 kartus daugiau nei Lietuvos vidurkis – 693 automobiliai.

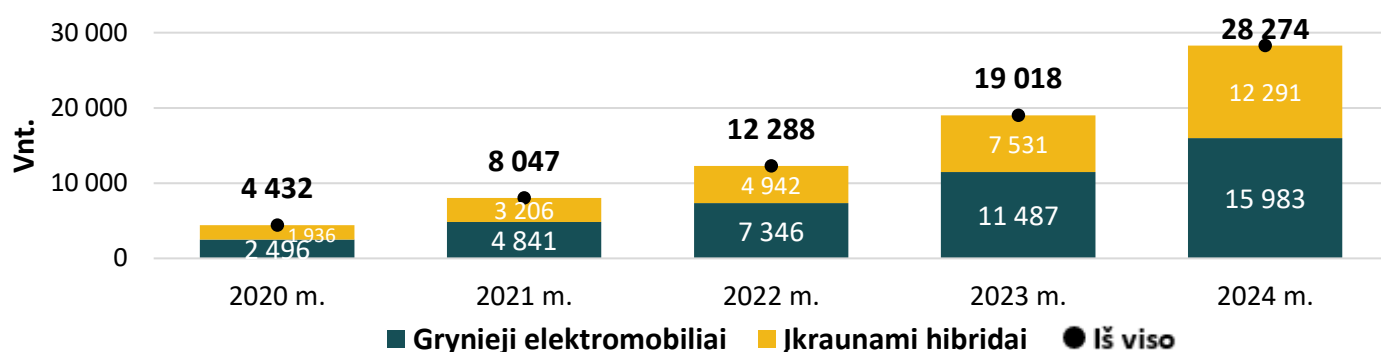
M1 kategorijos transporto priemonių skaičius, vidutiniškai tenkantis 1 000 nuolatinių gyventojų Lietuvos savivaldybėse.

Duomenų šaltinis: AB Regitra, AB Registrų centras.

Elektromobilių skaičius (M1 kategorija) per pastaruosius penkerius metus augo nuo 4 432 automobilių 2020 m. iki 28 274 automobilių 2024 m., penkerių metų vidutinis metinis augimo tempas siekė 57,7proc., o vien 2024 m. – 48,7 procento.

M1 kategorijos elektromobilių skaičiaus pokytis Lietuvos kelių transporto priemonių parke 2020–2024 m. laikotarpiu.

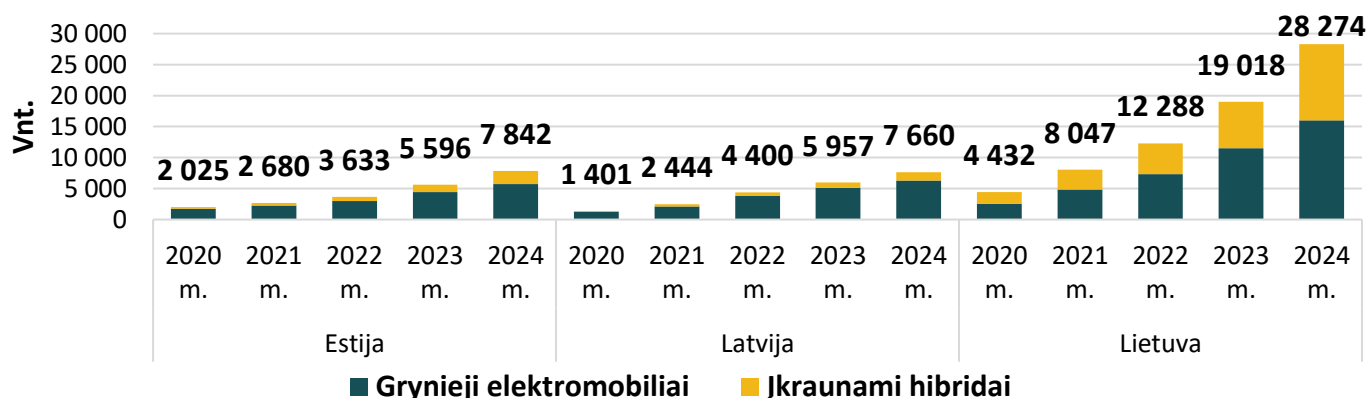

Duomenų šaltinis: AB Regitra.

Naujausius ir išsamiausius duomenis rasite [LEA interneto svetainėje](#).

Lyginant kasmetinį įregistruotų elektromobilių skaičių ir NEKSVP pateiktus planuojamus pasiekti elektromobilių skaičius, galima daryti išvadą, kad M1 kategorijos transporto priemonių skaičius Lietuvos kelių transporto priemonių registre 2024 m. nuo planuoto pasiekti skaičiaus atsiliko tik 2,8 procento (2023 m. atsilikimas siekė 7,2 proc.).

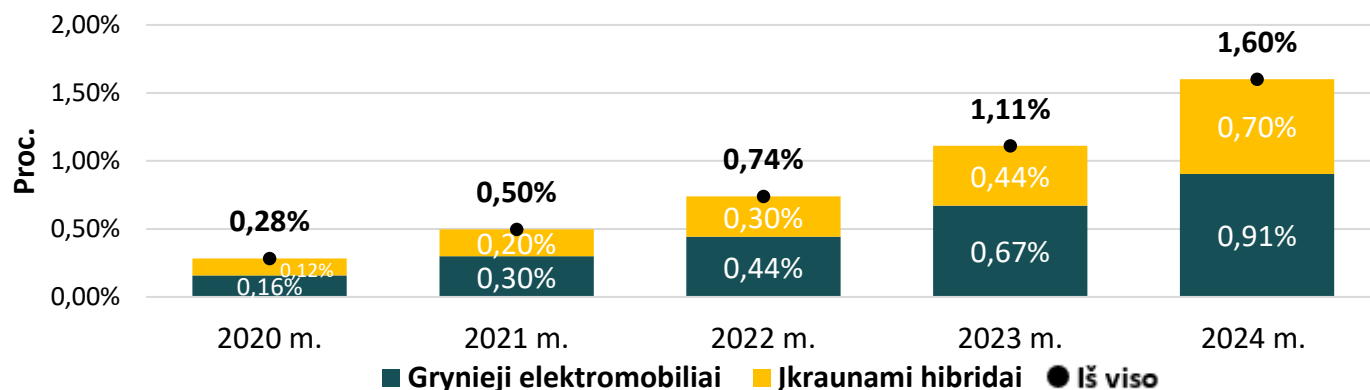
M1 kategorijos elektromobilių skaičiaus pokytis Baltijos šalyse 2020–2024 m. laikotarpiu.

Duomenų šaltinis: AB Regitra, CSDD, Transpordiamet.

Lietuva, pasiekusi vidutinį 57,7 proc. pastarųjų penkerių metų elektromobilių prieaugį, yra lyderė tarp Baltijos šalių: lyginant elektromobilių skaičiaus augimo tempus Baltijos šalyse, Latvijoje vidutinis prieaugis siekė 55 proc., o Estijoje – 39,9 procento. Taip pat Lietuva pagal elektromobilių skaičiaus augimo rodiklius pirmauja tarp Baltijos šalių, lyginant elektromobilių skaičiaus augimą per 2024 metus (Lietuva – 48,7 proc., Estija – 40,1 proc., Latvija – 28,6 proc.).

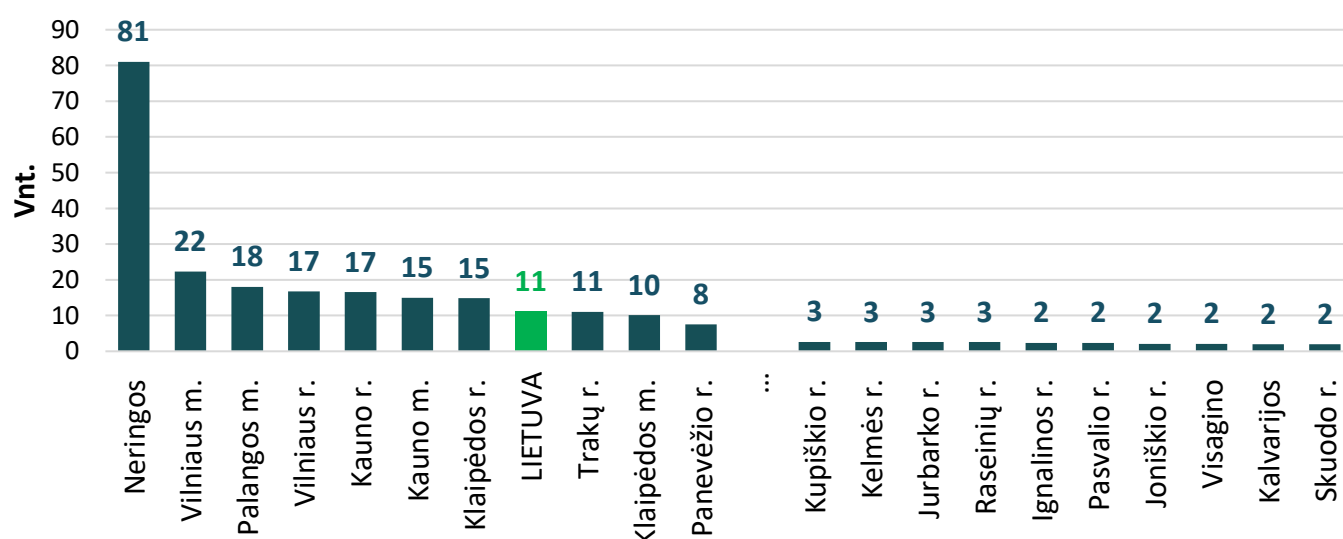
M1 kategorijos elektromobilių užimamos parko dalies pokytis Lietuvos kelių transporto priemonių parke 2020–2024 m.

Duomenų šaltinis: AB Regitra.

Per pastaruosius penkerius metus elektromobilių užimama parko dalis Lietuvos M1 kategorijos transporto priemonių parke išaugo 4,7 karto (2020 m. užėmė 0,28 proc., o 2024 m. išaugo iki 1,6 proc.). Vidutinis metinis elektromobilių užimamos parko dalies augimas siekė 49,5 proc., o vien per 2024 m. – 44,1 procento.

M1 kategorijos elektromobilių skaičius, vidutiniškai tenkantis 1 tūkst. nuolatinių gyventojų Lietuvos savivaldybėse.

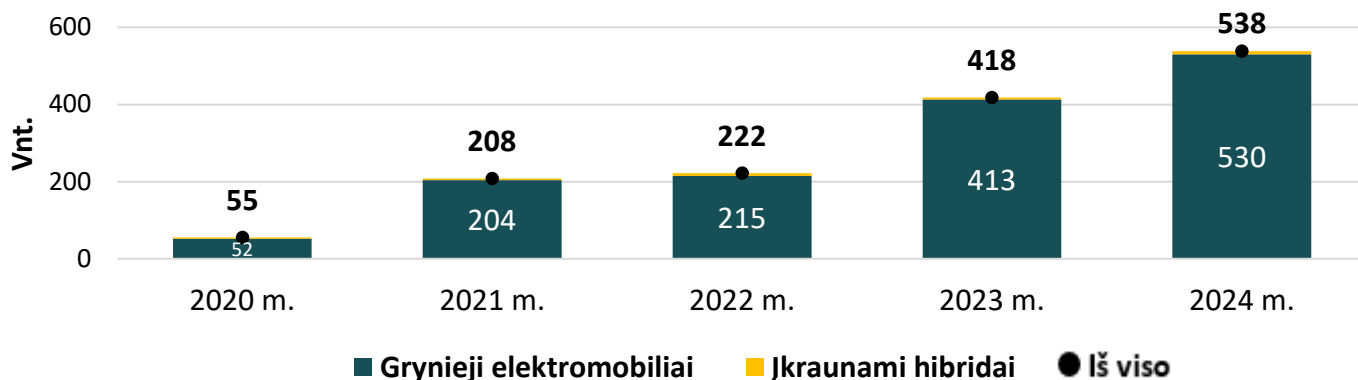
Duomenų šaltinis: AB Regitra, AB Registrų centras.

2025 m. sausio 1 d. duomenimis, 1 000 vyresnių nei 18 m. Lietuvos nuolatinių gyventojų teko 11 elektromobilių (2024 m. sausio 1 d. – 7,5 elektromobiliai). Pasiskirstymas tarp savivaldybių buvo labai netolygus: 1 000 nuolatinių gyventojų, deklaravusių savo gyvenamąją vietą Neringos savivaldybėje, teko 81 elektromobilis, o Ignalinos r. Pasvalio r., Joniškio r., Visagino, Kalvarijos ir Skuodo rajone 1 000 nuolatinių gyventojų teko tik po 2 elektromobilius.

3.4.2.2. N1 kategorijos transporto priemonės

Per pastaruosius penkerius metus N1 kategorijos elektromobilių skaičius augo nuo 55 vnt. 2020 m. iki 538 elektromobilių 2024 m., t. y. padidėjo 8,8 karto, vidutinis metinis augimo tempas siekė 75,1 proc., o vien per 2024 m. N1 kategorijos elektromobilių skaičius registre išaugo 28,7 procento.

N1 kategorijos elektromobilių skaičiaus pokytis Lietuvos kelių transporto priemonių parke 2020–2024 m. laikotarpiu.

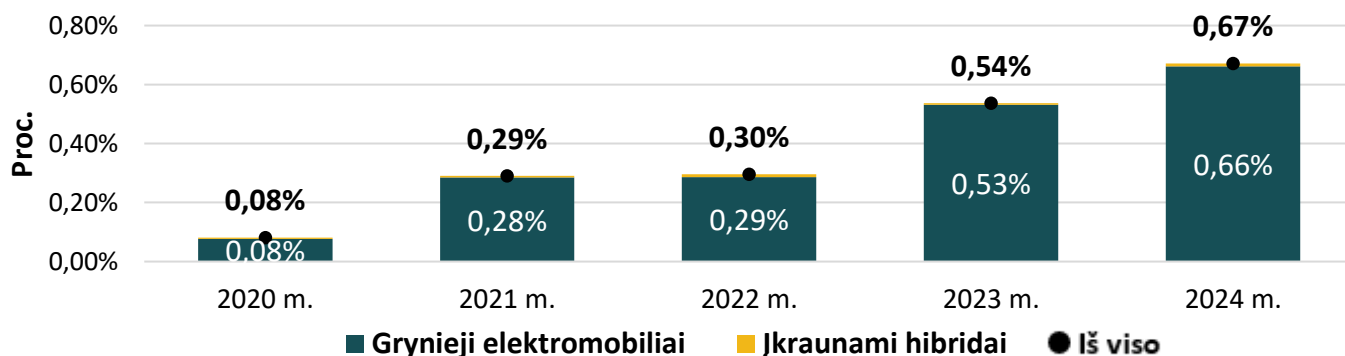

Duomenų šaltinis: AB Regitra.

Naujausius ir išsamiausius duomenis rasite [LEA interneto svetainėje](#).

Lyginant kasmetinį įregistruotų elektromobilių skaičių ir NEKSVP pateiktus planuojamus pasiekti elektromobilių skaičius, galima daryti išvadą, kad N1 kategorijos transporto priemonių skaičius Lietuvos kelių transporto priemonių registre 2024 m. net 10,4 karto atsiliko nuo planuoto skaičiaus (2023 m. šis atsilikimas siekė 9,3 karto). Todėl esant tokiems elektromobilių įsigijimo tempams, pasiekti numatytą N1 kategorijos elektromobilių skaičių neįmanoma.

N1 kategorijos elektromobilių užimamos parko dalies pokytis Lietuvos kelių transporto priemonių parke 2020–2024 m.

Duomenų šaltinis: AB Regitra.

Per paskutinius 5-ius metus elektromobilių užimama parko dalis Lietuvos N1 kategorijos transporto priemonių parke išaugo 8,4 karto (2020 m. užėmė 0,08 proc., o 2024 m. išaugo iki 0,67 proc.). Vidutinis metinis elektromobilių užimamos parko dalies augimas siekė 66,8 proc., o vien per 2024 m. augimas buvo 24,1 procento.

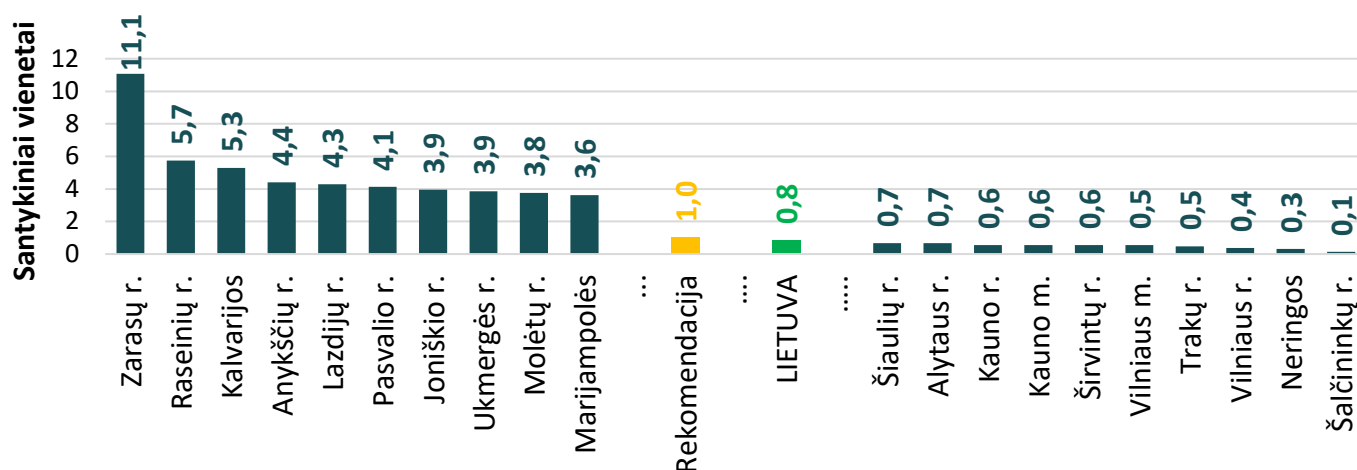
3.4.3. Viešojo elektromobilių įkrovimo infrastruktūra

[Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinės sistemos](#) duomenimis, 2025 m. sausio 1 d. Lietuvoje buvo registruota 2 372 viešojo elektromobilių įkrovimo prieigos. Per 2024 metus įrengtų viešojo įkrovimo prieigų skaičius išaugo 80,7 proc. (nuo 1 313 vnt. 2024 m. sausio 1 d. iki 2 372 vnt. 2025 m. sausio 1 d.). Augant prieigų skaičiui panašiu tempu, Veiksmų plane 2030 m. numatytasis 6 tūkst. viešųjų įkrovimo prieigų skaičius galimai bus pasiektas ir anksčiau.

Pagal Europos Komisijos ir Tarptautinės energetikos agentūros (angl. IEA, toliau – TEA) rekomendacijas (toliau – Rekomendacijos), siekiant užtikrinti pakankamą įkrovimo infrastruktūrą ir skatinti elektromobilių plėtrą, laikoma, kad 1 (vienai) viešai prieinamai įkrovimo prieigai turėtų tekti ne daugiau kaip 10 elektromobilių.

2025 m. sausio 1 d. duomenimis, Lietuvoje 1 (vienai) viešojo įkrovimo prieigai teko 11 elektromobilių (2024 m. sausio 1 d. – 11 elektromobilių), tai sudarė 0,8 dalį rekomenduotinos normos (2024 m. sausio 1 d. – 0,5 dalį).

Viešojo įkrovimo prieigų ir M1 kategorijos elektromobilių santykis Lietuvos savivaldybėse.

Duomenų šaltinis: AB Regitra, AB Via Lietuva.

Kai kuriose savivaldybėse, 2025 m. sausio 1 d. duomenimis, šis santykis net keletą kartų viršijo rekomenduojamą normą: Zarasų r. savivaldybėje – viršijo net 11 kartų, o Raseinių r. ir Kalvarijos savivaldybėse – viršijo daugiau nei 5 kartus. Tačiau Lietuvoje buvo ir tokių savivaldybių, kuriose registruotų elektromobilių skaičius žymiai viršijo ten įrengtų viešųjų įkrovimo prieigų skaičių ir 1 (vienai) įkrovimo prieigai teko daugiau nei 20 elektromobilių.

3.4.4. Privačios elektromobilių įkrovimo prieigos

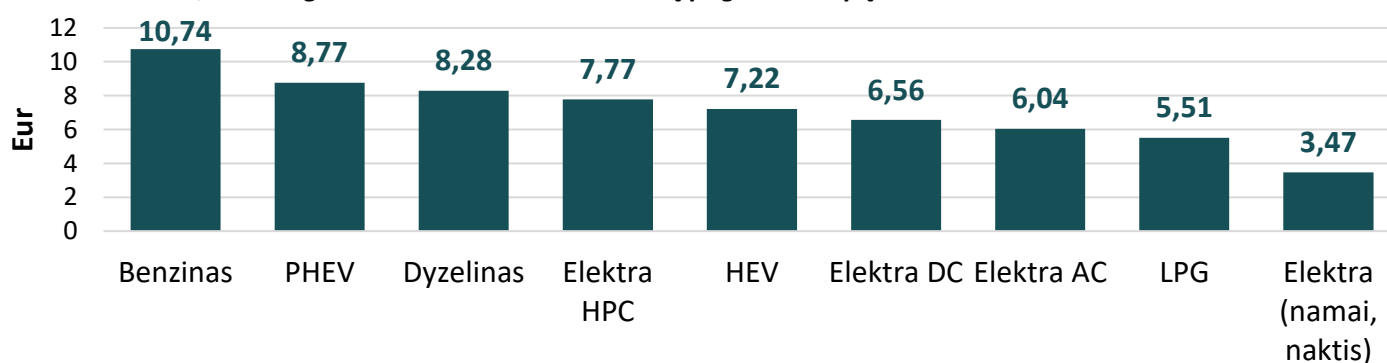
Įgyvendinant jungtinį projektą „Privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas“ (toliau – JP) pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą „Naujos kartos Lietuva“, nuo pirmųjų kvietimų teikti paraiškas paskelbimo 2022 m. rugsėjo mėn. iki 2024 m. pabaigos LEA gavo 9 839 paraiškas. Baigus vertinti 69,8 proc. paraiškų, iki 2024 m. pabaigos buvo skirtas 6,36 mln. Eur finansavimas 8 453 elektromobilių privačioms įkrovimo prieigoms įsirengti (arba 44,7 proc. nuo planuojamo patikslinto JP rodiklio – 18 910 vnt.). Iki 2024 m. pabaigos LEA išmokėjo 2,08 mln. eurų ES lėšų 2 971 elektromobilių privačių įkrovimo prieigų įrengimui (arba 15,7 proc. nuo planuojamo patikslinto JP rodiklio) pagal gautus ir patvirtintus JP projektų vykdytojų mokėjimo prašymus.

3.4.5. Vidutinės išlaidos degalams

2024 m. vidutinė benzino kaina Lietuvoje buvo 1,444 Eur/l, dyzelino – 1,443 Eur/l, suskystintų naftos dujų vidutinė kaina buvo 0,641 Eur/l.

Vidutinė dviejų laiko zonų naktinį tarifo kaina siekė 0,201 Eur/kWh, vidutinė elektros energijos kaina įkraunant elektromobilį itin greito įkrovimo prieigoje buvo 0,45 Eur/kWh, įkraunant elektromobilį greitojo įkrovimo prieigoje vidutinė kaina siekė 0,38 Eur/kWh, o naudojantis lėto įkrovimo prieiga – 0,35 Eur/h.

Vidutinės išlaidos, reikalingos nuvažiuoti 100 km atstumą pagal kuro tipą.

Pastaba: HPC – Itin greitas įkrovimas (nuo 150 kW); DC – greitas įkrovimas (45–150 kW); AC – lėtas įkrovimas (iki 44 kW).

Duomenų šaltinis: LEA.

Įvertinus 2024 m. galiojusias energijos išteklių kainas, nuvažiuoti 100 kilometrų elektromobiliu, kurio baterija įkrauta namuose, naudojant fiksuotos kainos dviejų laiko zonų naktinį tarifą, kainavo 3,47 Eur, arba 2,4 karto pigiau nei nuvažiuoti tą patį atstumą dyzelinu varomu automobiliu (8,28 Eur) ir 3,1 karto pigiau nei nuvažiuoti tą patį atstumą benzinu varomu automobiliu (10,74 Eur). Didelis išlaidų skirtumas buvo ir tarp elektromobilio įkrovimo vietų – su namuose nakties metu įkrautu elektromobiliu kelionė buvo 2,2 karto pigesnė, nei elektromobilio bateriją įkrovus itin greito įkrovimo prieigoje.

3.4.6. Išvados

- **Elektromobilių augimas Lietuvoje yra reikšmingas, bet dar vis nepakankamas šalies strateginiams tikslams pasiekti:** nors elektromobilių skaičius Lietuvoje sparčiai auga (M1 kategorijoje per 2020–2024 m. vidutinis metinis augimas siekė 57,7 proc., N1 – net 75,1 proc.), jų dalis sudaro tik 1,6 proc. ir 0,67 proc. atitinkamose transporto priemonių kategorijose.
- **Elektromobilių pirmųjų registracijų rodikliai Lietuvoje rodo atsilikimo nuo 2025 m. tikslo tendencijas –** 2024 m. pirmą kartą registruoti elektromobiliai sudarė tik 5,4 proc. M1 ir 1,1 proc. N1 registracijų, kai tikslas iki 2025 m. – atitinkamai 10 proc. ir 20 procentų.
- **Lietuva išsiskiria elektromobilių parko augimu tarp Baltijos šalių:** Lietuva pirmauja pagal 2020–2024 m. augimo tempą, tačiau bendroje rinkoje atsiliekama nuo Estijos pagal 2024 m. dalį.
- **Elektromobilių plėtra šalyje labai nevienoda – ryškūs skirtumai savivaldybėse.** Vienose savivaldybėse 1 tūkst. nuolatinių gyventojų tenka daugiau kaip 80 elektromobilių, kitose savivaldybėse – vos 2, o Lietuvos vidurkis – 11.
- **Elektromobilių įkrovimo infrastruktūra Lietuvoje plečiasi sparčiai, bet netolygiai –** 2024 m. pabaigoje Lietuvoje jau buvo 1 819 viešųjų įkrovimo prieigų, arba trigubai daugiau nei buvo 2023 m., tačiau dalis savivaldybių dar neatitinka rekomendacijų (1 įkrovimo prieiga < 10 elektromobilių).
- **Galutinis rodiklis dar siekiamas, tačiau turimi rezultatai rodo vis didesnę pareiškėjų susidomėjimą valstybės parama** ir nuoseklų didėjimą, siekiant numatyto tikslo, iki JP įgyvendinimo pabaigos 2026 m. I-ąjį ketvirtį (planuojamas patikslintas JP rodiklis – 18 910 įrengtų privačių įkrovimo prieigų).
- **Ekonominis elektromobilio naudojimo pranašumas išlieka reikšmingas, lyginant su benzinu ar dyzelinu varomais automobiliais –** nuvažiuoti 100 km, įkraunant elektromobilį namuose, kainuoja apie 3,47 Eur, arba beveik 3 kartus pigiau nei važiuoti benzinu ar dyzelinu varomu automobiliu.
- **N1 kategorijos transporto priemonių segmente būtinos papildomos skatinamosios priemonės –** dėl ypač mažo elektromobilių skaičiaus (tik 538 vnt. 2024 m.) ir lėto šio skaičiaus augimo, 2030 m. NEKSVP numatyti tikslai galimai nebus pasiekti be papildomų skatinimo priemonių.
- **Įkraunami hibridai sudaro reikšmingą transporto priemonių rinkos dalį Lietuvoje –** 2024 m. įkraunami hibridai sudarė 5,6 proc. naujų M1 kategorijos transporto priemonių registracijų ir 2 proc. naudotųjų, todėl įkraunami hibridai laikomi svarbia tarpine technologija, pereinant prie visiškai elektrinio transporto.

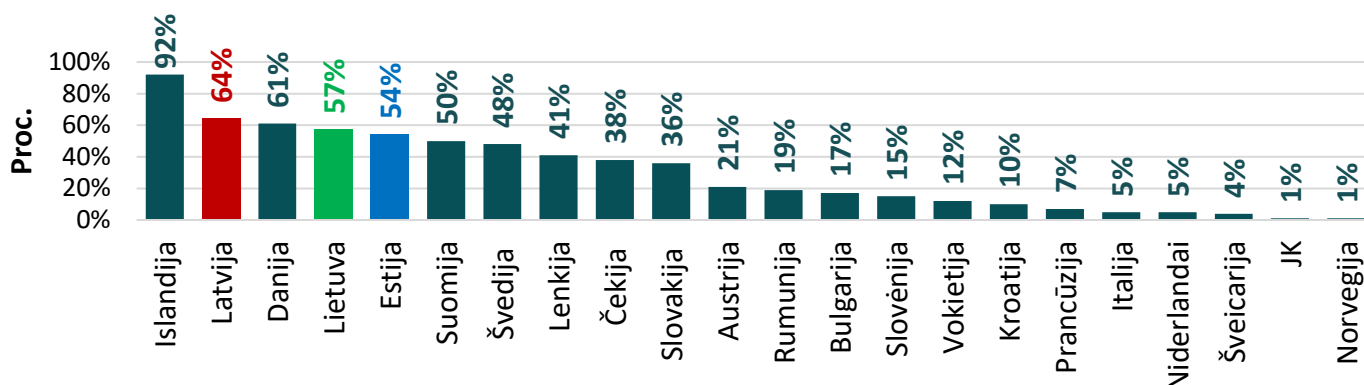
3.5. ŠILUMOS ENERGIJOS IR BIOKURO SEKTORIUS

3.5.1. Centralizuotai tiekiamos šilumos energijos tiekimo, kainų ir AEI panaudojimo jos tiekime pokyčiai

3.5.1.1. Centralizuotas šilumos energijos tiekimas Lietuvoje

Centralizuotai tiekama šilumos energija Lietuvoje sudaro 57 proc. visos šilumos energijos gamybos, o 2024–2025 m. šildymo sezono metu apie 80–85 proc. šilumos energijos pagaminta iš biokuro, kuris 100 proc. tiekiamas iš Lietuvoje esančių atsinaujinančių žaliavų ir praktiškai nepriklausomas nuo išorinių veiksnių. Lyginant su Europos šalimis centralizuoto šildymo dalis šilumos gamyboje didesnė tik Islandijoje (92 proc.), Latvijoje (64 proc.) ir Danijoje (61 proc.).

Centralizuotai tiekiamos šilumos energijos dalis visos šilumos gamyboje Europoje 2024 m.

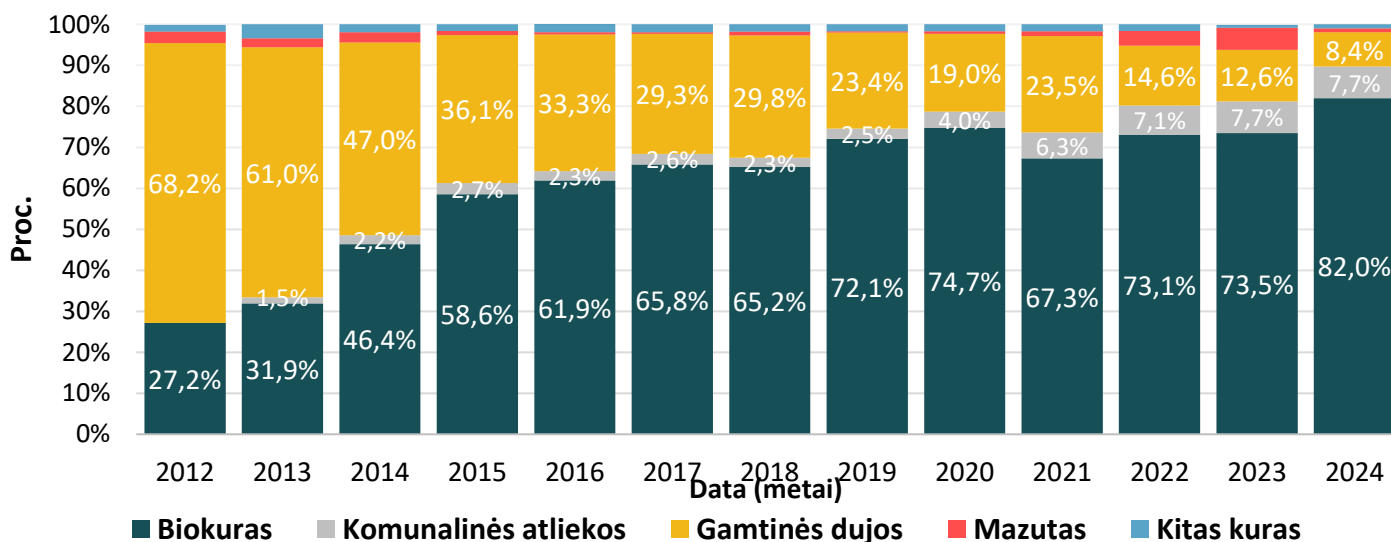

Duomenų šaltinis: Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija.

3.5.1.2. AEI panaudojimas centralizuotame šilumos energijos tiekime

Lietuva siekia mažinti priklausomybę nuo importuojamų iškastinių energijos šaltinių, užtikrinti energetinį saugumą, mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas bei įgyvendinti ES klimato politikos tikslus. Vienas svarbiausių būdų šiems tikslams pasiekti – **plėtoti AEI naudojimą centralizuoto šilumos energijos tiekimo** (toliau – CŠT) sektoriuje. Remiantis 2024 m. duomenimis, biokuras sudarė apie 82 proc. visos centralizuotai gaminamos šilumos energijos Lietuvoje – tai rekordinis rodiklis nuo 2012 metų. Biokuro dalis 2012 m. siekė tik apie 35 proc., o per 12 metų augimas viršijo 2 kartus. Šis augimas rodo kryptingą strateginių tikslų įgyvendinimą, kuomet siekiama, kad 2030 m. bus naudojama 90 proc. atsinaujinančių energijos išteklių.

Biokuro dalis šilumos energijos gamyboje Lietuvoje 2012–2024 m. laikotarpiu.

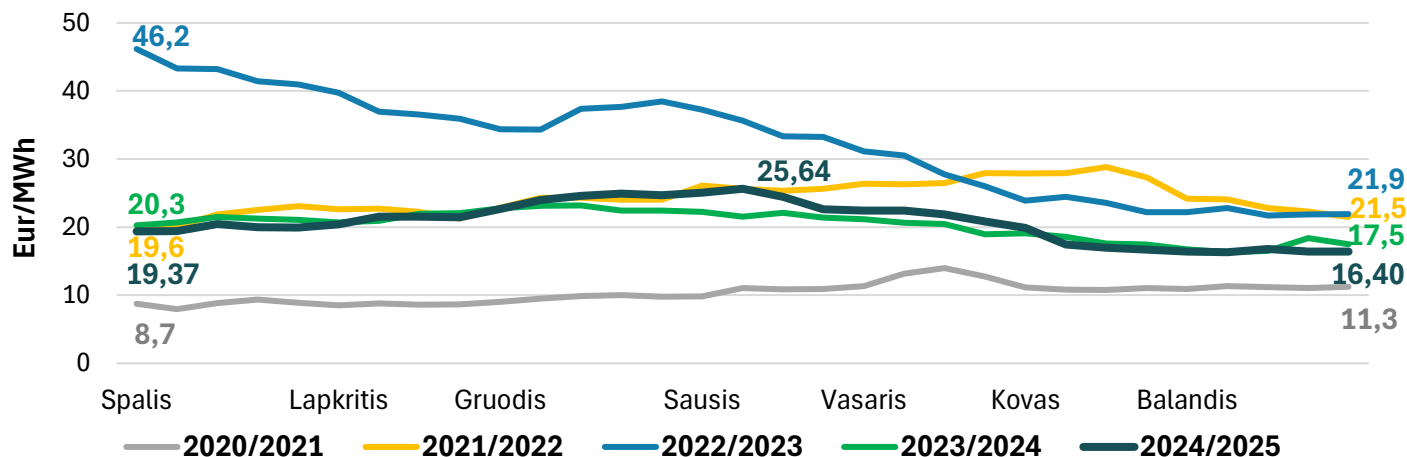
Duomenų šaltinis: Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija, BALTPPOOL.

Po nuoseklaus biokuro dalies augimo, Lietuvoje 2019–2023 m. nusistovėjo 70–75 proc. biokuro dalis. 2024 metais stebimas reikšmingas biokuro dalies didėjimas šilumos energijos gamyboje ir sieks 80–85 procentų. Tam įtaką turėjo 2024 m. pilnu pajėgumu pradėjusi veikti Vilniaus kogeneracinė jėgainė, kuri biokuro rinkoje paklausą išaugino apie 13 proc. (0,5 mln.t) per metus.

2024 m. mazuto (mažasis) dalis grįžo į įprastą dydį po to, kai 2022–2023 m. Vilniaus šilumos tinklai padidino jo naudojimą.

Ateinančiais metais prognozuojama, kad kuro struktūra iš esmės nesikeis. Nesikeis komunalinių atliekų, mazuto ir kito kuro dalis, nežymiai augs biokuro dalis, o gamtinių dujų dalis mažės.

Šildymo sezono vidutinė biokuro kaina Lietuvoje 2020–2025 m. laikotarpiu.

Duomenų šaltinis: BALTPPOOL.

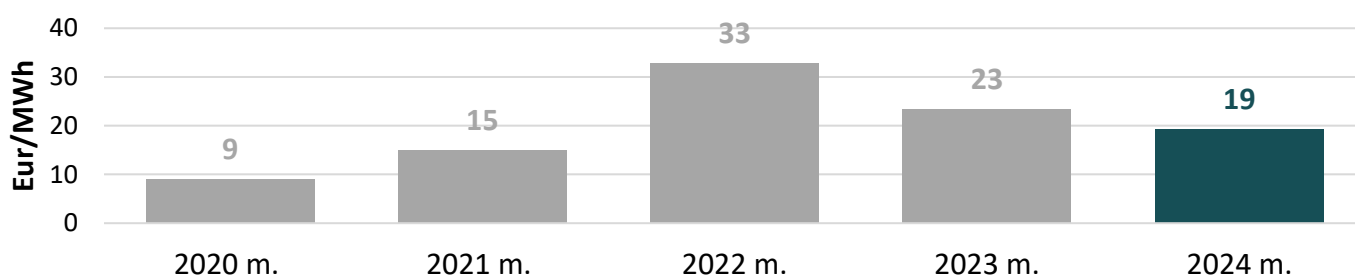
2024 m. stabilizavosi biokuro kaina ir visų metų bėgyje svyravo 15,5–22,65 Eur/MWh intervale, kai 2022 m. kainos svyravo 21–48 Eur/MWh, o 2023 m. – 20–37 Eur/MWh intervale. Savaitinės biokuro kainos beveik visą laiką buvo žemesnės, nei lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2023 m., ir tik lapkričio pirmąsias dvi savaites kaina buvo apie 0,45 Eur/MWh didesnė nei tuo pačiu metu 2023 metais.

Remiantis biokuro trumpalaikių sandorių kainų indeksais, 2024 metų biokuro kainos vidurkis – 19,3 Eur/MWh ir yra 39 proc. mažesnis nei buvo 2022 m. (buvo 32,8 Eur/MWh) ir 17 proc. mažesnis nei buvo 2023 metais (buvo 23,4 Eur/MWh).

Kaip ir ankstesniais metais, prasidėjus šildymo sezonui, šilumos kaina pradeda didėti, o nuo sausio stebimas jų nuoseklus mažėjimas.

Prognozuojant 2025 m. biokuro kainas tikėtina, kad kainos laikysis panašiam lygyje kaip ir 2024 m., nes pradėjus pilnu pajėgumu veikti Vilniaus kogeneracinei jėgainei ir išaugus biokuro paklausai apie 13 proc. rinkoje buvo stebimas žaliavos pakankamumas ir pakankama konkurencija (2024 metais biokurą tiekė virš 80 įmonių).

Metinis biokuro trumpalaikių sandorių kainų vidurkis 2020–2024 m.

Duomenų šaltinis: BALTPPOOL.

2024 metais Lietuvos biokuro rinka pasižymėjo kainų stabilizavimu, tvarumo iniciatyvų plėtra ir didėjančia konkurencija.

Viena svarbiausių 2024 m. tendencijų – augantis prastesnės kokybės biokuro poreikis, kurį lėmė ne tik technologiniai pokyčiai, bet ir ES direktyvos dėl efektyvesnio miško išteklių panaudojimo. Pirmą kartą „Baltpool“ istorijoje SM3 ir SM4 skiedrų produktų, t. y. iš kirtimo liekanų žaliavos (tokios kaip šakos) gaminamos medienos skiedrų, prekyba viršijo SM1 ir SM2 produktų pardavimus. Per metus šių produktų prekybos apimtis išaugo net 31,3 proc., pasiekė 4,3 TWh ir sudarė 51 proc. visos skiedrų prekybos biržoje.

Tvarumo siekis 2024 m. buvo ryškiai matomas ir „RED BP“ biokuro tvarumo schemoje. Ši sistema tapo populiariausia biokuro sertifikavimo schema Baltijos šalyse, o jos dalyvių skaičius per metus išaugo 24 procentais. 2024 metais joje dalyvavo 122 biokuro tiekėjai ir 67 pirkėjai, o su „RED BP“ žyma pristatyta 6,4 TWh biokuro – tai sudarė 81 proc. viso 2024 m. per biržą įsigyto ir pristatyto biokuro kiekį Lietuvoje ir Latvijoje.

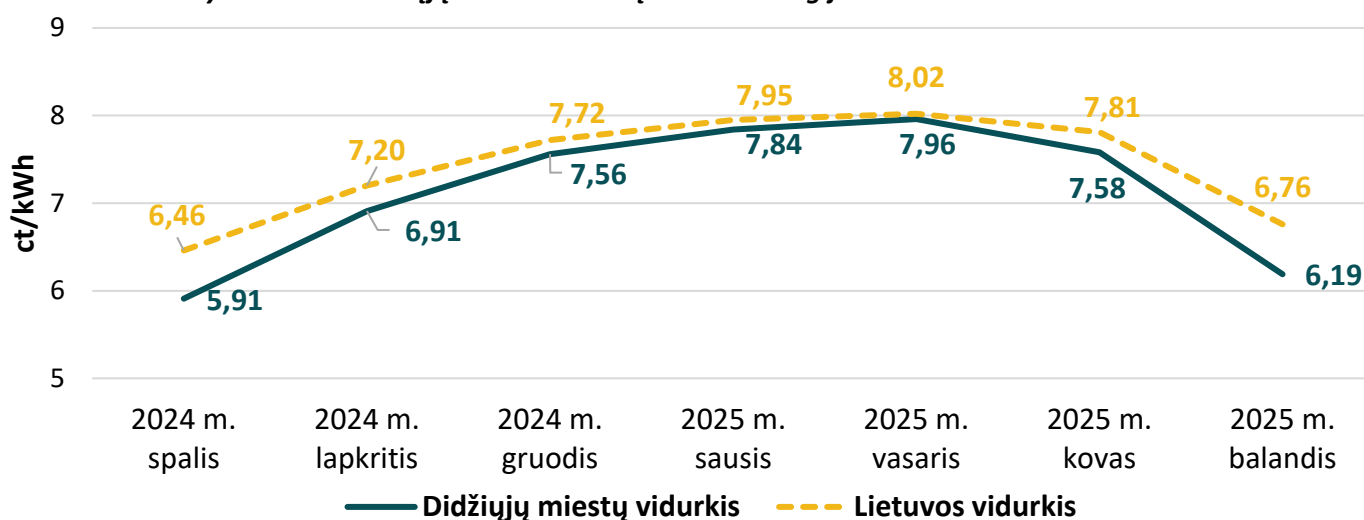
Rinkoje dominuoja trumpalaikiai sandoriai, leidžiantys lanksčiau reaguoti į kainų pokyčius.

3.5.1.3. Šilumos kainos Lietuvoje ir didžiuosiuose miestuose

Viso 2024–2025 m. šildymo sezono šilumos energijos kainos vidurkis buvo 7,42 ct/kWh, arba 1,6 proc. didesnis nei ankstesnį sezoną, kai siekė 7,3 ct/kWh.

2024–2025 m. šildymo sezono pradžioje, 2024 m. spalį, šilumos energijos kainų vidurkis mūsų šalyje buvo 6,46 ct/kWh, o 2024–2025 m. šildymo sezono pabaigoje, 2025 m. balandį, vidutinė kaina siekė 6,76 ct/kWh, arba buvo 5 proc. didesnė.

2024–2025 m. šildymo sezono didžiųjų Lietuvos miestų šilumos energijos kainos vidurkis.

Duomenų šaltinis: VERT.

Lyginant atskirų šilumos energijos tiekėjų šilumos kainas 2024–2025 m. šildymo sezono pradžioje (2024 m. spalio mėn.) ir pabaigoje (2025 m. balandžio mėn.), 14 šilumos energijos tiekėjų šilumos kaina sezono pabaigoje buvo mažesnė nei sezono pradžioje.

Labiausiai šilumos energijos kaina, lyginant sezono pradžią ir pabaigą, sumažėjo Alytuje – 21 proc., arba 1,87 ct/kWh, Elektrėnuose – 8 proc., arba 0,75 ct/kWh, Joniškėje – 7 proc., arba 0,75 ct/kWh, Telšiuose – 8 proc., arba 0,7 ct/kWh ir Vilniaus r. (šilumos tiekėjas UAB „Nemėžio komunalininkas“) – 7 proc., arba 0,55 ct/kWh.

Labiausiai šilumos kainos, lyginant sezono pradžią ir pabaigą, padidėjo Širvintose – 47 proc., arba 3,17 ct/kWh, Vilniaus r. (šilumos tiekėjas UAB „Nemenčinės komunalininkas“) – 30 proc., arba 2,98 ct/kWh, Šakiuose – 24 proc., arba 2,33 ct/kWh, Kazlų Rūdoje – 19 proc., arba 2,33 ct/kWh ir Ignalinoje – 18 proc., arba 1,81 ct/kWh.

Lyginant 2024–2025 m. šildymo sezoną su 2023–2024 m. šildymo sezonu, 30-ties tiekėjų šilumos energijos kainos vidurkis 2024–2025 m. šildymo sezoną padidėjo, 18 šilumos tiekėjų sumažėjo, vieno tiekėjo – nepakito.

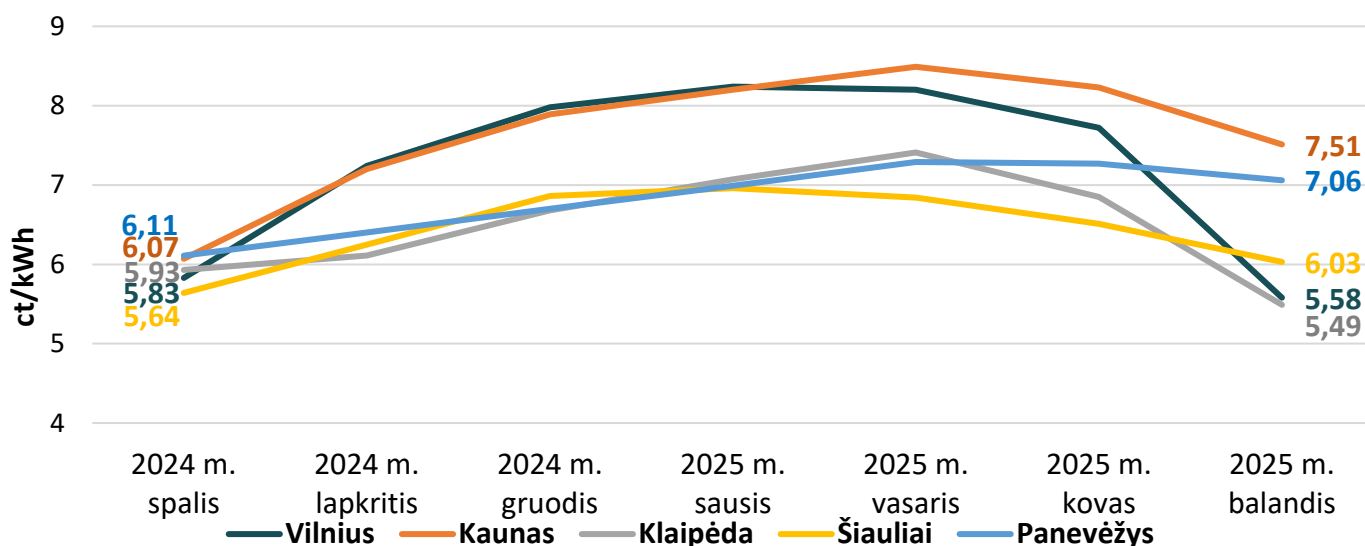
Du šildymo sezonus iš eilės mažiausia šalyje vidutinė šilumos energijos kaina buvo Utenoje. Vidutinė 2024–2025 m. šildymo sezono šilumos energijos kaina Utenoje buvo 5,8 ct/kWh – mažiausia Lietuvoje, o ankstesnį šildymo sezoną, 2023–2024 m., vidutinė kaina buvo tokia pat – 5,8 ct/kWh, ir taip pat buvo mažiausia šalyje.

Didžiausias šalyje šio sezono šilumos energijos kainos vidurkis buvo Vilniaus r. savivaldybėje (šilumos tiekėjas – UAB “Nemenčinės komunalininkas”) – 12,19 ct/kWh. Palyginimui, ankstesnį, 2023–2024 m. šildymo sezoną, didžiausia vidutinė viso sezono šilumos energijos kaina buvo Kauno r. savivaldybėje (šilumos tiekėjas – UAB “Komunalinių paslaugų centras”) – 12,05 ct/kWh).

Palyginti su ankstesniu šildymo sezonu, vidutinės kainos šį sezoną labiausiai sumažėjo Šilutėje – 17 proc., arba 1,3 ct/kWh, Naujojoje Akmenėje – 16,8 proc., arba 1,26 ct/kWh, Visagine – 14 proc., arba 1,14 ct/kWh, Mažeikiuose – 13 proc., arba 0,94 ct/kWh ir Birštone – 10 proc., arba 0,93 ct/kWh.

Palyginti su ankstesniu šildymo sezonu, vidutinės kainos šį sezoną labiausiai padidėjo Marijampolėje – 25 proc., arba 1,8 ct/kWh, Plungėje – 22 proc., arba 1,8 ct/kWh, Joniškėje – 17 proc., arba 1,59 ct/kWh, Ukmergėje – 18 proc., arba 1,37 ct/kWh ir Kaišiadoryse – 15 proc., arba 1,36 ct/kWh.

Didžiųjų Lietuvos miestų šilumos energijos kaina 2024–2025 m. šildymo sezoną.

Duomenų šaltinis: VERT.

Penkiuose didžiuosiuose miestuose vartotojams 2024 m. buvo tiekama apie 70 proc. pagamintos šilumos energijos.

Vertinant 2024–2025 m. šildymo sezono kainų vidurkius didžiuosiuose miestuose, mažiausia šilumos kaina buvo Šiauliuose – 6,44 ct/kWh (ankstesnį 2023–2024 m. šildymo sezoną buvo 6,27 ct/kWh) ir Klaipėdoje – 6,51 ct/kWh (ankstesnį 2023–2024 m. šildymo sezoną – 6,74 ct/kWh).

Didžiausia šilumos kaina 2024–2025 m. šildymo sezoną tarp miestų buvo Kaune – 7,66 ct/kWh (ankstesnį 2023–2024 m. šildymo sezoną buvo 6,47 ct/kWh), Vilniuje – 7,26 ct/kWh (ankstesnį 2023–2024 m. šildymo sezoną buvo 7,47 ct/kWh) ir Panevėžyje – 6,83 ct/kWh (ankstesnį 2023–2024 m. šildymo sezoną buvo 6,89 ct/kWh).

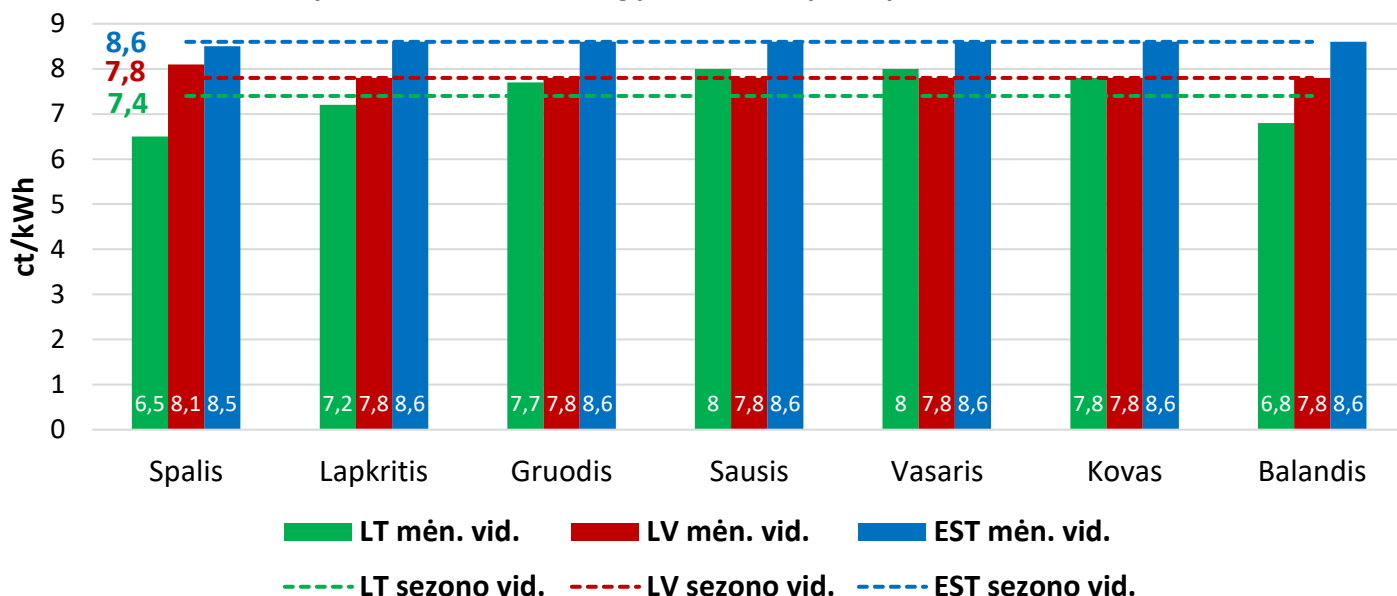
Kaip ir ankstesniais metais, 2024 m. konkrečiuose miestuose ir rajonuose šilumos energijos kainas lemia ne tik kuro įsigijimo kaina ir superkamos iš nepriklausomų šilumos tiekėjų energijos kaina bei jos dalis galutiniam šilumos tarife. Taip pat didžiųjų miestų rajonų savivaldybėse aukštą šilumos kainai didelę įtaką daro tai, jog nedidelis vartotojų skaičius yra išsidėstęs didelėje teritorijoje bei eksploatuojama daug šilumos energiją

gaminančių katilinių – nuo 10 iki 20. Be to, dalis jų kurui naudoja brangias gamtines dujas, kurios kelia šilumos energijos tarifus.

3.5.1.4. Šilumos kainos Baltijos šalyse

Lyginant Baltijos šalis, 2024–2025 m. šildymo sezono metu vidutinė šilumos kaina mažiausia Lietuvoje 7,4 ct/kWh, Latvijoje 5,4 proc. didesnė (7,8 ct/kWh), Estijoje 16 proc. didesnė (8,6 ct/kWh).

Vidutinė 2024–2025 m. šildymo sezono šilumos energijos kaina Baltijos šalyse.

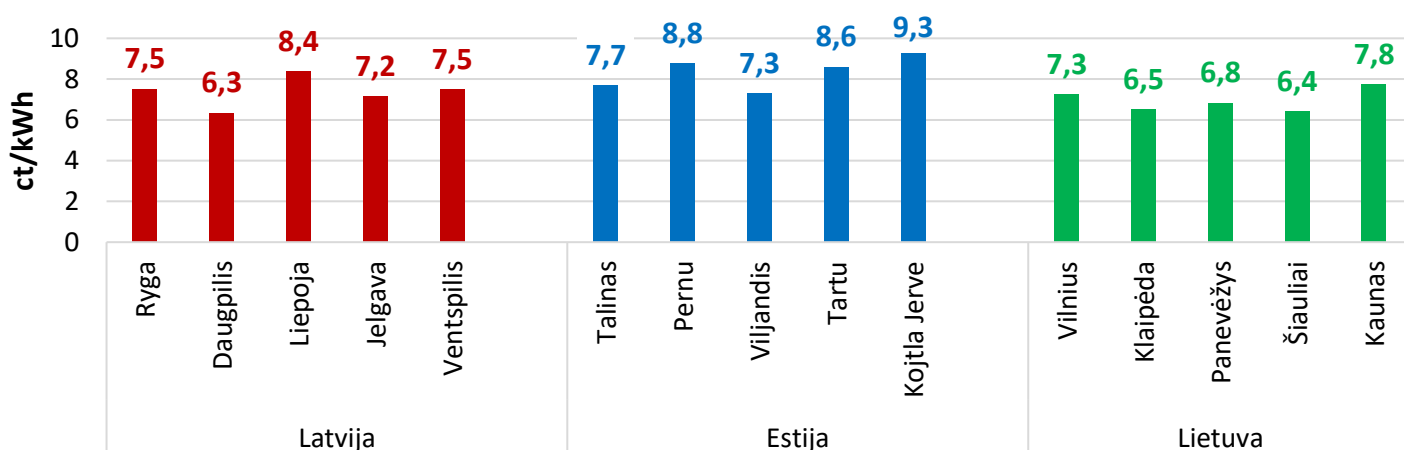

Pastaba: LT mėn. vid. – mėnesio kainos vidurkis Lietuvoje; LV mėn. vid. – mėnesio kainos vidurkis Latvijoje; EST mėn. vid. – mėnesio kainos vidurkis Estijoje.

Duomenų šaltinis: Nacionaliniai kainų reguliuotojai.

Lyginant Baltijos šalių didžiuosius miestus, vidutinė 2024–2025 m. šildymo sezono kaina buvo mažiausia Lietuvos miestuose (6,9 ct/kWh), Latvijos miestų vidurkis siekė 7,4 ct/kWh, arba buvo 7,2 proc. didesnis, Estijos miestų – 8,3 ct/kWh, arba 20 proc. didesnis.

Vidutinė 2024–2025 metų šildymo sezono šilumos kaina penkiuose didžiuosiuose Baltijos šalių miestuose.

Duomenų šaltinis: Nacionaliniai kainų reguliuotojai.

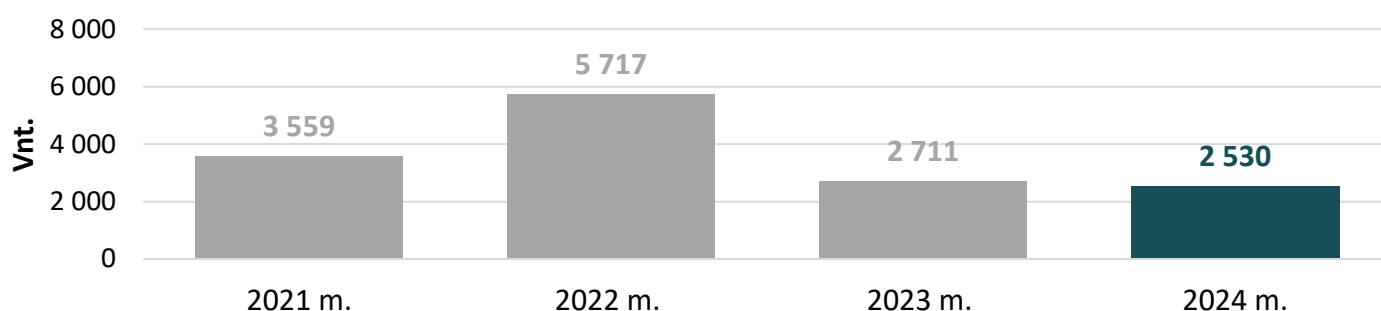
Lyginant Baltijos šalių sostines, mažiausia vidutinė 2024–2025 m. šildymo sezono šilumos kaina buvo Vilniuje – 7,3 ct/kWh, Rygoje vidutinė sezono kaina siekė 7,5 ct/kWh, arba buvo 2,7 proc. didesnė, Taline – 7,7 ct/kWh, arba 5,5 proc. didesnė nei mūsų šalies sostinėje.

3.5.2. Individualių namų šildymo pokyčiai

Igyvendinant finansinės paramos priemonę „Katilų keitimas į efektyvesnes technologijas“ pagal NEKSVP, planuojama 2021–2030 m. pakeisti 50 000 pasenusių, neefektyvių katilų į efektyvesnius katilus bei šilumos siurblius ir pasiekti 7,62 TWh suminį galutinės energijos sutaupymą. Taip pat, įgyvendinant planuojamą priemonę, papildomai planuojama 2025–2030 m. namų ūkiuose pakeisti 11 305 neefektyvius katilus į šilumos siurblius ir dėl to pasiekti 1,22 TWh suminį galutinės energijos sutaupymą. Bendras sutaupyta energijos kiekis sudaro 22 proc. nuo Lietuvos energijos taupymo tikslo – sutaupyti 39,3 TWh.

Per 2021–2024 metų laikotarpį pakeista 14 517 katilų. Tai sudaro 24 proc. nuo planuojamų iki 2030 m. pakeisti 61 305 katilų.

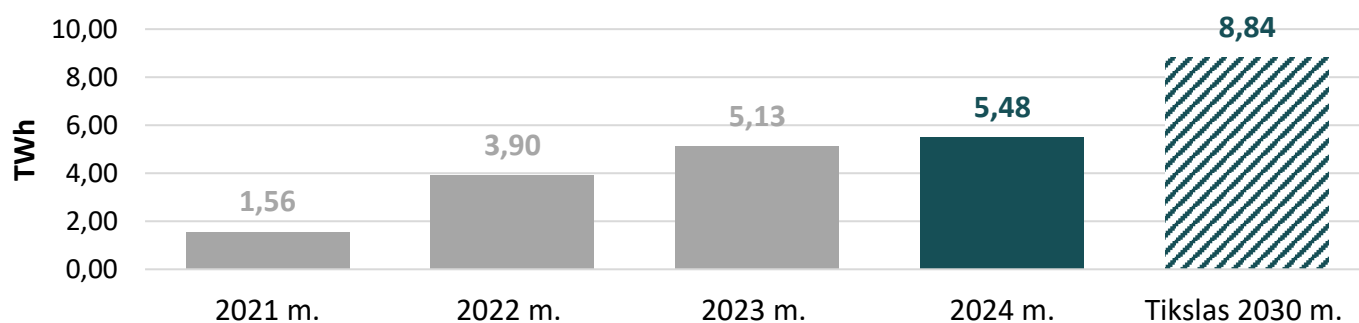
2021–2024 metais į efektyvesnes technologijas pakeistų katilų skaičius, vnt.

Duomenų šaltinis: LEA, APVA, CPVA.

Igyvendinant NEKSVP, 2021–2030 m. neefektyvius katilus keičiant į efektyvesnius katilus bei šilumos siurblius, planuojama sutaupyti 8,84 TWh galutinės energijos. 2024 metais pakeitus 2 530 katilų, pasiektas suminis 5,48 TWh galutinės energijos sutaupymas 2021–2024 m. laikotarpiu. Tai sudaro 62 proc. nuo planuojamo pasiekti rodiklio, įgyvendinus šią priemonę.

Pasiektas suminis galutinės energijos sutaupymas keičiant katilus į efektyvesnes technologijas, TWh.

Duomenų šaltinis: LEA, APVA, CPVA.

Igyvendinant jungtinį projektą „Neefektyvių biomasę ar iškastinį kurą naudojančių katilų keitimo į efektyvesnes, atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias šilumos gamybos technologijas individualiuose namuose, neprijungtuose prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos“ (toliau – JP) pagal 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programą, planuojama, kad iki 2029 m. pabaigos 20 504 būstai įsirengs efektyvesnius šilumos gamybos įrenginius.

Nuo pirmojo kvietimo teikti paraiškas paskelbimo 2023 m. spalio mėn. iki 2024 m. pabaigos LEA gavo 8 120 paraiškų, prašomas finansavimas siekė 28,4 mln. eurų ES lėšų. Baigus vertinti 78,3 proc. paraiškų, 5 650 gyventojų skirtas 20 mln. eurų finansavimas. Pagal patvirtintus JP projektų vykdytojų mokėjimo prašymus iki 2024 m. pabaigos išmokėta 8,45 mln. eurų ES lėšų, 2 533 būstuose įrengus efektyvesnius šilumos gamybos

įrenginius. Dėl to išmetamų ŠESD kiekis sumažintas daugiau nei 400 tonų CO₂ ekvivalentu, o energijos efektyvumas padidėjo daugiau nei 50 000 MWh per metus.

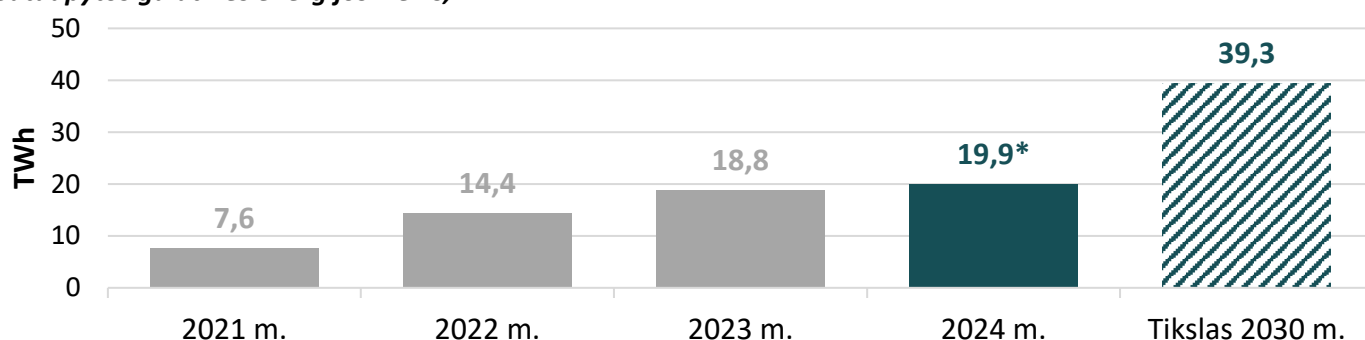
Taigi, per 2021–2024 metų laikotarpį pakeista 14 517 neefektyvių katilų į efektyvesnius katilus bei šilumos siurblius ir pasiektas 5,48 TWh suminis galutinės energijos sutaupymas 2021–2024 metų laikotarpiu. Tai sudaro 62 proc. nuo planuojamo įgyvendinus šią priemonę.

3.5.3. Energijos vartojimo efektyvumas

2023 m. rugsėjo 13 d. priimtoje Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2023/1791 dėl energijos vartojimo efektyvumo nustatyti energijos vartojimo efektyvumo tikslai. 2024 m. spalio 2 d. Vyriausybė patvirtino atnaujintą NEKSVP.

Vienas iš pagrindinių Lietuvos tikslų, kad 2021–2030 m. laikotarpiu suminis energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių sutaupyta galutinės energijos kiekis būtų ne mažesnis kaip 39,3 TWh. Per 2021–2024 m. laikotarpį buvo pasiekta 51 proc. šio tikslo – sutaupyta 19,9 TWh energijos.

Sutaupyta galutinės energijos kiekis, TWh.

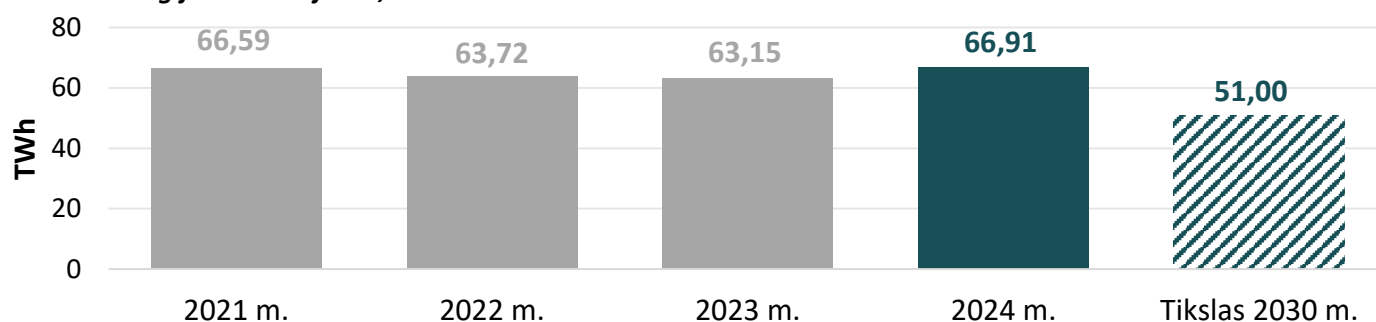

* Remiantis preliminariais 2024 metų duomenimis.

Duomenų šaltinis: LEA.

Kitas Lietuvos tikslas – iki 2030 m. sumažinti galutinės energijos vartojimą iki 51 TWh. Tačiau, nepaisant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių įgyvendinimo, 2024 m. galutinės energijos suvartojimas išaugo ir siekė 66,91 TWh. 2024 m. buvo pasiektas didžiausias galutinės energijos suvartojimo lygis nuo 2021 m. Pagrindinės šio augimo priežastys galėjo būti suintensyvėjęs ekonomikos augimas ir didėjantis pramonės sektoriaus energijos poreikis. Šie veiksniai rodo, kad norint pasiekti 2030 m. tikslą, būtina spartinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių įgyvendinimą.

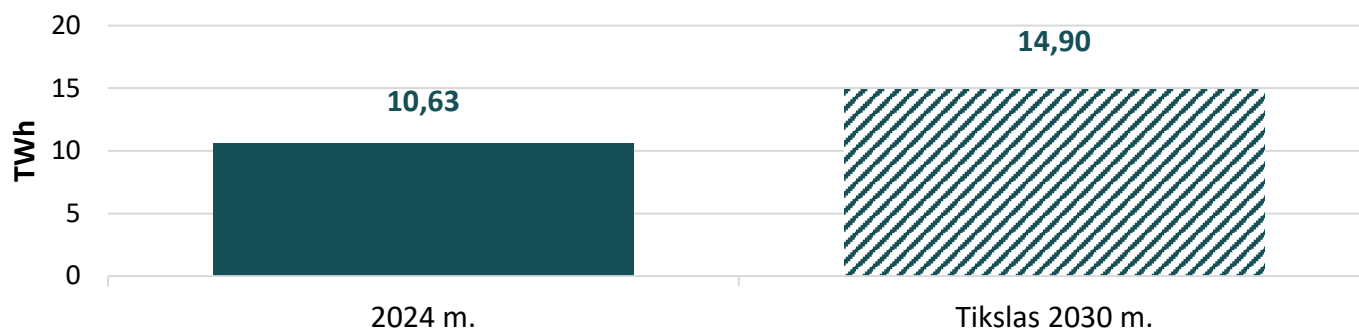
Galutinės energijos suvartojimas, TWh.

Duomenų šaltinis: VDA.

2021–2024 m. paslaugų sektoriuje ir namų ūkiuose, įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, pasiekta 71 proc. nuo privalomo sutaupyti energijos kiekio. Prie šio pasiekto sutaupymo 51 proc. (5,48 TWh) prisidėjo taršių katilų keitimo į efektyvesnes technologijas priemonė.

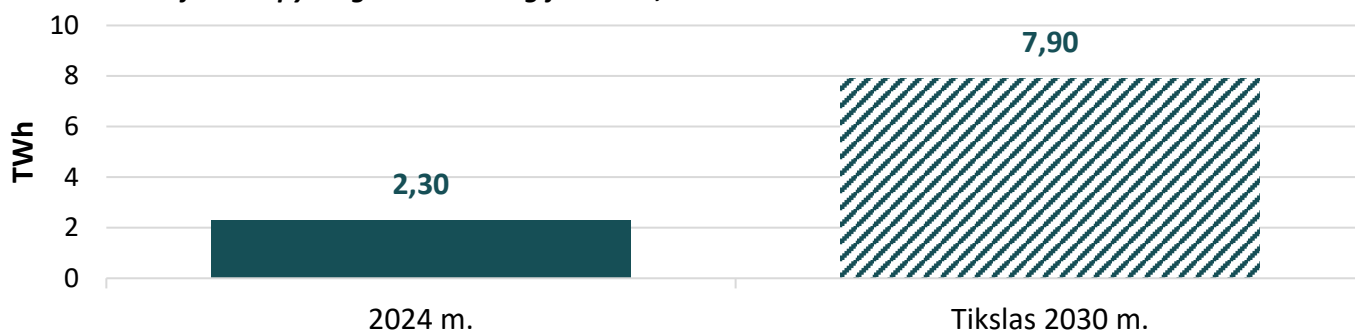
Paslaugų sektoriuje ir namų ūkiuose sutaupyta galutinės energijos kiekis, TWh.

Duomenų šaltinis: LEA.

Pramonės sektoriuje pasiekti 29 proc. nuo privalomo sutaupyti energijos kiekio. Šiame sektoriuje didžiausia pažanga pasiekta pagal VIAP lengvatos pramonėje priemonę, kurią įgyvendinant sutaupyta 2,25 TWh energijos. Kitos, turinčios poveikį ir efektyvumui, priemonės pramonės sektoriuje – energijos vartojimo efektyvumo didinimas įmonėse, alternatyvaus kuro diegimas – pradedamos įgyvendinti (pradėtas 81 projekto įgyvendinimas, iš jų 2 užbaigti per 2024 m.).

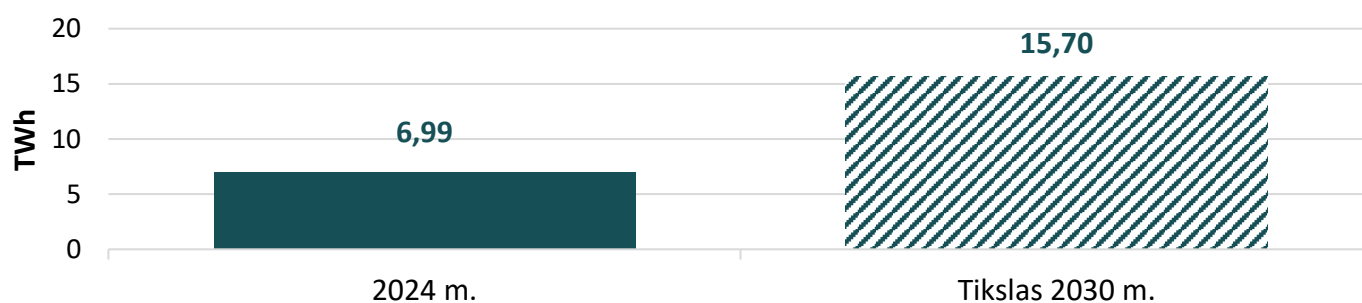
Pramonės sektoriuje sutaupyta galutinės energijos kiekis, TWh.

Duomenų šaltinis: LEA.

Transporto sektoriuje pasiekta 45 proc. nuo privalomo sutaupyti energijos kiekio. Vertinant pasiektą sutaupymą šiame sektoriuje, įtrauktas energijos kiekis, sutaupyta dėl didesnių taikomų akcizų ir mokesčių bei įgyvendinant elektromobilių įsigijimo, geležinkelių elektrifikavimo priemones. Transporto sektoriuje didžiausia pažanga pasiekta, įgyvendinant didesnių taikomų akcizų ir mokesčių įtakos degalų suvartojimui priemonę – sutaupyta 2,78 TWh energijos. Įgyvendinant elektromobilių įsigijimo skatinimo priemonę, sutaupyta 2,3 TWh, o įgyvendinant alternatyvių degalų skatinimo viešajame transporte priemonę – 1,91 TWh.

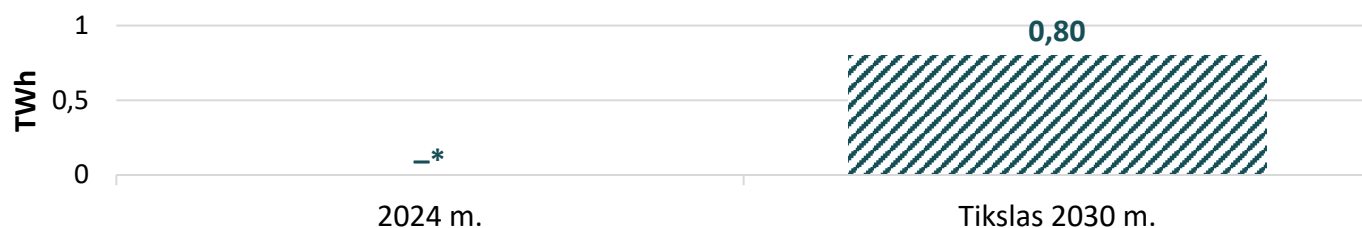
Transporto sektoriuje sutaupyta galutinės energijos kiekis, TWh.

Duomenų šaltinis: LEA.

2021–2024 m. neįgyvendintos energijos taupymo priemonės žemės ūkio sektoriuje, todėl šiuo laikotarpiu nebuvo pasiektas galutinės energijos sutaupymas. Nuo 2024 m. pradedamos įgyvendinti priemonės, skatinančios antrosios kartos biodegalais ir elektra varomos žemės ūkio technikos įsigijimą bei kitos priemonės.

Žemės ūkio sektoriuje sutaupyta galutinės energijos kiekis, TWh.

* Rodiklis atitinkamu laikotarpiu pasiektas nebuvo.

Duomenų šaltinis: LEA.

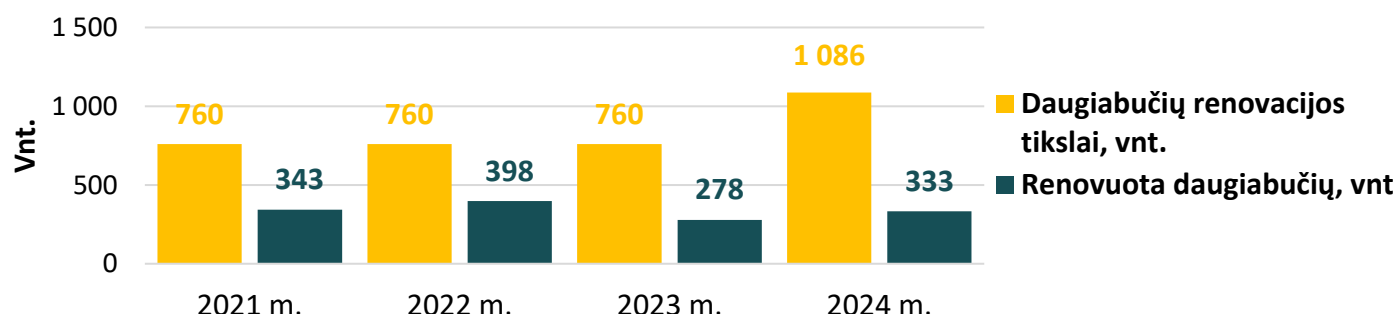
Taigi, per 2021–2024 metų laikotarpį pasiekta 51 proc. galutinio 39,3 TWh sutaupymo tikslo – sutaupyta 19,9 TWh energijos. Didžiausią pažangą padarė paslaugų sektorius ir namų ūkiai, pasiekta 71 proc. nuo privalomo sutaupyti energijos kiekio. Tačiau, nepaisant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių įgyvendinimo, 2024 m. galutinės energijos suvartojimas išaugo ir siekė 66,91 TWh. Todėl, norint pasiekti kitą 2030 m. tikslą – sumažinti galutinės energijos vartojimą iki 51 TWh, būtina toliau įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo priemones.

3.5.4. Daugiabučių namų renovacija

Įgyvendinant Ilgalaiškės renovacijos strategijos tikslus, 2024–2030 m. turi būti atnaujinama kasmet po 1 086 daugiabučius namus. Renovuotų daugiabučių skaičius 2024 metais 3 kartus atsiliko nuo minėto tikslo – atnaujinti 333 daugiabučiai gyvenamieji namai.

Įgyvendinant NEKSVP, 2021–2030 m. laikotarpiu planuojama renovuoti iš viso 7 311 daugiabučių gyvenamųjų namų, iš jų per 2021–2024 m. renovuoti 1 352 daugiabučiai gyvenamieji namai – 18 proc. nuo siekiamo tikslo.

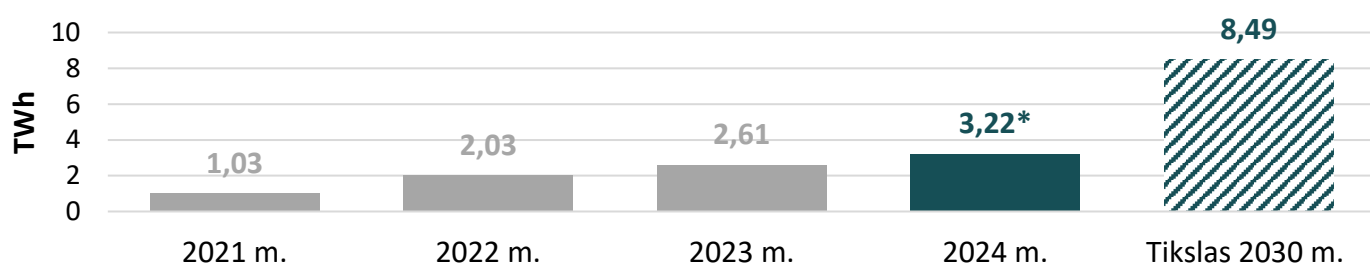
Ilgalaiškės renovacijos strategijos tikslai ir atnaujinti daugiabučiai namai 2021–2024 m.

Duomenų šaltinis: APVA, Ilgalaiškės renovacijos strategija.

Įgyvendinant NEKSVP, planuojama 2021–2030 m. renovuojant daugiabučius namus, sutaupyti 8,49 TWh energijos. 2024 m. atnaujinus 333 daugiabučius gyvenamuosius namus, pasiektas suminis galutinės energijos sutaupymas 2021–2024 m. laikotarpiu yra 3,22 TWh – tai 38 proc. nuo tikslo.

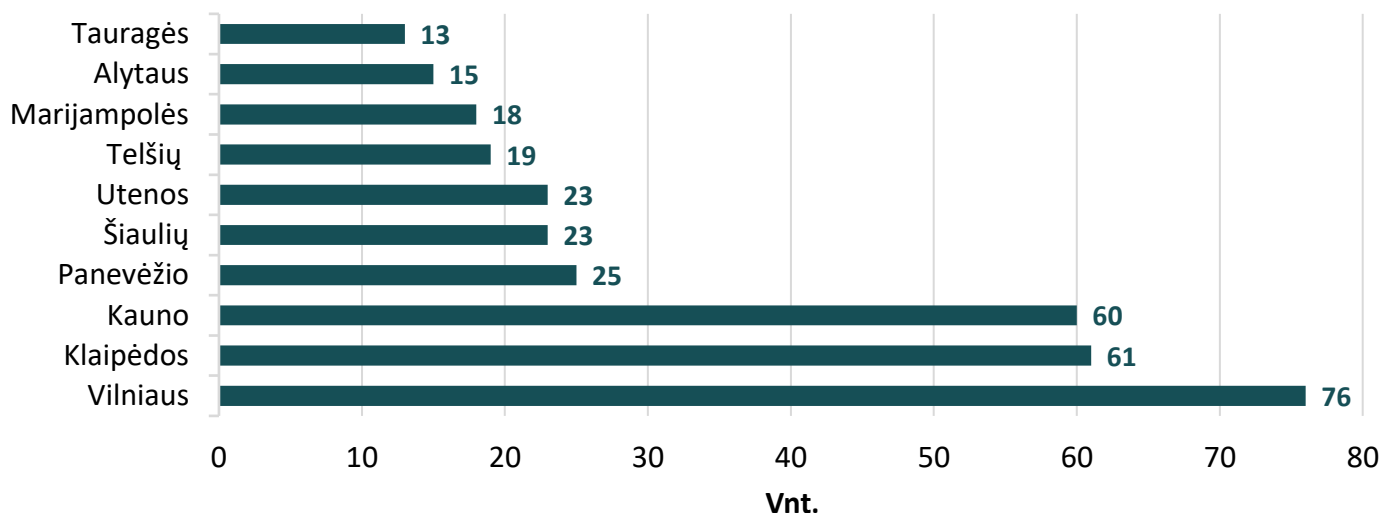
Pasiektas suminis galutinės energijos sutaupymas renovavus daugiabučius, TWh.

* Remiantis preliminariais 2024 metų duomenimis.

Duomenų šaltinis: LEA, APVA.

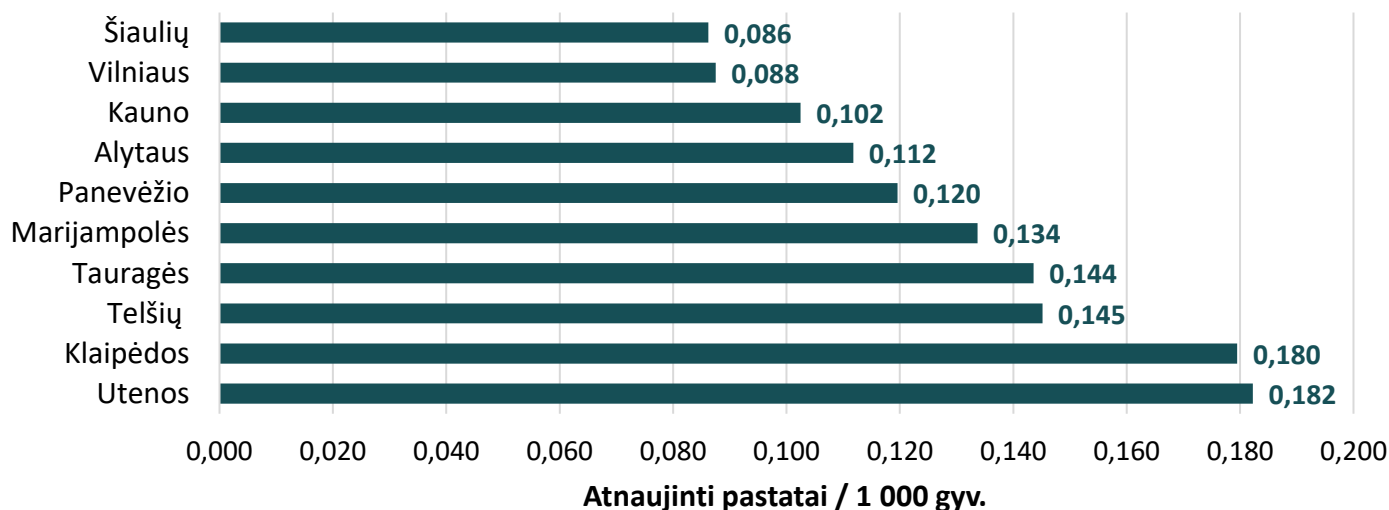
Daugiabučių namų atnaujinimas apskrityse 2024 metais.

Duomenų šaltinis: LEA, APVA.

Daugiausia daugiabučių namų 2024 m. atnaujinta Vilniaus apskrityje (76), tačiau apskaičiavus renovacijos intensyvumo rodiklį (kiek 2024 m. atnaujinta daugiabučių namų tūkstančiui gyventojų), matyti, kad didžiausias renovacijos intensyvumas buvo Utenos (0,182) ir Klaipėdos (0,180) apskrityse. Mažiausias renovacijos intensyvumas apskaičiuotas Vilniaus (0,088) ir Šiaulių (0,086) apskrityse, o mažesnėse pagal gyventojų skaičių apskrityse, kaip antai Telšių, Marijampolės ir Tauragės, nustatytas aukštesnis nei vidutinis renovacijos intensyvumas (apie 0,13–0,15).

Daugiabučių namų renovacijos intensyvumas 2024 metais (atnaujinti daugiabučiai / 1 000 gyv.).

Duomenų šaltinis: LEA, APVA, Valstybės duomenų agentūra.

2024 m. atnaujinus daugiabučius, buvo pasiektos B ir C energinio naudingumo klasės (186 daugiabučiuose po atnaujinimo pasiekta B energinio naudingumo klasė, 147 pasiekta C energinio naudingumo klasė).

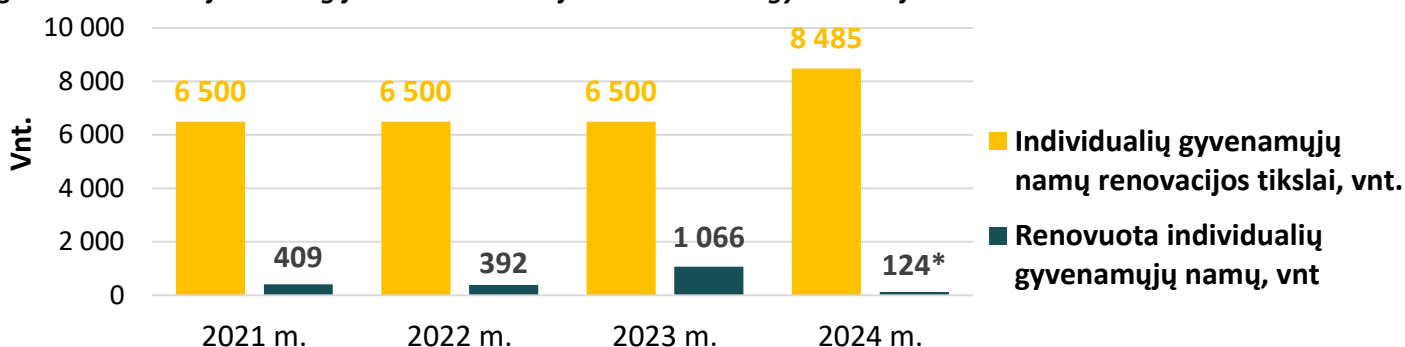
Taigi, daugiabučių renovacijos tempai išlieka žemesni nei planuota – 2024 m. renovuoti 333 daugiabučiai, nors tai 55 daugiau nei 2023 m., tačiau pasiektas tik trečdalis numatyto metinio tikslo. Bendras 2021–2024 m. energijos sutaupymas siekia 38 proc. nuo tikslo – sutaupyta 8,49 TWh galutinės energijos 2021–2030 m. laikotarpiu.

3.5.5. Individualių gyvenamųjų namų renovacija

Igyvendinant Ilgalaikės renovacijos strategijos tikslus, 2024–2030 m. turi būti kasmet atnaujinama po 8 485 individualius gyvenamuosius namus. Remiantis preliminariais duomenimis, 2024 m. renovuoti tik 124 individualūs gyvenamieji namai. Per 2024 metus gautas finansavimas renovuoti dar 1 685 individualius gyvenamuosius namus.

Igyvendinant NEKSVP, 2021–2030 m. laikotarpiu planuojama renovuoti iš viso 22 106 individualius gyvenamuosius namus, iš jų per 2021–2024 m. renovuota 1 991 namas – tai 9 proc. nuo siekiamo tikslo.

Ilgalaikės renovacijos strategijos tikslai ir atnaujinti individualūs gyvenamieji namai 2021–2024 metais.

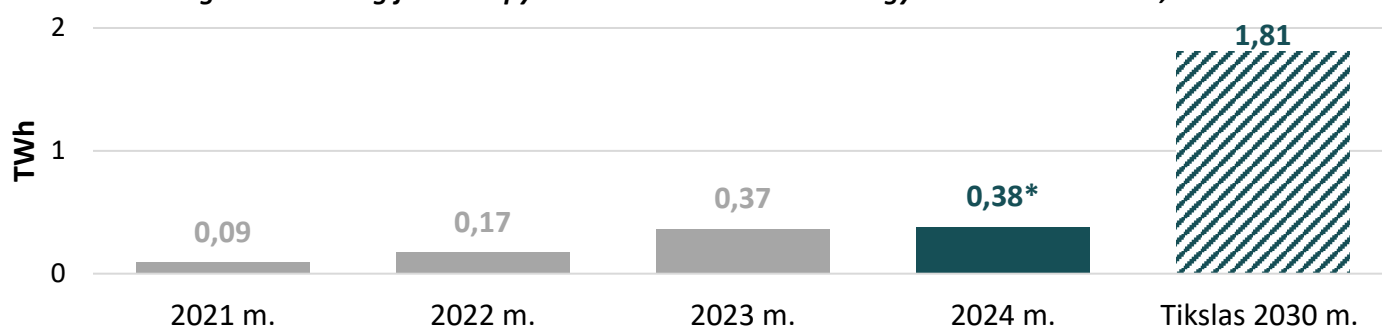

* Remiantis preliminariais 2024 m. duomenimis.

Duomenų šaltinis: APVA, Ilgalaikės renovacijos strategija.

2021–2030 m. renovuojant individualius gyvenamuosius namus planuojama sutaupyti 1,81 TWh energijos. 2024 m. atnaujinus 124 daugiabučius gyvenamuosius namus pasiektas suminis galutinės energijos sutaupymas 2021–2024 m. laikotarpiu yra 0,38 TWh – tai 21 proc. nuo tikslo.

Pasiektas suminis galutinės energijos sutaupymas renovavus individualius gyvenamuosius namus, TWh.

* Remiantis preliminariais 2024 metų duomenimis.

Duomenų šaltinis: LEA, APVA.

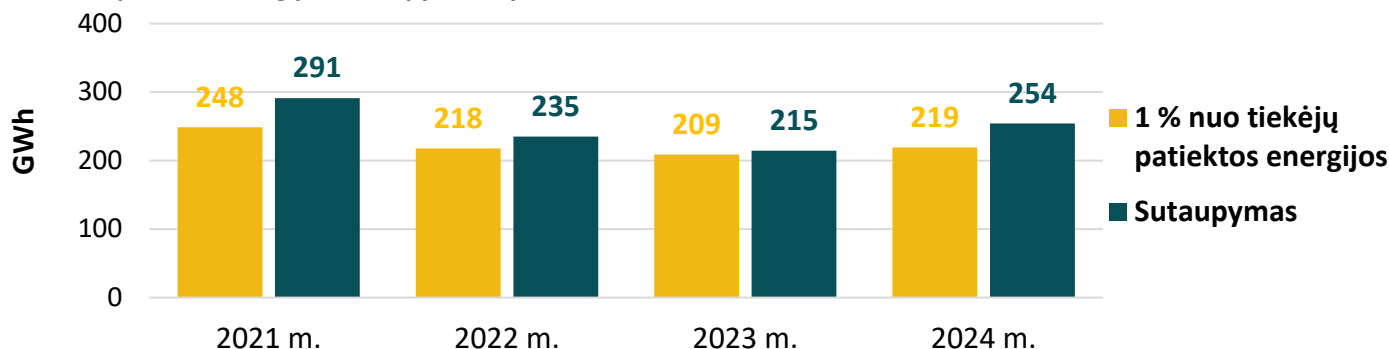
Taigi, per 2021–2024 metų laikotarpį renovuotas 1 991 individualus namas, pasiekta 21 proc. nuo tikslo – sutaupyta 1,81 TWh galutinės energijos. Renovacijos tempai ženkliai atsilieka nuo Ilgalaikėje renovacijos strategijoje nustatytų tikslų.

3.5.6. Vartotojų švietimo ir konsultavimo priemonių įgyvendinimas

Energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo viešai skelbiami susitarimai sudaromi tarp Energetikos ministerijos ir energijos tiekimo įmonių dėl galutinės energijos vartotojų švietimo bei konsultavimo energijos vartojimo efektyvumo didinimo klausimais. Sudaryti susitarimai su 59 energijos tiekėjais (šilumos, elektros ir dujų). Susitarimai laikomi tinkamai įvykdyti, kai, įgyvendinus priemones, apskaičiuotas energijos sutaupymas yra ne mažesnis kaip 1 proc. tiekėjo patiektos galutinės energijos. 2024 m. 1 proc. tiekėjų patiektos energijos kiekio sudarė 219 GWh.

LEA nuolat konsultuojant energijos tiekėjus bei organizuojant mokymus, kaip pagerinti švietimo ir konsultavimo veiklos įgyvendinimą, 2024 m. stebimas išaugęs energijos sutaupymas dėl energijos tiekėjų didesnio įsitraukimo. Įgyvendinant švietimo ir konsultavimo priemones, 2024 m. sutaupyta 254 GWh energijos – tai 14 proc. daugiau nei tiekėjai privalėjo sutaupyti aptariamais metais ir 15 proc. daugiau nei sutaupė 2023 metais. 2024 m. sutaupyta energijos kiekis (254 GWh) sudaro 9,2 proc. nuo NEKSVP užsibrėžto švietimo ir konsultavimo veiklos įgyvendinimo tikslo (2,77 TWh) 2021–2030 m. laikotarpiu.

Planuoti ir pasiekti energijos sutaupymai, vykdant švietimo ir konsultavimo veiklas, GWh.

Duomenų šaltinis: LEA, energijos tiekėjai.

Dažniausiai galutiniams energijos vartotojams taikytas švietimo ir konsultavimo priemonės tipas yra „Informacijos skelbimas interneto svetainėje“ (apie 27 proc. visų priemonių), o taikant šią priemonę pasiekti energijos sutaupymai siekia 28 proc. nuo viso deklaruoto sutaupyto energijos kiekio. 2024 m. didžiausias sutaupymas pasiektas įgyvendinus „Palyginamosios analizės“ ir „Informacijos skelbimo interneto svetainėje“ priemones.

Taigi, 2024 m. įgyvendinant švietimo ir konsultavimo priemones sutaupyta 254 GWh energijos, arba 14 proc. daugiau nei tiekėjai privalėjo sutaupyti 2024 m. ir 15 proc. daugiau nei sutaupė 2023 metais.

3.5.7. Išvados

- **2024 m. pasiekta rekordinė biokuro dalis šilumos gamybai naudojamame kuro struktūroje.** Po nuoseklaus augimo, 2019–2023 m. biokuras siekė 70–75 proc. viso šilumai gaminti naudojamame kuro struktūroje. 2024 m. stebimas ženklus biokuro dalies didėjimas šilumos gamyboje ir, preliminariais vertinimais, pasieks 80–85 proc. bendroje kuro struktūroje. Tam įtakos turėjo **2024 m. pradėjusi visu pajėgumu veikti Vilniaus kogeneracinė jėgainė**, kuri biokuro rinkoje paklausą išaugino apie 13 proc. (0,5 mln. t) per metus.
- **2024 m. biokuro ir šilumos energijos vidutinės kainos Lietuvoje** buvo artimos 2014 m. kainų vidurkiams, kai biokuras kainavo 19 Eur/MWh, šilumos energija – 6,5 ct/kWh.
- 2024–2025 m. šildymo sezoną spalio–balandžio mėn. šilumos kainos vidurkis Lietuvoje buvo 7,42 ct/kWh, arba 1,6 proc. didesnis nei 2023–2024 m. šildymo sezoną (7,3 ct/kWh), o didžiuosiuose Lietuvos miestuose – 7,14 ct/kWh, arba 3,5 proc. didesnis nei 2023–2024 m. šildymo sezoną (buvo 6,9 ct/kWh).
- Vertinant 2024–2025 m. šildymo sezono kainų vidurkius didžiuosiuose miestuose, **mažiausia šilumos kaina buvo** Šiauliuose – 6,44 ct/kWh (ankstesnį, 2023–2024 m., šildymo sezoną buvo 6,27 ct/kWh) ir Klaipėdoje – 6,51 ct/kWh (ankstesnį, 2023–2024 m. šildymo sezoną – 6,74 ct/kWh).
- **Didžiausia šilumos kaina 2024–2025 m. sezoną tarp miestų buvo** Kaune – 7,66 ct/kWh (ankstesnį šildymo sezoną buvo 6,47 ct/kWh; Vilniuje – 7,26 ct/kWh (ankstesnį sezoną buvo 7,47 ct/kWh). Panevėžyje – 6,83 ct/kWh (ankstesnį sezoną buvo 6,89 ct/kWh).

- **Du šildymo sezonus iš eilės mažiausia šalyje vidutinė šilumos energijos kaina buvo Utenoje.** 2024–2025 m. šildymo sezoną vidutinė šilumos energijos kaina Utenoje (5,8 ct/kWh) buvo mažiausia Lietuvoje, o ankstesnį šildymo sezoną, 2023–2024 m., vidutinė kaina buvo tokia pat (5,8 ct/kWh) ir taip pat buvo mažiausia šalyje.
- **Palyginti su kitomis Baltijos šalimis, Lietuvoje šilumos energija 2024–2025 m. šildymo sezoną kainavo pigiausiai.** Vidutinė visos šalies šilumos energijos kaina Latvijoje buvo 7,95 ct/kWh, arba 7,4 proc. didesnė, Estijoje – 8,55 ct/kWh, arba 15,5 proc. didesnė nei mūsų šalyje.
- Lyginant Baltijos šalių sostines, **mažiausia vidutinė 2024–2025 m. šildymo sezono šilumos kaina buvo Vilniuje** – 7,3 ct/kWh, Rygoje vidutinė sezono kaina siekė 7,5 ct/kWh, arba buvo 2,7 proc. didesnė, Taline – 7,7 ct/kWh, arba 5,5 proc. didesnė nei mūsų šalies sostinėje.
- **Per 2021–2024 m. laikotarpį pasiekta 51 proc. galutinio 39,3 TWh sutaupymo tikslo** – sutaupyta 19,9 TWh energijos. Didžiausią pažangą pasiekė paslaugų sektorius ir namų ūkiai, pasiekę 71 proc. sutaupymus nuo privalomo sutaupyti energijos kiekio.
- **Nepaisant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių įgyvendinimo, 2024 m. galutinės energijos suvartojimas išaugo ir siekė 66,91 TWh.** Todėl, norint pasiekti kitą 2030 m. tikslą – sumažinti galutinės energijos vartojimą iki 51 TWh, būtina toliau įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo priemones.
- **Daugiausia prie energijos sutaupymo 2021–2024 m. prisidėjo katilų keitimas į efektyvesnes technologijas.** Pakeitus katilus, pasiektas suminis galutinės energijos sutaupymas 2021–2024 m. laikotarpiu siekė 5,48 TWh – tai sudaro 62 proc. nuo tikslo, planuojamo įgyvendinus šią priemonę, ir 14 proc. nuo Lietuvos tikslo iki 2030 m. sutaupyti 39,3 TWh energijos.
- **Pramonės sektoriuje pasiekta 29 proc. privalomo sutaupyti energijos kiekio.** Šiame sektoriuje didžiausia pažanga pasiekta, taikant VIAP lengvatos pramonėje priemonę, kurią įgyvendinant sutaupyta 2,25 TWh energijos.
- **Transporto sektoriuje pasiekta 45 proc. privalomo sutaupyti energijos kiekio,** sutaupyta 6,99 TWh galutinės energijos.
- **Daugiabučių renovacijos tempai išlieka lėtesni nei planuota** – 2024 m. renovuoti 333 daugiabučiai namai. Tai 55 namais daugiau nei 2023 m., bet tik trečdalis numatyto metinio tikslo (1000 renovuotų daugiabučių). Bendras 2021–2024 m. energijos sutaupymas siekia 38 proc. nuo tikslo – sutaupyti 8,49 TWh galutinės energijos 2021–2030 m. laikotarpiu.
- **Per 2021–2024 m. renovuotas 1 991 individualus namas, pasiekta 21 proc. nuo tikslo – sutaupyti 1,81 TWh galutinės energijos.** Nepaisant pasiektos tam tikros pažangos, renovacijos tempai atsilieka nuo ilgalaikėje renovacijos strategijoje nustatytų tikslų.
- **2024 m. įgyvendinant švietimo ir konsultavimo priemones, sutaupyta 254 GWh energijos, arba 14 proc. daugiau nei energijos tiekėjai privalėjo sutaupyti aptariamais metais ir 15 proc. daugiau nei sutaupė 2023 metais.** 2024 m. sutaupyta energijos kiekis (254 GWh) sudaro 9,2 proc. nuo NEKSVP užsibrėžto švietimo ir konsultavimo veiklos įgyvendinimo tikslo 2021–2030 m. laikotarpiu (2,77 TWh).

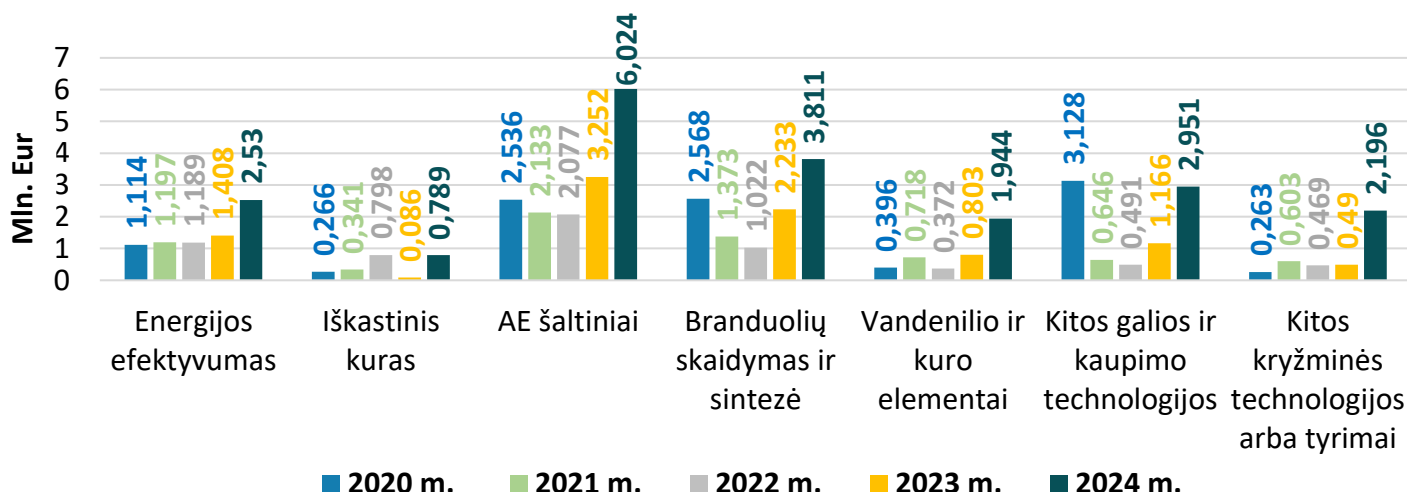
3.6. ENERGETIKOS SEKTORIAUS MTEP IR DEMONSTRACINIŲ PROJEKTŲ FINANSAVIMAS

3.6.1. Energetikos sektoriaus MTEP ir demonstracinių projektų finansavimas 2024 m.

2024 m. reikšmingai išaugo visų energetikos sričių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) finansavimas. LEA kasmet atlieka MTEP veiklų ir demonstracinių projektų finansavimo apklausą bei analizę, naudodamasi TEA klausimynu. Apklausoje buvo pateikta informacija apie energetikos sektoriaus MTEP atskirų veiklos krypčių ir demonstracinių priemonių finansavimo apimtį. Informaciją pagal šią apklausą pateikė 9 mokslo įstaigos ir 11 energetikos įmonių.

Energetikos kryptys, kuriose buvo vertinamas MTEP skirtas finansavimas, yra energetinis efektyvumas, iškastinis kuras, atsinaujinantis energetikos ištekliai, branduolių skaidymas ir sintezė, vandenilio ir kuro elementai, energijos kaupimo technologijos, tarpsektorinės technologijos arba tyrimai. Didžiausią biudžetą MTEP srityje 2024 m. skyrė mokslo institucijos – 20,25 mln. eurų.

MTEP finansavimas mokslo institucijose 2020–2024 m.

Duomenų šaltinis: LEA vykdyta apklausa.

Visas MTEP skirtas biudžetas 2024 m. padidėjo 82 proc., palyginti su 2023 metais. Daugiausiai MTEP lėšų skirta AEI tyrimams – 6 mln. eurų, o mažiausiai skirta iškastinio kuro technologijų tyrimams – 0,8 mln. eurų. Valstybės įmonės MTEP veikloms 2024 m. skyrė iš viso 6,26 mln. eurų – 44 proc. daugiau nei 2023 metais. Daugiausiai lėšų mokslo institucijos skyrė kaupimo technologijoms tirti – 3,8 mln. eurų. Dar 1,6 mln. eurų skirta energetinio efektyvumo MTEP veikloms plėtoti. Demonstracinių projektų srityje daugiausiai lėšų skirta branduolių skaidymui ir sintezei – 1 mln. eurų. Vandenilio ir kuro elementų demonstraciniais projektams skirta 0,94 mln. eurų.

3.6.2. Išvados

- 2024 m., palyginti su 2023 m., reikšmingai išaugo visų energetikos sričių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) finansavimas.
- Bendrai MTEP ir demonstracinėms veikloms 2024 m. apklausoje dalyvavusios mokslo institucijos ir valstybės įmonės skyrė beveik 30 mln. eurų – tai apie 82 proc. daugiau nei 2023 metais.
- Labiausiai MTEP finansavimas augo aktualiausiose Lietuvos energetikai srityse – AEI ir technologijų, kurios įgalina energetikos sistemos lankstumą: galios kaupimo technologijų ir vandenilio.

4. PROGNOZĖS: KAS LAUKIA 2025 METAIS?

2025-aisiais – sinchronizacijos, AEI plėtros ir tikėtinų dar mažesnių energijos išteklių kainų svyravimo metai:

- **AEI plėtra 2025 metais.** Vertinant 2024-ųjų pabaigoje plėtojamus saulės bei vėjo elektrinių projektus ir parengtų saulės ir vėjo elektrinių techninių projektų bei išduotų leidimų plėtrai skaičius, galima tikėtis, kad saulės elektrinių galia pasieks 2 500 MW, o vėjo elektrinių galia pasieks 2 200 MW. Dėl palankios teisinės aplinkos, nuoseklios valstybės paramos ir augančios fotomodulių paklausos bei gyventojų susidomėjimo investicijomis į AEI jėgaines, toliau augs instaliuotos elektrinių galios. Dėl šių priežasčių Lietuva 2025 m. galės pasigaminti daugiau elektros energijos: vietinė elektros energija galės patenkinti dar daugiau vartojimo poreikio ir šalis dar labiau priartės prie elektros energiją eksportuojančios valstybės tikslo.
- **Prognozuojamas energijos išteklių kainų stabilumas:**
 - Elektros kainos dėl augančios generacijos mažės ir bus stabilesnės. Be to, 2025 m. vasario 9 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos tinklų sinchronizacija su kontinentinės Europos elektros tinklais užtikrins regiono energetinį saugumą (sumažės rizika, kad išorinės geopolitinės grėsmės paveiks šalies elektros tiekimą), nepriklausomą ir stabilų elektros tiekimą bei leis mažinti vartotojų sąskaitas.
 - Gamtinių dujų kainos 2025 m. dėl SGD importo ir AEI plėtros nulemtos gamtinių dujų vartojimo mažėjimo svyruos mažiau, tačiau jų svyravimą ir toliau įtakos pasaulio geopolitiniai įvykiai. Atsiradus naujiems gamtinių dujų skystinimo ir pervežimo pajėgumams, 2026 m. tikimasi ir galimo gamtinių dujų pigimo.
 - Benzino ir dyzelino kainos 2025 m. svyruos ir bus panašaus lygio kaip 2024 m. – degalų akcizų padidėjimą nuo 2025 m. sausio 1 d. leis iš dalies kompensuoti mažesnės naftos kainos ar gamintojų maržos mažėjimas.

Prognozuojamas papildomas energijos sutaupymas, spartesnis susitarimų sudarymas, technologijų atnaujinimas ir reikšmingas Lietuvos indėlis į ES klimato tikslus:

- Prognozuojama, kad **Lietuva per 2021–2025 m. laikotarpį įgyvendindama energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, galėtų pasiekti 25,7 TWh energijos sutaupymą**, jeigu per 2025 m. išliks panašios energijos vartojimo efektyvumo priemonių diegimo tendencijos. Toks sutaupymas **sudarytų apie 65 proc. nuo 2021–2030 m. laikotarpiui numatyto 39,3 TWh tikslo**. Jeigu planai bus įgyvendinti, Lietuva reikšmingai prisidės prie ES nustatytų energetikos sektoriaus ir klimato tikslų.
- Tolesnė energijos sutaupymo pažanga priklausys nuo priemonių įgyvendinimo intensyvumo visuose sektoriuose, ypatingą dėmesį skiriant daugiabučių namų renovacijos spartinimui bei kitoms priemonėms pramonės sektoriuje. Reikšmingas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių įgyvendinimas ir siekiant kito 2030 m. tikslo – sumažinti galutinės energijos vartojimą iki 51 TWh.
- Atsižvelgiant į gyventojų susidomėjimą taršių šildymo įrenginių keitimu, jų aktyvumą bei įvertinus planuojamus skelbti kvietimus teikti paraiškas ir esamų projektų įgyvendinimo eigą, planuojama, kad **per 2025 m. dar apie 6 000 namų ūkių pasikeis taršius katilus efektyvesniais, atsinaujinančius išteklius naudojančiais šilumos gamybos įrenginiais**.
- Perkėlus ES reikalavimus į nacionalinę teisę, susitarimus dėl energijos sutaupymo turės sudaryti ne tik elektros ir dujų tinklų operatoriai, bet ir valstybės bei savivaldybių valdomos įmonės. Iki 2024 metų pabaigos sudarytų susitarimų skaičius (34 susitarimai) galėtų padidėti apie 30 susitarimų, taip pat prognozuojama, kad būtų papildomai sutaupoma apie 1 GWh energijos per metus. Siekiant skatinti įmones investuoti į energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir keisti taršias technologijas mažiau

taršiomis, 2025 m. vasarą planuojama pradėti finansavimo skyrimą priemonei „Pramonės dekarbonizacija“. Įgyvendinant šią priemonę papildomai būtų sutaupoma apie 1,5 TWh energijos iki 2030 metų.

Didėjant dirbtinio intelekto (toliau – DI) taikymui energetikoje, tikimasi didesnio veiklos efektyvumo ir saugumo, bet didės ir kibernetinių grėsmių rizika:

- Sparčiai didėjant inovacijų plėtrai, tikimasi, kad **2025 m. itin išaugs inovatyvių DI technologijų taikymas. Tai leis efektyvinti energetikos sistemos procesus ir energetikos įmonių veiklą.**
- Didėjant DI technologiniams pajėgumams, didėja ir galimybės jais piktnaudžiauti. Kibernetinės atakos prieš energetikos įmones tampa išmanesnės dėl DI naudojimo. Antra vertus, DI priemonės tampa vis svarbesnės, apsisaugant nuo piktavališkų išpuolių.
- Sinchronizacija su kontinentinės Europos tinklais didins Lietuvos energetinį saugumą, taip pat didėjant atsinaujinančių energijos išteklių plėtrai ir įmonėms stiprinant fizinės ir kibernetinės apsaugos priemones, atsižvelgiant į naujausias išmoktas pamokas iš karo Ukrainoje.

5. NAUDINGOS NUORODOS IR ŠALTINIAI

5.1. Lietuvos energetikos sektoriui svarbūs dokumentai

Jūrinės teritorijos naudojimo atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai konkursas: [https://www.vert.lt/elektra/Puslapiai/J%C5%ABrinis%20projektas/Konkursas-organizuojamas-pagal-AIE-istatymo-221-str--nuostatas-\(netaikant-skatinimo\).aspx](https://www.vert.lt/elektra/Puslapiai/J%C5%ABrinis%20projektas/Konkursas-organizuojamas-pagal-AIE-istatymo-221-str--nuostatas-(netaikant-skatinimo).aspx)

Jūrinio vėjo elektrinių parko vystymas Lietuvoje: Poveikio aplinkai vertinimo programa (2024 m.):
<https://corpi.lt/index.php/juros-parkas/>

Jūrinio vėjo parkų Baltijos jūroje vystymas Lietuvoje:
<https://www.ena.lt/jve-vystymas/> ir <https://offshorewind.lt/lt/apie-projekta/>

Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymas:
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.171172/asr>

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 5 d. nutarimas Nr. 1901 „Dėl naftos produktų ir naftos valstybės atsargų sudarymo reglamentavimo, tvarkymo, kaupimo, naudojimo ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“:
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.196828/asr>

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. kovo 15 d. nutarimas Nr. 171 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) netaikant skatinimo priemonių atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių didžiausios leistinos generuoti galios ir mažiausios įrengtosios galios nustatymo“: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/39556540c6ed11ed9978886e85107ab2>

Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija:
<https://enmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-3/nacionaline-energetines-nepriklausomybes-strategija-2050/>

Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas:
<https://enmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-3/neksvp-atnaujinimas/>

Vandenilio plėtos Lietuvoje 2024–2050 m. gairės:
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/10783411040711ef8e4be9fad87afa59?jfwid=jrf97qh9r>

Vandenilio plėtos Lietuvoje 2025–2027 metais gairių įgyvendinimo veiksmų planas:
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/210b82d2b7b911ef88c08519262548c4>

5.2. Lietuvos energetikos agentūros rengiama ir skelbiama informacija

Degalų kainų pokyčių apžvalgos: <https://www.ena.lt/dk-pokyciai/>

Elektros energijos kainų ES šalyse palyginimo apžvalgos: <https://www.ena.lt/elk-palyginimas/>

Energetikos sektoriaus duomenų apžvalgos: <https://www.ena.lt/eda/>

Energijos taupymo gairės namų ūkiams: https://www.ena.lt/uploads/PDF-EVE/2024/Energijos_taupymo_gaires-Namu_ukiai.pdf

Energijos taupymo gairės viešajam, paslaugų ir pramonės sektoriams: https://www.ena.lt/uploads/PDF-EVE/2024/Energijos_taupymo_gaires-Pramone_paslaugos_viesasis_sektoriaus1.pdf

Kelių transporto parko pokyčių apžvalgos: <https://www.ena.lt/transportas/>

Kitos transporto apžvalgos: <https://www.ena.lt/ktt-apzvalgos/>

Nacionalinės elektros generacijos pokyčių apžvalgos: <https://www.ena.lt/nel-generacija/>

Nepriklausomų elektros energijos tiekėjų pasiūlymų apžvalgos: <https://www.ena.lt/neet-pasiulymai/>

Pagrindinių energijos išteklių kainos (dienos): <https://www.ena.lt/peik/>

Pagrindiniai energetikos duomenų rodikliai (savaitės): <https://www.ena.lt/pagrindiniai-rodikliai/>

Saulės elektrinių modulių vidutinės kainos: <https://www.ena.lt/sem-kainos/>

Šilumos energijos kainų pokyčių apžvalgos: <https://www.ena.lt/shek-pokyciai/>

Švietimo ir konsultavimo priemonių įgyvendinimo apžvalgos: <https://www.ena.lt/vartotoju-sk-susitarimai/>

Vidutinių išlaidų degalams pokyčių apžvalgos: <https://www.ena.lt/vid/>

LEA apibendrinta informacija apie atsinaujinančių išteklių energetiką savivaldybėse: <https://www.ena.lt/sav-aie-planai-apiduomenys/>

LEA atliekamas pažangiųjų biodegalų ir nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybai tinkamų naudoti žaliavų vertinimas: <https://www.ena.lt/zpd-vertinimas/>

LEA teikiama finansinė parama AIE plėtrai ir energijos vartojimo efektyvumo skatinimui:
<https://www.ena.lt/kvietimai-teikti-paraiskas/>

Kontaktai

Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra

Įmonės kodas 304937660

Juridinių asmenų registras

Tel. +370 5 230 3312

El. p. info@ena.lt

Adresas: Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius

